۱۱

رب السجن احب الي مما يدعونني اليه

دافغانستان زندانونه

او

ناويلي حقايق

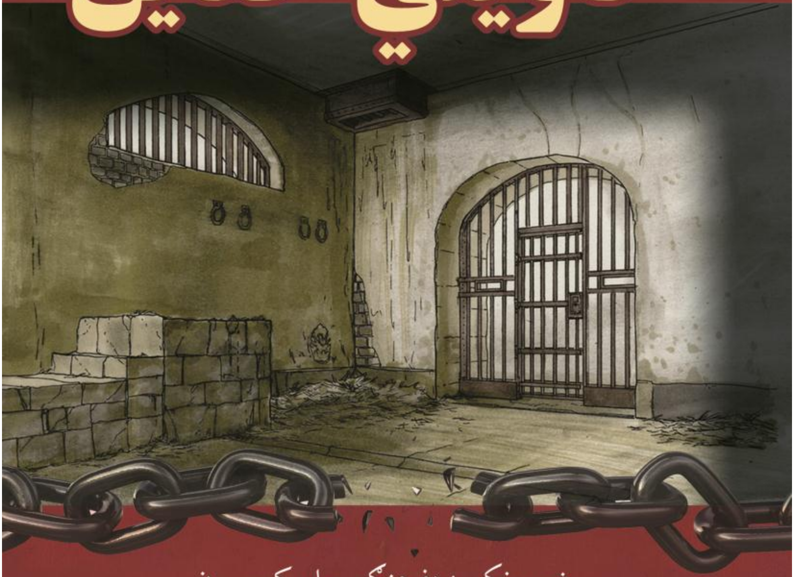

خپروونکی : دفرهنګي چارو کميسيون
دتاليف اوترجمي څانګه

Download from:aghalibrary.cm

بسم الله الرحمن الرحيم

دپیـــل خبـــرې

الحمد لله رب العلمین، والصلوة والسلام علی سید المرسلین، محمد وعلی آله واصحابه اجمعین وبعد :

زنـدان زنـدان وي او بیـا د دښـمن زنـدان، دښـمن هـم داسـي چې هیڅ ډول انساني او اخلاقي معیارونه نه پیژني.

هـو کي ! امریکایـان، هغـوی چـې بشـریت یـې لـه یـو سـتر نـاورین سـره مخـامخ کـړی دی، د مظلومـانو وینـي یـې زبېښـلي دي، کړولـي یـې دي، بـي کـوره کـړي یـې دي او بـالاخره د داسـي تـورو تمبـو شـا تـه یـې اچـولي دي چې کلونـه کلونـه یـې د مـړي او ژونـدي څـرک نـه معلـومیږي، هغـوی چـې د نـورو د ژونـد د رڼـا ډیـوي مـړي کـوي خـو خپلـي بیـا د دغـو بـي وزلـو او مظلومـانو لـه وینـو بلـي سـاتي، هغـوی چې ځانونـه پـه نـړۍ کې د بشـري حقونـو علمبـرداران بـولي، خـو خپلـه

بیا لـه بشـر سره څـه ډول چلند کـوي، پـه زنـدانونو کـې یـې څـه تیریـږي او له بندیانو سره یې چال چلند څه ډول دی ؟

لـس کالـه وړانـدې چـې امریکـایي یرغلګـرو دافغانسـتان پـه پـاک حـریم نـاولي قدمونـه کیښـوول، دهـوایي ناترسـه بمبـاریو، ډلییـزو وژنـو اونـوروډول ډول مظـالمو اوتیریوترڅنـګ یـې دهغـو افغانـانو چـې اسـلامي او افغـاني غروراوجذبـه یـې لرلـه، کورونـواو جونګړوتـه پـه تـوره شـپه کـې پـه لـوی بربریـت او دهشـت ورننوتـل، ددینـي مقدسـاتواو افغـاني عنعنـاتو پـه سـپکاوي سـربیره یـې هغـه مظلومـان دخپلـو کورونـو پـه غـولي اودخپلـو کورنیـودغړو پـه وړانـدې پـه ډیـرې بیـدردې زولانـه، تـوري کځـوړې یـې ور پـه سـر اودګوانتنـامو، بګـرام، کنـدهار اونوروپټـو اوښـکاره جهنمـي زندانوتـه وغورځـول اوهغـه شـکنجې یـې ورکـړې چـې دبشـریت پـه تـاریخ کـې یـې سـاری نـه لیـدل کیـږي ؛ دداډول شـکنجه شویوافغانانوشمیراوس ترلکونواوښتی اولادوام لري.

ستاسـو پـه لاس کـې کتـاب لکـه څنګـه یـې چـې لـه نـوم څخـه واضـحه ده، پـه افغانسـتان کـې دزنـدانونو پـه اړه حقـائق او واقعیتونـه راسـپړي، دافغانسـتان پـه تېرد بـرش کلـن ځپځپانـده حالـت کـې دغمیـزې یـوه ډیـره بوږنـوونکې او لـړ راسپړل شـوې خـوا، پـه دې هیـواد کـې دزنـدانونو دننـه ترسـره شـوي جنایـات او مظـالم دي، پـه تیـرو دریولسـیزو کـې پـه ځـانګړې ډول دروسـي او امریکـایي یرغلونـو پـه مهـال د افغانسـتان پـه زنـدانونو کـې ددې مـؤمن او مجاهـد اولـس پـه وړانـدې خـورا ډیـر او بـې سـاري جنایـات ترسـره شـوي دي، چـې پـه عـامـه رسـنیو کـې انعکـاس دنشـت برابـر دی .

دا کتاب په مجموع کې يوه کوچنۍ هڅه ده، تر څو د زندانونو دتورو تمبو شاته، ترسره کيدونکي جنايات رابرسيره او دعاملينو څيرې يې نړيوالو او د افغانستان مسلمان ملت ته وروپيژني.

په تيرو دريو لسيزو کې، دافغانستان زندانونه که له يوې خوا ددښمن دجرمي کړنو او وحشت شاهدان وو له بلې خوا يې زمونږ دمجاهد اولس داسيروشاځلمودصبر، استقامت، عزم او تدبير ډېرې هيښوونکې حماسې هم ليدلي دي، په دې کتاب کې به دمجاهد اولس ميړنيو زنداني بچيانو دقربانيو او زندان ماتوونکو حماسو په خاص ډول دکندهار د زندان دپرلپسي ماتيدو په اړه هم ډير څه ولولئ، او له دې علاوه به له زندان او حبس سره تړلې مسئلې، خاطرې او لارښوونې هم په کې ومومئ.

دافغانستان داسلامي امارت دفرهنګي چارو کميسيون وياړي، چې دکتاب دمينه والو دتندې خړوبولو لپاره دکتابونو دچاپ دلړۍ په جاري ساتلو توانيږي، او ددې سلسلې (١١) شماره کتاب دچاپ په ګېڼه پسولي، فرهنګي کميسون تردې وړاندې هم ترلسو ګڼو پورې مختلف کتابونه چاپ کړي، خو په پخوانيو چاپ شويو کتابونو (مسلسله شميره) نه ده ليکل شوې.

په پای له ګرانو همکارو وروڼو هريو مؤمن اقبال، حسن مومند، عمران خليل، سيد سعيد، غزنيوال، محمد الياس عاصم او عبدالرؤف حکمت څخه د زړه له تله مننه کوي چې دکتاب په اوډون او جوړښت کې يې خپله همکاري ونه سپموله، ټولو ته دې الله تعالی دخير بدله ورکړي.

په درنښت

خپرندوی

لـــومــړی فـصــل

په اسلام کې دزندان حيثيت او داسيرانو سره چلند

زموږ دا ليکنه دوه برخې لري لومړۍ برخه کې پدې غږېږو چې دمسلمانانو سره دا سير شوي تن سره به دمسلمانانو سلوک څه وي؟ او په دوهمه برخه کې به پدې وغږېږو چې دکفارو سره دا سيرشويو مسلمانانو په اړه د نورو مسلمانانو مسؤليت څه دی؟

خو په اصل مقصد دپيل نه وړاندې دا وضاحت ضروري بولم چې اسلام پدې اصرار نه کوي چې مقابل جانب دې خامخا يا ووژل شي او يا دې اسير شي، بلکې اسلام حربي کفارو ته هم دوژل کېدو نه دځان خلاصولو لار ښودلې او هم يې ورته دا سير کېدونه دخلاصون لار ور په ګوته کړې ده، نو اسلام وايې چې که چېرته دښمن دځان نه ددفاع کولو او زموږ سره دجنګېدلو توان درلود خوبيا يې هم اسلام قبول کړ اوموږ ته يې ځانونه وسپارل نو دشرعي لارښوونو له مخې ددوئ اسلام داعتبار وړ دی، دوئ بــه آزاد ګڼـل کيـږي، مالونــه او ځانونــه بــه يــې دنــورو مسلمانانو په څېر محفوظ وي او دوئ به نشي اسيران کېدای، اګرچې پرکفر دپاتې کېدو اوپرضد يې دجنګ کولو پـه صورت کـې دوئ تـه دماتې ورکولو غالب ګومان هم مسلمانانو درلودلو خو سره له دې چې اسيران کېږي به نه مسلمانان ددوئ نه دمصلحت پربنسټ دامير په حکم وسلې ټولولی شي.

داخو هغـــه صـــورت و چـــې د اســــلام قبلولو او تســــلمېدونه وړاندې په دوئ کې دخپل ځان نه د دفاع کولو ځواک شتون درلود

اوکـه چېرې دوئ چې اسلام يې اعـلان کـړی دی پکـې دخپلـو ځـانونو نـه د دفـاع تـوان نـه و بلکـې د جنـګ ډګرکـې يا پـه خپلـو کـلا ګانو او ښـــارونو کـــې د مجاهـــدينو د محاصـــرې لانـــدې راغلـــي وو نو پـدې صـورت کـې د تسـلمېدو نـه پـس دوئ آزاد نـه ګڼـل کيـږې بلکـې دوئ جنګـي قيـديان دي البتـه اسلام قبلولـو يـې وينـه محفـوظ کـړې ده، يـانې وژل يـې لکـه دنـورو مسـلمانانو نـاروا دي، دادواړه صورتونه په شرح سيرالکبير کې په تفصيل سره ذکر شوي دي.

جنګـي اسير مسـلمان شـوی وي اوکـه پـه خپـل کفرپـاتی وي پـه اړه يـې چـې کومـه پرېکـړه کـولی شـي هغـه بـه وروسـته ذکـر کـړو اوهلتـه بـه وو ايـو چـې پـه اړه يـې د پرېکـړې اختيـار د مسـلمانانو داميـر سـره دی، هغـه بـه ګـوري چـې پـه احسـان کولـو، فـديې اخسـتلو، مريتـوب يـا وژلـو هريـو کـې چـې د مسـلمانانو اجتمـاعي خيـر وي هغـه پرېکـړه بـه صـادروي خـو وړانـدې لـه دېنـه چـې پـه هکلـه يـې پرېکـړه وشـي دا پوښـتنه مطـرح کېـږي چـې د اسـيرانو سـره د سلوک په هکله اسلامي لارښوونې څه دي؟

نـو غـواړو چې لـومړی د اسـير سـره د سـلوک پـه مسـئلې لـږه رڼـا واچوو او بيا يې حکمونه ذکر کړو.

الله تعـالی د سـورة دهرپـه ۸م آيـة کـې مسـکين يتـيم او اسـيرته طعـام ورکـونکي سـتايلي دي، اوفرمـايي: (وَيُطْعِمُـونَ الطَّعَـامَ عَلَـى حُبِّـهِ مِسْـكِينًا وَيَتِيمًـا وَأَسِـيرًا) ژبـاړه: دوئ ورکـوي طعـام سـره دمينې د دوی د طعام سره مسکين يتيم او اسيرته.

ابن عباس رضی الله تعالی عنهما فرمايي چې د اسير نه مراد هغه مشرک دی چې د مسلمانانو په لاس کې پرېوتی وي، امام قرطبي رحمه الله په خپل تفسير کې د دې آيت لاندې فرمايي چې دا آيت د هغه کسانو په باره کې نازل شوی دی کومو کسانو چې د بدر د اسيرانو کفالت په خپلو غاړو اخيستی و اودوئ ۷ مهاجرين وو، ابوبکر، عمر، علي، زبير، عبدالرحمن بن عوف، سعد او ابوعبيده رضی الله عنهم اجمعين.

ابن کثير رحمه الله د ابن عباس رضی ا الله عنهما په حواله د دې لاندې ليکي چې د بدر ټول اسيران مشرکان و خو رسول الله صلی الله عليه وسلم خپلو اصحابو ته حکم کړی و چې د دې اسيرانو عزت دې کوي نو ځکه به بيا دوئ لومړی ډوډۍ اسيرانو ته ورکوله او بيا به يې پخپله خوړله.

د ابن هشام سيرت کې راغلي چې ابن اسحاق د نبيه بن وهب نه داسې رانقلوي: د بدر اسيران رسول الله صلی الله عليه وسلم په خپلو اصحابو کې ووېشل او ويې فرمايل چې درته د اسيرانو سره د ښه سلوک کولو وصيت کوم، نبيه بن وهب فرمايې چې د مصعب بن عمير سکه ورور ابو عزيز بن عمير هم د بدر په اسيرانو کې و، ابوعزيز وايي چې زما ورور مصعب بن عمير زما تر څنګ تېر شو او زه د يو انصاري سره اسيروم زما ورور انصاري ته وويل چې کلک يې ونيسه ! مور يې ښه مالداره ده شايد په بدل کې يې فديه درکړي (سيرت ابن هشام ليکي چې ابوعزيز مصعب بن عمير ته وويل وروره ! زما په باره کې دې همدا د خير نصيحت دی ؟ ! مصعب بن عمير ورته وويل چې ته مې ورور نه يې بلکې دا انصاري مې ورور دی ! د ابو عزيز مور وپوښتل چې په قريشي اسيرانو کې د يو اسير په بدل کې تر ټولو زيات څومره فديه ورکړل شوې ده ؟ ورته وويل شو چې ۴ زره درهم، هغې د مکې نه ۴ زره درهم را واستول او ابو عزيزيې پرې آزاد کړ) ابوعزيز وايي زه چې د کومو انصارو سره اسيروم

اودبدر نه یې مدینې ته راوستی وم دهغوئ دا حال و چې کله به د سبا او بیګا دډوډۍ خوړلو وخت شونو درسول الله ﷺ دهغه وصیت له امله چې خپلو صحابه وو ته یې دبندیانو په هکله کړی و دوئ به پخپله کجورې خوړلې اوماته به یې ډوډۍ راکوله (هغه مهال چې دعربو په خاوره کې دغلو دانو ډېر کمښت و نو ډوډۍ پر کجورو ډېر فوقیت درلود) ، دوئ به که دډوډۍ کومه کوچنۍ ټوټه هم وموندله ماته به یې راکړه مابه له شرمه دوئ ته بېرته ورکوله خو دوئ به ورته لاس هم نه وروړ .

دذکر شوو او ورته نورو نصوصو نه دا جوتېږي چې دا سارت نه پس به مسلمانان دخپلو کافرو بندیانو سره ددښمنۍ سلوک نه کوي بلکې داسې به یې ګڼي لکه خپل یو محترم میلمه، اوهمدا یوله هغه مثبتو دریځونو څخه دی چې اسلام یې دبشر دحقوقو اوانساني کرامت په وړاندې لري اوحقیقت دادی چې دا سلام اومسلمانانو لپاره داډېر دستر افتخار خبره ده اوهرڅومره زیات چې پرې وویاړي کمه به وي.

دبندیانو سره دغوره سلوک کوم تعلیم چې اسلام ورکړی دی اوبیا مسلمانانو عملي کړی دی یوملت اومذهب یې هم په وړاندې کولو نشي توانېدلی، لرې نه ځو، فرعونیان، نمرودیان اواصحاب الاخدود نه رایادوو اونه دهغه کفارواو مشرکینو سلوک رامخې ته کوو کوموچې درسول الله صلی الله علیه وسلم اصحاب دنیولو نه پس ګرمو تېلوته وراچولي چې له امله یې په څو ثانیوکې غوښې اوهډوکې دیوبل نه جلاشوي دي، چنګیز خان، هلاکو خان اوګوډتیمور به چې مسلمان اونامسلمان مخالفین دنیولو نه پس وژل او دهغوئ دپرېکړو سرونو نه به یې دغرونو په څېر ستر ستر امبارونه جوړول دابه هم دتاریخ زړې خبرې وګڼو، په صلیبي جنګونوکې چې صلیبیانو دنیول شوو مسلمانانو سره دوحشت نه ډک کوم سلوکونه کړی دی هغه به هم له یاده وباسو، په

هسپانیه کې چې د اسلامي واکمنۍ دله منځه تللو نه پس هسپانوي عیسویانو مسلمانان قید کړل او په سوونو زره یې په ډېرې بې دردۍ سره ووژل هغه به هم هېر وګڼو، فرانسوي او ایټالوي امپراتورانو چې دالمغرب نه ترلیبیا پوري په خپلو مفتوحو سیمو کې دمغلوبو ولسونو سره کوم ظلمونه کړي دي په هغې به هم سترګې پټې کړو او په نړیوالو ۲ سترو جنګونو کې چې دواړو اړخونو دنیول شوو زندانیانو او دقبضه کړو خاورو دکمزورو ولسونو سره دوحشت، دهشت او ظلم نه ډک کوم سلوکونه کړي هغه به هم دخپل پیدا کېدو نه وړاندې او دخپل یادنه لرې پېښې وګڼو، که دا هرڅه هېر کړو خو کوم څه چې زموږ ترمخه او زمونږ په یادو تېرشول او تېرېږي که یواځې همدا رامخې ته کړو نو همدا د اسلام او مسلمانانو دعدل او بشر دوستۍ اود کفارو دظلم وحشت او انسان دښمنۍ داثبات لپاره کافي دی اوورته ستر دلیل دی.

دقفقاز او منځنۍ اسیا په اسلامي جمهوریتونو او افغانستان کې روسانو او دهغوئ ګوډاګي کمونستانو دمسلمانو بندیانو سره په برقي ډنډو دوهلو نه ترنوکانو وېستلو پورې کوم ظلم و چې ویې نه کړ؟ او مهم داچې داټول ظلمونه په دولتي سطحه او د دولت د جنګي پالیسۍ له مخې کېدل خو دهمدې روسانو سره دمجاهدینو سلوک بیا دومره نیک و چې له امله یې ډېر ژوندي نیول شوي روسان مسلمان شوي وو او بیا به دروسي فوځیانو پرضد جنګېدل. وروسته مو امریکایان اودهغوی نورغربي متحدین هم ولیدل چې دمسلمانو اسیرانو سره یې په عراق او افغانستان کې څومره دظلم او وحشت نه ډک اوناانساني سلوکونه وکړل خو مسلمانو مجاهدینو چې ددوئ نه څوک ژوندي نیولي دي دهیڅ یو سره یې بد سلوک ندي شوي او ددې لپاره یو مثال وړاندې کول کافي بولو، هغه داچې طالبانو هېواد ته په غلا راداخله شوې ایوان ریډلي

نومي برتانوی جاسوسه په داسې حال کې ونيوله چې دافغاني مېرمنو لباس او چادري يې پرتن وه او داسې آلات ترې هم ترلاسه شوي وو چې په جاسوسۍ کې ترې کار اخيستل کېږي، دطالبانو سره دولس ديارلس ورځې قيد وه او چې کله پرېښودل شوه نو دطالبانو دښه سلوک نه دومره متاثره شوې وه چې برتانيې ته دستنېدو نه سمدستي پس يې داسلام مطالعه پيل کړه بيا يې دا آسماني، حق اوفطري دين قبول کړ، دايوان ريډلي نه مريم ريډلي شوه او اوس يې يواځينی کار داسلام اومسلمانانو نه ددفاع کولو هڅې دي اوخپل ټول وخت يې همدې کارته بښلی دی.

داخويوه برتانوی وه چې دمسلمانانو سره قيد شوې وه خو ددې پېښې نه کابو دوه نيم کاله پس چې دعافيه صديقي په نوم يوه مسلمانه مېرمن دالقاعدې سره دتړاو په تور امريکايانو سره له خپلو ۳ کوچنيانو باګرام ته يوړه نو ترننه دامريکايانو سره په زندان کې ده اودومره ناانساني سلوک ورسره په تېرو څوکلونو کې شوي دي چې خوله يې په ويلو اوقلم يې په ليکلو شرمېږي.

دشلټرنو نومي موسسې ۸ تنه کارکوونکي چې داخلاقي فسادخپرولواوارتداد ته دناپوهو تنانو رادعوت کولو په جرم طالبانو نيولي وو او ورپسې ډېر نېږدې جنګي حالت رامنځته شو دکوم غرب سره چې ددې مجرمينو تړاو وو دهماغه غرب صليبي اتحاد پرطالبانو درانه بمونه راغورځول چې له امله به يې هره ورځ ډېرطالبان په شهادت رسېدل طالبانو دانتقام اخستلو اوخپل ټټريخولو په موخه هغوئ ټول بايد وژلي وای خو آفرين دطالبانو په عدل اوعالی اخلاقو چې وژل ياوهل ټکول خوپرېږده دې بنديانو ته يې يوه ترخه خبره هم نه وه کړې اوچې لا دمسلمانو قاضيانوله لورې دهغوئ شرعي جزا نه وه تعين شوې

نو د تلو پر مهال هم ورته طالبانو څه ونه ویل ګیني په سرونو یې ویشتل ډېر اسان کارو.

څوک دې دانه وايي چې طالبانو د خپلو زندانیانو سره بد سلوک ځکه نه کاوه چې د دوئ سره لابد سلوک نه وشوی دادې څوک ځکه نه وايي چې په ګونتانامو او د هبواد په نورو زندانونو کې چې د طالبانو سره هرډول ناانساني سلوکونه شوي وو د هغې نه پس چې طالبانو د جنوبي کوریا ۲۳ تنه مسیحي مبلغین، ورپسې امریکایي عسکر او بیادري ځله فرانسویان ونیول نو ټولې نړۍ ولیدل چې د دې بندیانو سره هم طالبانو د میلمنو په څېر سلوک کړی او خپلو شرعي اصولوته ژمن پاتې شویدي.

لنډه دا چې زموږ د ښمنان که هرڅه کوي، کوي به یې خو موږ د الهي حکمونو تابع یو، دا سیرانو په هکله چې راته خپل شریعت څه لارښوونې کړې دي هغې ته مسؤل یو او له نیکه مرغه چې ترډېره حده ورته عملاً ژمن هم یو.

خو یوه یادونه ډېره ضروري بولو هغه داده چې داسې هم نده چې په یوحالت کې هم ګیني اسلام خپلو متبعینو ته د اسیر سره د سختۍ کولو اجازه نه ورکوي، بلکې که اړتیا پېښه شي په حدودو کې دننه د جنګي اسیرانو سره سختي کول جواز لري.

دبدر دغزا اړوند یو حدیث په صحیح مسلم کې راغلی دی: دهغه حدیث مفهوم دادی چې د جنګ پیل کېدو نه وړاندې څو صحابه د قریشو د حال معلومولو لپاره وتلي وو چې په هغه ۲ هلکانو وربرابرشول چې د قریشو لښکرته یې اوبه وړلې، دا دواړه یې ونیول اورسول الله صلی الله علیه وسلم ته یې راوستل پدې وخت کې رسول الله لی الله علیه وسلم په لمانځه ولاړ و، نو نیونکو صحابه وو ددواړوهلکانونه د قریشو دلښکر

په باره کې پوښتنې پيل کړې خو چې دوارو هلکانو د قريشو دلښکر په باره کې هغسې څه نه ويل چې صحابه وو ترې غوښتل نو صحابه و ګومان وکړ چې دوئ راته دروغ وايي اودخپل لښکر په اړه موږ ته سم معلومات نه راکوي نو په وهلو يې پرې شروع وکړه چې لږ څه يې ووهل هغوئ دوارو داسې څه وويل چې صحابه يې خوښ کړل نو يې ددوئ وهل بس کړل کله چې رسول الله صلی الله عليه وسلم سلام وګرځاوه نو ويې فرمايل چې کله دوئ رښتيا ويل نو تاسو ووهل اوچې کله يې دروغ وويل نو پرې موښودل، يقيناً ددوئ تړاو دقريشو دلښکر سره دی، بيا دوارو هلکانو ته رامخامخ شو او دقريشو دلښکر په باره کې يې ترې وپوښتل هغوئ وويل چې لښکر دلته نږدې دی.

اصل خبره داوه چې صحابه و ګومان کاوه چې دوئ دواړه دابوسفيان دهغې قافلې کسان دي دکومې پسې چې مسلمانان راوتلي وو نو دوئ چې ددې قافلې سره دتړاو نه انکار وکړ او ويې ويل چې زموږ تړاو دقريشو دلښکر سره دی صحابه وو ته دا خبره خوښه نه شوه نو ويې وهل چې دوهلونه پس هغوئ د مجبوريت په اساس دابوسفيان دتجارتي قافلې سره دتړاو اعتراف وکړچې دارښتيانه وه.

دحديث دظاهر نه خودا سير دنه وهلو خبره معلوميږي خو علماء دهمدې حديث نه دا ړتيا په صورت کې دوهلو دجواز استدلال کوي اوفرمايي چې دلته خبره دخاصو اسيرانو وه اودرښتيا ويلو په صورت کې دصحابه و له لوري په وهلو رسول الله ﷺ تعجب ښکاره کړ، په هرحالت کې دا سير دنه وهلو نه دلته کومه عمومي منع نشته که عمومي منع مطلوب وای رسول الله صلی الله عليه وسلم به په ښه صراحت عمومي منع فرمايلی وای ځکه خو امام نووي ددې حديث لاندې فرمايي چې:

وفيـه جـواز ضـرب الـكـافـر الـذي لاعـهـد لـه وان كـان اسيراً ''ژباړه:ددې حديث نه دغيرمعاهد كافر دوهلو جواز ثابتېږي اګرچې اسير وي.

څرګنده ده چې دامام نووي رحمه الله مقصد دادی چې کله يې وهلو ته اړتيا وي او پکې فايده وي.

امام ابوداؤد رحمه الله ددې حديث لپاره ترجمة الباب پدې عنوان راوړی دی چې ''باب في الاسير يُنال منه، ويُضرب، ويُقرّر او امام خطابي ترې لاندې ليکي چې: وفيه جواز ضرب الاسير الكافر اذاكان في ضربه طائل.

نو اسلام دژوند تېرولو او نظام چلولو په هکله کامل او بې ساری لارښوونې لري داسې نده چې دنيول شوي دښمن سره دښه سلوک تاکيد خوګينې کوي او ورنه درازونو معلومول او ددښمن دسترو خطرونو نه دځان ژغورلو د هرډول اقدام نه منع کوي، داسې نده ځينې په اصطلاح جديدپال (هغوی چې په هره مسئله کې دداسې ځوابونو ورکولو کوښښ کوي چې غرب پرې خوشالېږي) وايي چې اسلام په يوحالت کې هم دنامسلمان جنګي اسيرسره دډېرې لږې سختۍ اجازه هم نه ورکوي.

نولنډه دا چې په عامو حالاتو کې اسلام خپلو متبعينو ته دکافر اسير سره دښه سلوک امرکوي خو دا اړتيا په صورت کې دمناسبې سختۍ اجازه هم ورکوي خود اړتيا او سختۍ تعين دهرچا کار نه دی.

د مسلمانانو د اسيرانو په اړه د نورو مسلمانانو مسئوليت

اوس راځو ددې ليکنې دوهمې برخې ته نو ترکومه چې ددښمن سره دمسلمان داسيراکېدلو خبره ده نو په وړاندې پرې يوڅه رڼا واچول شوه او دا راته جوته شوه چې مسلمان دداسې حالاتو سره هم مخامخ کېدای

شي چې شريعت يې ځان وژني ته نه اړباسي او نه ورته د دې اجازه ورکوي بلکې د دښمن په لاس کې اسيرکېدل ورته شرعا جوازلري نو اوس پوښتنه داده چې د دښمن په لاس کې د دا سې اسيرشوي مسلمان په اړه د نورو مسلمانانو مسؤليت څه دی؟

امام بخاري رحمه الله تعالی د(باب فکاک الاسر)ترعنوان لاندې دا راتلونکی حديث راوړيدي:عن ابي موسی الاشعری ﷺقال قال رسول الله فُکّوا العاني، يعني الاسير واطعموا الجائع، وعودوا المريض.

ژباړه:حضرت ابوموسی اشعري رضی الله تعالی عنه فرمايې چې رسول الله صلي الله عله وسلم وفرمايل چې (د دښمن له قيدنه) اسيران ازادوئ !وږي خلک مړوئ !او د مريضانو پوښتنه کوئ !

دبخاري په مشهوری شرح فتح الباري کې علامه ابن حجر رحمه الله د باب فکاک الاسيرنه پس ليکي چې بمال او بغيره بيايې دابن بطال دا قول ذکرکړيدي چې ,,فکاک الاسيرواجب علی الکفاية وبه قال الجمهور، ،

يانې د زور، پيسو اويا تبادلې له لارې د اسير را خلاصول د ټولو مسلمانانو فريضه ده نوکه ځينو مسلمانانو داکاروکړ يانی مسلمان اسيران يې د دښمن د منګلونه را خلاص کړل نو د ټولو شرعی مسئوليت اداشو اوکه هيچا هم د دې لپاره قدم پورته نکړنو بيا پدې شرعي مسئوليت کې د کوتاهۍ او غفلت له امله د نړۍ ټول مسلمانان ګناهګاران دي اګرکه يو مسلمان هم اسيرپاتی وي.

ترکومه چې په زور يا پيسو د کفارو د قيدنه د اسيرانو د را خلاصولو دجواز خبره ده نو پدې خو د امت اجماع ده يو مجتهد يا امام يې هم خلاف نه دی او نه يې په مخالفت کې د کوم فقيه قول را نقل شويدی، ټول فقهاء فرمايې چې اسلامي لښکرو که په زور د دښمن د منګلونه خپل

اسيران راخلاصولای شول نو ډيره غوره ده اوکه په زوريې نه شو راخلاصولای نو دروپو يا کوم بل ډول مال په بدل کې به قيدي راخلاصولای شي، که بيت المال شتون درلودلو او روپئ پکې وې نو دبيت المال پيسې به ددې هدف لپاره لګولی شي اوکه بيت المال نه وي يا پکې پيسې نه وې نو په عامو مسلمانانو ترهغې پدې لارکې دخپلو مالونو لګول واجب دي چې يا يو مسلمان اسيرهم د دښمن په اسارت کې پاتی نه شي اويا د مسلمانانو ټول مالونه پدې لار ولګول شي او ورسره يوه روپۍ هم پرلاس پاتی نه شي.

کومه خبره چې مو وکړه همدا زموږ ددين اتفاقي اصل او اجماعي مسئله ده چې نامتو عالم او مشهورمفسر علامه قرطبي رحمه الله تعالی په صراحت فرمايلي چې (قال علماؤنا:فداء الاساری واجب وان لم يبق درهم واحد ، وردت الاثارعن النبی انه فک الاساری، وامربفکهم وجری بذلک عمل المسلمين وانعقد به الاجماع، ويجب فک الاساری من بيت المال فان لم يکن فهو فرض علی کافة المسلمين ومن قام به منهم اسقط الفرض عن الباقين.احکام القرآن ۲۳\۲

ژباړه:زموږعلماءو فرمايلي دي چې داسيرانو راخلاصول پر مسلمانانو واجب دي اګر چې د مسلمانانو ټول مالونه پدې لار کې مصرف شي او ورسره يوه روپۍ هم پاتی نه شي، دنبی عليه السلام نه پدې باره کې ډېراحاديث راغلي دي چې هغه پخپله هم اسيران راخلاص کړيدي او دراخلاصولو حکم يې هم خپل امت ته کړيدي، دمسلمانانو عمل هم همدا سې راروان دی او په همدې د مسلمانانو اجماع هم ده، داسيرانو دراخلاصولو لپاره به د بيت المال پيسې لګول کېږي اوکه بيت المال نه وي(يا پکې پيسې نه وي)نو بيا يې راخلاصول د ټولو مسلمانانو فريضه ده

او په مسلمانانو کې چې ځينو دا مسؤليت اداکړ(او يو بندي هم د کفارو په قيد کې پاتی نه شي) نو د ټولو غاړه خلاصه شوه(ګينی ټول ګناهګار دي).

داخـو دزور يامـال لـه لارې د کفـارو دقيدنـه د مسـلمانو اسـيرانو دراخلاصـولو خبـره وه او دمخـه مـو وويـل چـې پـدې بانـدې دټـول امـت اجمـاع ده ديـو امـام او مجتهـد نـه پـدې اړه خـلاف نـه دی رانقـل شـوی ؛ دمسـلمانو اسيرانودراخلاصـولو يـوه بلـه لارد تبـادلې لار ده ؛ دا سيرانو سـره داسـيرانو د تبادلې پـه هکلـه دامـام ابوحنيفـه رحمـه الله تعـالی نـه دنـه جـواز يوقـول رانقـل شـويدی اودليـل کـې يـې د سـورة تـوبې دا آيـت راوړل شـويدی چې(فـاقتلوا المشرکين حيث وجد تموهم)

هغـه فرمـايي چـې دمسلمانانو سـره اسـيران شـوی تنـان حربـي مقـاتلين دي، الله تعـالی خـوددوئ د وژلـو حکـم کړيـدی هـر چيـری چـې ومونـدل شـي اوپـه تبـادلې کـې خـو ددوئ ژونـدي پريښـودل دي چې پکې دا الله تعالی دحکم نه مخالفت دی نوځکه جوازنه لري.

خـودا دامـام ابوحنيفـه رحمـه الله تعـالی ظاهرالروايـة قـول نـدی، د امـام ابويوسـف اوامـام محمـد رحمهما الله پـه خيرامـام ابوحنيفـه رحمـه الله تعـالی هـم دظاهرالروايـة قـول لـه مخـې دجـواز قائـل دی لکـه چـې پـه السـير الکبيـر کـې راغلـي دي: ولابـاس بـان يفـادی اسراء المسـلمين باسراء المشـرکين فـی ايدی المسـلمين مـن الرجـال والنسـاء وهـذا قـول ابـي يوسـف ومحمـد وهـو اظهرالروايتين عن ابي حنيفة.

ژبـاړه:پـدې کـې څـه بـاک نشـته يـانې جـواز لـري داچـې دمسـلمانو اسـيرانو سـره دکـافرو اسـيرانو تبادله وشي، سړي وي او که ښځې همدا قول

دامام ابو یوسف او امام محمد دی او همدا د امام ابوحنیفه په دوه روایتونو کې اظهر روایت.

او هرچې د سورة توبې د ذکرشوي آیت خبره ده نو ددې په هکله خو مفسرینو فرمایلي دي چې هذه الآیة فی حق الکفار قبل القائهم فی الاسر، بدلیل جواز استرقاق الاساری وعدم قتلهم حتی عند ابی حنیفة نفسه،

یانې پدې آیة کې چې د مشرکانو دوژلو حکم شوی دی نو مراد ترینه هغه کفار او مشرکان دي چې لا د مسلمانانو سره نه وي اسیران شوي ځکه چې که چېرته د اسیرانو شویو کفارو او مشرکانو په باره کې هم یوائې دوژلو حکم وای نو بیا خو پکار ده چې غلام ګرځول یې ناروا وای حال دا چې پخپله امام ابوحنیفه رحمه الله یې هم د جواز قائل دی نو معلومه شوه چې دا آیة د نا اسیرشویو حربي کفارو او مشرکانو په باره کې دی.

او س راځو د تبادلې د جواز دلایلو ته نو یو دلیل خو یې هغه حدیث دی چې وړاندې موتری یادونه وکړه چې د رسول الله صلی الله علیه وسلم اصحابو د بني عقیل یو تن نیولی و او رسول الله یې په تبادلې کې خپل هغه ۲ اصحاب راخلاص کړي وو کوم چې ثقیف قبیلې نیولي وو رسول الله ځکه د عقیل قبیلې د نیول شوی تن په ذریعه خپل ۲ ملګری راخلاص کړل چې ثقیف او عقیل په خپلو کې سره اتحادیان وو

همدارنګه مسلم شریف او ابوداؤد دواړو د (فکاک اسری المسلمین من ایدی العدو) دباب لاندې د سلمة بن الاکوع یو اوږد حدیث راوړیدی په هغی کې سلمه بن الاکوع فرمایې چې د بنوفزاره پرضد د جنګ لپاره رسول الله صلی الله علیه وسلم زموږ یو لښکر واستولو او ابوبکریې زموږ مشرکړ، د حدیث په وروستۍ برخه کې سلمه رضی الله فرمایې چې ما په یوائې ځان د دښمن یوه ډله چې پکې مېرمنې او کوچنیان هم وو

ونیوله او ابوبکر ته مې راوستله په غنیمت کې مې چې کومه برخه رسیدله دهغې نه علاوه راته ابوبکر ددې ډلې یوه ترټولو ښکلې انجلۍ دانعام په توګه راکړه او موږ مدینې ته راستانه شولو، مالا دانجلۍ نه خپل ضرورت نه وپوره کړی چې رسول الله صلی الله علیه وسلم راسره په مدینې کې مخامخ شو اوراته یې وویل چې دا انجلۍ ماته هبه کړه ! ماورته وویل یارسول الله ! دا انجلۍ مې ډېره خوښه شوه او لامې ورنه خپل ضرورت ندی پوره کړی، رسول الله راسره بیامخامخ شو او رانه یې همدا غوښتنه بیا وکړه، په الله مې دې قسم وي چې ماورنه لا خپل ضرورت نه وپوره کړی، (نور سول الله ته مې ورکړه)رسول الله صلی الله علیه وسلم هغه مکې ته واستوله او هغه مسلمانان یې پرې را آزاد کړل چې په مکې کې اسیران شوي وو.

امام نووي ددی حدیث لاندې لیکي چې ,,فیه جواز المفاداة وجوازفداء الرجال بالنساء الکافرات، ددې حدیث نه دمسلمانو اسیرانو په مقابل کې دمفاداة (تبادلې) کولو اودمسلمانو سړو په مقابل کې دکافرو ښځو د ورکولو جواز ثابتېږي

هو ! دلته په یوې کافرې قیدۍ رسول الله صلی الله علیه وسلم ډېر مسلمان قیدیان راخلاص کړل اوپه وړاندې حدیث کې موهم ولوستل چې په یو قیدي رسول الله ﷺ دوه مسلمانان راخلاص کړي وو.

علماء فرمایي دا ضروري نده چې خامخا به دلږو کفارو په مقابل کې ډېر مسلمانان وي بلکې ددې عکس هم جواز لري او حضرت عمربن عبدالعزیزرحمه الله تعالی دخپل خلافت په زمانه کې همدا سی کړي و.

حضرت عبدالرحمن بن ابی عمرة فرمایي,, چې زه کله عمربن عبدالعزیزپه قسطنطنیی کې درومیانو دقید نه دمسلمانو اسیرانو د

راخلاصولو لپاره استولم نو ما ورته وويل اميرالمؤمنين ! که هغوئ (روميان) ديو په مقابل کې په يونه راضي کېدل بلکې ديو په مقابل کې يې دخپلو زياتو قيديانو غوښتنه کوله نو څه وکړم؟ هغه وفرمايل ورزيات يې کړه ! ماورته وويل که په ۲روميانويې هم يو مسلمان نه راکولونو؟ هغه وفرمايل ۳ورکړه ماعرض وکړ که ۴يې غوښتل ؟ هغه وفرمايل چې ديو مسلمان په مقابل کې چې په څومره تنانوراضی شول وريې کړه، زمادې په الله قسم وي چې ماته يو مسلمان دټولو هغو مشرکينونه ډيرزيات ارزښت لري کوم چې زماسره قيددی، که په دوئ(دمسلمانانوسره په قيدشويو روميانو) ټولو دې يو مسلمان هم راخلاص کړ نو دابه دې بريااليتوب وي ځکه چې ته ددوئ په بدل کې داسلام اخستونکی يې،

عبدالرحمن بن ابي عمرة فرمايي چې (زه ولاړم او دروم پاچا سره مې خبرې وشوې نو) دروم پاچا د۲روميانو په بدل کې ديو مسلمان په راخوشی کولو راضي شو.

دعبدالرحمن بن ابي عمره نه ځنی راويانو داهم رانقل کړيدی چې عبدالرحمن بن ابي عمره دعمربن عبدالعزيز نه د هغه ذميانو په هکله وپوښتل کوم چې دروميانوسره قيد شوي وو(ياني دروميانو دمنګلونه دهغوئ دراخلاصولولپاره هم څه وکړم که نه؟)حضرت عمر بن عبدالعزيز ورته وفرمايل چې د مسلمانانو دراخلاصولو لپاره چې څومره فديه ورکوي د ذميانو هم هماغومره فديه ورکړه او راخلاص يې کړه !.

علماء فرمايي چې د ذميانوسره دعقد همدا تقاضا ده او د ذميانو په باره کې بايد داسلامي حکومت دريځ تل همداسی وي علماء دحضرت علي رضي الله عنه دا قول رانقلوي چې

:انمابذلوا الجزیة لتکون دمائهم کدمائنا واموالهم کاموالنا.

ژباړه :ذمیانو جزیه ددې لپاره موږته راکړې چې وینې یې زموږ دوینواومالونه یې زموږدمالونو په څېر(محفوظ)وي مسلمانانو تل په خپل همدې اصل عمل کړیدی او اسلامي حکومتونه په ډېرو سختو حالاتواوشرایطو کې هم دمسلمانانو نه زیات د خپلې واکمنۍ لاندې دذمیانو دځان مال او عزت ساتنې ته ژمن پاتې شویدي چې پخپله نامسلمان هم پرې اعتراف کوي، څوک به دمسلمانانو په ټول۱۴سوه کلن تاریخ کې کوم کوچنی داسې مثال هم وړاندې نکړای شي چې پکې دخیرالقرون دزمانې نه ډیر راوروسته کوم اسلامي حکومت دذمیانو سره امتیازي سلوک یاظلم کړی وي، یایې ددوئ حقوق ترپښولاندې کړی وي چې همدا د مسلمانانو دتاریخ یوډېر زرین باب دی.

لنډه دا چې ددښمن سره دزنداني شویومسلمانو اسیرانو په اړه حاکمان او عام مسلمانان ډېرستر مسئولیت لري خو متأسفانه چې ددې ستر مسئولیت احساس اوس په حاکمانو اوعامو مسلمانانو کې دنشت برابر دی، بس یواځې داسلامي نړۍ مجاهدین دي چې نه یواځې دا چې خپل دا مسئولیت یې پېژندلی دی او ادا کوي یې بلکې حقیقت دادی چې دخپل شرعي مسئولیت نه هم څوقدمونه وړاندې تللي دي او دزندانونو نه دمسلمانانو دآزادولو لپاره دتصورنه وتې قرباني ورکوي داسې قرباني چې نړۍ یې هکه پکه حیرانه کړیده.

دچادآزادۍ لپاره به څوک خپل ځان قربان کړي؟ نه به پلار دځوی اونه به ځوی دپلاردآزادۍ لپاره ځان قربان کړي اونه په تاریخ کې چېرته داسې شویدي خو دامجاهدین دي چې په زندانونو فدایې بریدونه کوي، خپل سرونه قربانوي اوخپل مسلمان ورونه راخلاصوي دکندهارزندان

دري ځلې مجاهدينو مات کړا و په زرونو مسلمان مجاهدين يې ترې راآزاد کړل خو هرځل چې کوم مجاهدين د دې زندان د ماتولو لپاره تللي دي هغوئ ټکابو ټولو خپل سرونه قربان کړيدي، په پل چرخي زندان کې د ننه هم د نورو د آزدۍ لپاره لسګونو مجاهدينو خپل سرونه قربان کړل او په باګرام کې خو هر مجاهد د اسې کارونو ته سخت خوشالېږي چې له امله يې هغه په مياشتو مياشتو جزايې کېږي خو چې په نورو د اسانتيا راشي.

او همدا حالت د نړۍ د ټولو مجاهدينو دی، د اسرائيلو په زندانونو کې د پرتو مسلمانانو د آزادۍ لپاره د غزې ټولو مجاهدو مسلمانانو او په ځانګړې توګه خماس ډېرې حيرانونکې قربانۍ ورکړې، ګيلاد شاليت نومې يو اسرئيلي عسکر حماس ژوندی ونيو، اسرائيلو د خپل عسکر د راخلاصولو لپاره د غزې مجاهد مسلمانان د ډېرو فشارونو لاندې راوستل، غزه يې په کلي ډول محاصره کړه د مسلسلو بمباريو ترڅنګ يې پرې په ۲۰۰۸ کې خونړۍ يرغل وکړ چې ۲۴ ورځې يې دوام وکړا و پکې په زرونو مسلمانان ټپيان او شهدان شول خو د اسرائيلو فشار يې ونه منلو او نه د عسکرو رکولو ته چمتو شول تردې چې د اسرائيلو د زندانونو نه يې پرې شاو خوا ۱۳ سوه مسلمانان راآزاد کړل.

محترمو لوستوالو ته به معلومه وي چې د اسرائيلو په زندانونو کې نږدې ۱۱ زره فلسطيني مسلمانان قيد دي چې د ځوانانو تر څنګ پکې کوچنيان، مېرمنې او بوډاګان هم شامل دي؛ که فکروشي نو د يهودانو سره د مسلمانو مېرمنو او کوچنيانو اسير ان کېدل ډېره د غم نه ډکه خبره او د اسلامي نړۍ لپاره خورالويه ننګونه ده خو مورږوينو چې پر اسلامي هېوادونو د مسلطو شويو حاکمانو ترڅنګ د نړۍ په عامو مسلمانانو کې هم د دې زندانيانو په اړه فکرمندي نه ترسترګو کېږي، نه چا د دې زندانيانو پانه اړولې ده، نه د دوئ لپاره په نړۍ کې چا آواز پورته کړيدی،

نه يې دراخلاصولو لپاره هڅې چاخپل مسئوليت ګڼلی او نه يې په دې لارکې کوم داسې قدم پورته کړی چې هغه د مسئوليت دمعمولي احساس ددليل په توګه وړاندی کړای شي

او خبره يوائې دفلسطين دزندانيانو نه ده چې ګينې يوائې دهمدوئ په اړه غفلت کېږي بلکې په عراق، افغانستان اونورې ټولې اسلامي نړۍ کې همداحال دی، که په حقيقي نظر وکتل شي نورښتيا داده چې عام مسلمانان داهيڅ اجتماعي مسئله او مسئوليت نه ګڼي، دعامو مسلمانانو په فکر داد هر چا شخصي مسئله ده، کوم مسلمان چې دکفارو يا دهغوئ دګوډاګيانو سره زنداني کېږي دهغه دکوچنيانو د کفالت، په زندان کې دخرڅ او دراخلاصولو لپاره دمصرف ټول غمونه به يې خپله کورنۍ خوري، که کورنۍ يې دا ټول مصرفونه په اوږو واخستای شي نود زنداني درخلاصېدو امېد به يې وي ګينې په زندان کې به پروت وي اودوسيه به يې ورځ تر بلې سختېږي.

دهېواد په مختلفوزندانونو کې په زرونو سوچه مسلمانان دهمداسې حالت سره مخامخ دي چې دمثال په توګه يې يوه ژوندۍ بېلګه دلته راوړل مناسب بولم، دتګاب عبدالرحمن، دخاص کنړفريدون دننګرهار درورداتو عبدالرحمن درې واړه ماپېژندل دوئ ډېر کلک مجاهدين وواو اودهېواد داشغال په هماغه ړومبوورځو کې يې دځو نورو ملګروسره يو ځای د اشغالګرو پر ضد جهاد پيل کړی ووچې کابوترځلورو کلونو پورې يې جاري وساتلو او په ډېرو سختو شريطو او حالاتو کې يې پر دښمن کامياب ګوزارونه وکړل، درې واړه په جلال آبادکې دامريکايانو اوداخلي استخباراتو په ګډو عملياتو کې ژوندي ونيول شول او څه کم ياڅه دپاسه درې کاله پس په پل چرخي زندان کې ددار په تختې وزړول شول، څه چې دکوهي صافيوال عبدالرحمن فاتحې

ته ور غلم نو سپین ږیري پلار یې په ډېر حسرت راته وویل چې دا یو به هم نه وای اعدام شوی خو که پیسې مو درلودای ماورنه وپوښتل چې آیا په پیسو داعدام نه هم بچ کېدای شول؟ هغه وویل هو !قاضیانو چې کومې پیسې غوښتی وې که مو ورکړی وای نو داعدام پرځای به یې جزا اوږد قید وای خو موږ ورنکړای شوې ماورته وویل چې ډېرې زیاتی پیسې یې غوښتې ؟ هغه وویل نه ډېرې زیاتې نه وې خو زموږ دوس نه بېرون وې او بل چارا سره کومک ونکړ،

داسې ډېرې بېلګې شته خو چې زما تر مخه تېر شوي نو یوه بله بېلګه به یې هم وړندی کړم، دکتورایمن یو عرب تکړه جراح و او جلال آباد ته ددې لپاره راغلی وچې دامریکا په بمبارکې دټپیانو شویو مسلمانانو تداوي به کوي، دهمدې هدف لپاره ورته په پوهنتون شفاخانې کې یو وارډ ورکړل شوی و، د پوهنتون شفاخانې دمشرانو ډاکترانوو ینا داوه چې هغه داوارډ ډېرښه فعال کړی و او دبمبار په ټولو شپو ورځو کې یې ډېرزیات ټپیان په ډېره ښه توګه تداوي کړي وو، په ړومبي ځل چې هغه جلال آباد ته دوا راوړی وه د سپین غرهو ټل مخې ته ولاړو اونه پوهېدلو چې چېرته یې یوسي څه پرې تصادفا راپېښ شوم ما په هرڅه پوه کړ او چېرته یې چې تلل غوښتل هلته مې بو تلو او چې ما یې په ټولو ځایونو کې ترجماني هم وکړه نوراسره انډیوال شو چې تر آخره مې انډیوال و، کله چې سقوط کېدلو نو ایمن هم دعربو مجاهدینو سره یوځای توری بوړی ته تللی و، دکابو یو ې میاشتی بمبار نه پس چې بهرني مجاهدین دتوری بوړی نه ووتل او توره بوړه دښمن قبضه کړه نو پکې یې ۱۷ مجاهدین په ټپي حالت کې نیولي او صحت عامه روغتون ته راوړي وو چې دکتور ایمن هم پکې و، څه دهیڅ نه نه وم خبر، زما یو دوست ډاکتر صیب راسره په لارکې مخامخ شو او راته یې وویل

چې عرب مجاهدين يې شفاخانې ته راوړيد ي که ورځې ؟ ځه ورسره روان شوم، ځه چې مجاهدينوته ورغلم نود سور صليب نمايندګان ددوئ نه راتاو وو ځه چې ښه ورنږدې شوم نو دکتور ايمن مې هم ددوئ په منځ کې وليد نوروتښولو مجاهدينود سورصليب دنمايندګانو نه مخونه اړولي وو، کله نا کله به يې ورته بد بد راوکتل يواځې ايمن چې روانه انګليسي يې ويله ورسره په خبربوخت وهغه چې ما ته راوکتل نوپه مخ کې يې دخوښۍ نښې ښکاره شوې اويوبل سره په سترګوکې پوه شولو چې بايد څه وکړو؟ کوم ډاکټر چې ځه دې وارډ ته ورننويستی وم دهغه سره مې خبره شريکه کړه اوپدې اتفاق راغلوچې دتشناب دکړکۍ له لارې به يې دشپې له مخې راوباسو دجال پرې کولولپاره موتشناب ته قينچې ننويسته اوايمن مو په پروګرام پوه کړ دماخوستن لمانځه نه پس ورته ځه او راسره يو بل ملګرى دصحت عامې جومات مخې ته پدې انتظارکې ولاړوو چې ايمن به زموږ دملګري ډاکټر صيب سره يوځاى راووځي اوموږبه يې خوندي ځاى ته بوځو خوله بده مرغه چې ډاکټر صيب يواځې راغلو او ويې ويل چې دمجاهدينو په سرپه پيرې باندې ګومارل شوي وسلوال پوه شول موږ مايوسه راستانه شولو، داهسې هم دډېر غمونو شپې ورځې وې خودپروګرام په ناکامۍ موږ ډېر زيات خفه شو، خير شپه تېره شوه اوسبابيا په فکر کې شولو خو په هيڅ لار نه پوهېدلو ماسپښين راته ډاکټر صيب نوى زېرى راوړ، ويې ويل چې دوسلوالو پيردارانومشر دحضرت علي سرګروپ دى خبره ورسره وشوه لس زره ډالر يې غوښتل خو درې زروته راښکته شو، موږ له دې وروسته ددې پيسو دپيداکولو لپاره هره خوا ډېرې هڅې وکړې، مګر ترهغه چې موږ پيسې پيدا کولې دغه عرب بنديان دډاکټر ايمن په شمول له شفاخانې څخه انتقال شول او زموږ هڅې يوازې دپيسو دنشتوالي له امله بې نتيجې پاته شوې.

موږ چې په ټولوکې يو اځې د دکتور ايمن پسې هڅې کولې نوله دې امله نه چې داراته په ټولو کې لوی او اهم سړی ښکارېدلو بلکې له دې امله چې دهغه سره زموږ تعارف واو هغه پر موږ اعتماد کاوه خو بيا وروسته موږ ته معلومه شوه چې هغه ډېر دکارسړی و ، ديو ډېرستر عالم ځوی او د مسلمانانو لوی خيرخواه انسان و.

هغه چې ډېر دکار سړی و ، دډېر لرې ځای نه زموږ دخدمت لپاره راغلی و ، خپله دناز او اسانتياو نه ډک ژوند يې پرېښی و او دلته يې زموږ سره دتکليفونو اومشقتونو نه ډکې شپې ورځې تېرولې نوځو مره دافسوس خبره ده چې دډېرو کمو روپو په مقابل دصليبيانو دمنګولونه آزاد پداي شو خو موږ آزادنکړای شو .

زمـوږهر ربښـتينی مسـلمان چـې دمسـلمانۍ ، جهـاد ، اسـلام او مسلمانانو نـه دفـاع پـه جرم دکفارو يادهغوئ دګوډاګيانو سره قيد وي زموږلپاره دټولې نړۍ نه زيات ارزښت لري اود راخلاصولو هڅې يې زموږ اجتماعي مسؤليت دی خدای دې وکړي چې موږ ددې مسؤليت په اړه دغفلت نه راووځو اومشران اوکشران ټول خپل دې سترمسؤليت ته متوجې شي آمين

د يوسف عليه السلام د زنداني کېدو کيسه

يوسف عليـه السـلام دحضـرت يعقـوب عليـه السـلام زوی اود حضرت ابراهيم عليه السلام له اولادې څخه وو ، سره له دې چې ديعقوب عليه السلام ۱۱ زامن نور هم وو ، خو يوسف عليه السلام دهغـه دځانګړو شمائلو او اخلاقو له برکته ډېر پرې ګران وو ، چې همدې خبرې ديوسف عليه السلام دورونړو په زړه کې دده په نسبت کينه پيدا کړه ، يوه ورځ

یوسف علیه السلام خوب ولید چې یوولس ستوري دغه راز لمر او سپوږمۍ ده ته سجده لګوي، په سهار یې دا خوب خپل پلار ته بیان کړ، څنګه یې چې پلار حضرت یعقوب علیه السلام الهي پیغمبر وو، نو دده دخوب په تعبیر پوه شو او دا یې دنبوت بشارت وباله، له همدې امله یې ده ته وویل چې دا خوب خپلو ورونو ته بیان نه کړي، مګر بیا یې هم ورونو دده په اړه خپل حسد ونه زغملای شو، له همدې امله یې یوه ورځ یوسف علیه السلام دلوبو په بهانه صحرا ته بوت، هلته یې یوې څاه ته وغورځاوو، او شلیدلی کمیس یې په وینو رنګین شوی حضرت یعقوب علیه السلام ته راوړ، او ورته ویې ویل چې یوسف لیوه وخوړ.

یوسف علیه السلام په څاه کې دالله تعالی په ځانګړي ساتنه سره وژغورل شو، تردې چې دمصر دیوې قافلې کاروانیانو دی له څاه څخه راویوست او له ځان سره یې مصر ته دغلام په حیث یووړ، څنګه چې یوسف علیه السلام دسیرت او صورت بې مثاله حسن او جمال درلود، په مصر کې یوازې د وخت یو حاکم (عزیز مصر) په دې وتوانېد چې دده قیمت ادا کړي، عزیزمصر یوسف علیه السلام کورته راووست او خپلې ښځې ته یې سپارښتنه وکړه، چې ددې نوي ځوان ښه ساتنه او پالنه وکړي، ځکه چې موږ ته به یې ډېره فایده ورسیږي او یا به یې خپل زوی وګرځوو.

د عزیز مصر ښځه چې خپل نوی غلام یوسف علیه السلام ویني، نو دوخت په تیریدو سره په زړه کې عشق ورسره پیدا شو، او دا سې کوښښ یې پیل کړ چې یوسف علیه السلام دځان خواته مائل کړي، خو یوسف علیه السلام پله پسې اعراض کاوو، یوه ورځ یې یوسف علیه السلام په یوه بنده کوټه کې ایسار کړ او دعشقبازۍ غوښتنه یې ترې وکړه، یوسف علیه السلام په الله تعالی سره پناه وغوښته او دا کار یې دخپل بادار په حق کې ستر تجاوز وباله، او له دې ابتلاء څخه دځان

دخلاصون په خاطر يې ددروازې په خوا منډه واخيسته، دعزيز مصر ښځې په ده پسې لاس واچاوه او دنيولو په وخت يې دشالمن په لاس کې ورڅيرې شوه، په همدې مهال عزيز مصر په دروازه راننوت او دحالت پوښتنه يې وکړه، دپاچا ښځې دخپلې ګناه دپټولو او ځان سپينولو په خاطر په مکر سره ورته وويل چې دهغه چا چې ستا داهل (ښځې) په حق کې دتجاوز اراده لري له دې پرته به يې بله سزا نه وي، چې يابندي شي او يادردونکي سزا ورکړل شي، په دې وخت يوسف عليه السلام هم له ځانه ددفاع په خاطر وويل چې په ده کې ملامتيا نه شته، بلکې ښځه ګرمه ده، ددې دعوې په مهال درواياتو له مخې په همدې کور کې موجود يو تي خور ماشوم شاهدي ادا کړه او ويې ويل، چې که ديوسف عليه السلام لمن دمخې له خوا څيرې وه نوګرم يوسف دی او که دشاخوا يې څيرې وه بيا ګرمه په ښځه کې ده، دغه وخت چې ګوري ديوسف عليه السلام دشاه لمن څيرې شوې ده، عزير مصر پوه شو چې ګناه دښځې ده، نويې ښځه ګرمه کړه او يوسف عليه السلام ته يې وويل چې له دې پيښې څخه صرف نظر وکړي.

خو څرنګه چې د پاچا دښځې په زړه کې ديوسف عليه السلام محبت سخت ځای نيولی وو، هغه بيا هم له دې خبرو منصرفه نه شوه، په دې وخت چې دپاچا دښځې ددې عمل اوازه خپره شوې وه يوه ورځ دپاچا ښځې دخپل شاهي خاندان همځولې او همرازې ښځې راټولې کړې، په يوه کوټه کې يې کينولې، دخوراک لپاره يې ميوې او چړې په لاس ورکړې، او په دې وخت يې يوسف عليه السلام له يوې دراوزې څخه پرې راويوست، ديوسف عليه السلام دجمال په ليدو ټولو ښځو هوش له لاس ورکړ او دميوو په ځای يې لاسونه غوڅ کړل، او بې اختياره يې وويل چې دا (يوسف) بشر نه بلکې يوعزتمن ملک دی، دپاچا ښځې دغه مهال په

فخر او مباهات سره خپلو همځولو ته وویل چې هغه څوک دغه دی، چې تاسو یې په محبت باندې زه ملامتولم، مایوځل دی دځان خواته وغوښت خوده انکار وکړ، او که دی چیرې بیا زما خبره ونه مني، نو زه به یې بندي خانې ته وغورځوم، او یا به یې په حقارت او سختۍ مبتلا کړم.

سره له دې چې دیوسف علیه السلام ژوند له پیله امتحاناتو سره ملګری وو، خو داخل په سخت امتحان کې ولوېد، یوې خواته دپاچا ښځه دبدفعلۍ غوښتنه ترې کوي، او بلې خواته زندان دی، په همدې مهال یوسف علیه السلام وویل (رب السجن احب اليّ مما یدعونني الیه)) ژباړه :ای زما ربه زندان راته د هغه څه نه زیات خوښ دی څه ته مې چې دوئ رابولي) په دې وخت کې دیوسف علیه السلام او دپاچا دښځې کیسه په خلکو کې هم مشهوره شوې وه او پاچا ددې په خاطر چې یوسف علیه السلام ګرم ثابت کړي، او ددې خبرو دنشر مخه ترېوه حده ونیسي، یوسف علیه السلام یې زندان ته واچاوو.

په زندان کې دیوسف علیه السلام ژوند داسې وو چې د هرمؤمن مبارز زنداني لپاره سرمشق بلل کیدای شي، دی په پوره حوصله، زغم او رضاء سره زندان ته داخل شو، په زندان کې یې سمدستي دذکر، عبادت او له رب تعالی سره درابطې هڅې لازیاتې کړې، دغه راز یې دخپلو زنداني ملګرو درهنمایي او اصلاح لپاره دعوت پیل کړ، او په دې لاره کې یې ډیر کار وکړ او دټولو زندانیانو په زړونو کې یې دیوه پاک او مصلح انسان په توګه ځای وموند، یوه ورځ دوو زندانیانو ده ته خپل خوبونو بیان کړل، یوسف علیه السلام دتعبیر په مهال ورته وویل چې د دوی له جملې به یو اعدام شي او بل به ازاد شي، همداسې وشول، له دې وروسته به یوسف علیه السلام دټولو زندانیانو خوبونه تعبیرول، او صحیح تعبیرونه به یې ورکول.

د يوسف عليه السلام په زندان کې څو کلونه ووتل، يو وخت دوخت حاکم پاچا خوب وليد ، چې اوه چاغ غوايي راو ولاړ شي او اوه نورخوار غوايي وخوري، دغه راز يې په خوب کې اوه شنه وږي او اوه وچ وږي وليدل، ددې خوب دتعبير يې ډير تلاش وکړ، خو چاځواب ورنکړ، بلکې معبرينو ورته ويل چې دا اضغاث احلام (ګډوډ خوبونه) دي، وروسته پاچا خبرشو چې په زندان کې يو بندي دی، چې دخوبونو تعبيرکوي، خپل خوب يې ديوه چا په واسطه يوسف عليه السلام ته بيان کړ، يوسف عليه السلام تعبير ورکړ، چې په مصر باندې به اوه دابادۍ او ښيرازۍ کلونه راشي، او ورپسې به اوه نور دسختې قحطۍ کلونه راشي، دمصرپاچا بايد دښيرازۍ په کلونو کې غلې دانې او خوراکي شيان ذخيره کړي، ترڅو دقحطۍ په کلونو کې ترې استفاده وکړي.

پاچا ته چې کله دخپل خوب دا تعبير ورسېد نو ډېر حيران شو او دې تعبير او لارښوونو ډير اثرورباندې وکړ، امر يې وکړ چې داڅومره پوه او حکيم سړی په زندان کې بندي دی، چې مور ته نه يوازې دخوب صحيح تعبير راکوي بلکې دمشکلاتو ددفعې لارې چارې هم راښيي، خپلو کسانو ته يې امر وکړ چې يوسف عليه السلام له زندان څخه راوباسي، دپاچا استازی زندان ته راځي او له يوسف عليه السلام نه غوښتنه کوي، چې له زندان څخه ووزي، خو يوسف عليه السلام ددوی له خبرې اعراض کوي، او هغه ته وايي چې دی له هغه وروسته له زندان څخه وزي، چې يوځل ځان له لګيدلي تهمت څخه سپين کړي، او دباچا استازي ته وايي چې ورشه خپل بادار ته دې ووايه چې دهغو ښځو دحال پوښتنه وکړي چې لاسونه يې غوڅ کړي وو ، له دې وروسته هغه ټولې ښځې ديوسف عليه السلام په پاکي باندې شاهدي ادا کوي، دغه راز

دوزير ښځه خپله ګناه مني او وايي چې په يوسف عليه السلام کې ګرمه نشته بلکې ملامتيا په دې کې ده او دې هغه ځان ته بللی وو، چې په دې سره يوسف عليه السلام خپل عصمت، صدق او له ګناه څخه پاکوالی ثابت کړ او له هغه وروسته بيا دې ته تيا رشو چې له زندان څخه راووزي.

هغه څه چې ديوسف عليه السلام دزنداني کېدو له کيسې څخه يې زده کوو

ديوسف عليه السلام قصې ته په قرانکريم کې الله تعالی احسن القصص ويلي دي، ځکه دا کيسه د ډېرو زياتو مواعظو او پندونو درولودونکې ده، که ديوسف عليه السلام دنور ژوند کيسه پرېږدو او يوازې يې دزندان په کيسه تمرکز وکړو، داچې څنګه دی زندان ته داخل شو، په زندان کې يې څنګه ګوزاره وکړه او بيا څنګه له زندان څخه را ووت موږ ته راښيي، چې يو مسلمان بايد په کوم حالت کې زندان ته اماده شي، او دحبس امتحاني موده څنګه تېره کړي.

داچې يوسف عليه السلام په زندان کې دننه دارشاد او دعوت مبارکه وظيفه سرته رسوله او دخپلو ملګرو داصلاح او هدايت هڅه يې کوله، موږ ته راښيي چې دحبس موده هسې مهمل وخت ونه بولو، بلکې له دې وخت څخه دځان او نورو انسانانو داصلاح او ددين دخدمت لپاره استفاده وکړو، دغه راز کله چې يوسف عليه السلام له زندان څخه راوتل تردې پورې مشروط کوي، چې يو ځل دې له لګول شويو تهمتونو څخه دده سپيناوی وشي، موږ ته راښيي چې ديو مسلمان اجتماعي اعتبار او عدالت څومره ضرور دی چې بايد داغدار نه شي، او مسلمان بايد هميشه دې ته متوجه وي، د زندان دفوائدو او فضائلو په باره کې شايد دا کافي وي چې علماء کرامو ويلي دي چې دزندان دتکاليفو د زغملو په برکت يوسف عليه السلام ته دنبوت درجه ورکړای شوه، چې دا ډېر ستر منقبت دی.

خو په سورة یوسف کې یوه ډېر پام وړ جمله داده چې یوسف علیه السلام زندان ته له داخلېدو وړاندې وویل (رب السجن أحب الی ممایدعونني الیه) له دې څخه ځیني خلک دا استنباطوي چې زندان په هر حالت کې ښه دی، ځکه چې یوسف علیه السلام محبوب بللی دی، دلته غواړو په دې قرآني آیت کې پرته باریکي او داچې یوسف علیه السلام په څرنګه حالت کې زندان محبوب بللی دی، درته روښانه کړو، ترڅو په دې مسئله زموږ دوروڼو مجاهدینو علم راشي، چې زندان مطلقا محبوب نه دی، ځکه زندان دالله تعالی یوه لویه ابتلاء او امتحان ده چې په صبر سره تیرول یې ډېر فضائل لري خو خطرات هم ورسره تړلي دي ځکه دا امکان هم لري، دیوچا دستردیني او دنیوي زیان سبب وګرځي.

ګڼ شمېر مجاهدین او په ځانګړې توګه ځوانان د الله تعالی په لار کې د دښمن سره زنداني کېدلو ته دیو مرغوب فیه عبادت په نظر ګوري او د الله په لار کې د ټپي کېدلو او شهید کېدلو په څېر دالله په لار کې زنداني کېدل هم لوی شرف ګڼي او دا ځکه چې د جهاد په موضوع په تقریرونو کې ځنې نامتووینا وال او مقررین د الله تعالی په لار کې د بندي کېدلو ډېر فضیلتونه بیانوي، ځوانان ورته هڅوي او د الله تعالی په لار کې د زنداني کېدلو وېره داسې ردوي لکه د الله تعالی په لار کې شهید کېدل او ټپي کېدل چې ردولای شي.

دا وینا وال او مقررین زندان ته تلل سنت یوسفي بولي، دزنداني کېدلو له وېرې احتیاط کول په ډېرو سختو ټکو ردوي، دا احتیاط خبرې اوداحتیاط ژوندبزدلي ګڼي او وایې چې دبې غیرتۍ اوبزدلۍ دژوند نه خوزندان ډېرښه دی، د یوسف علیه السلام دزنداني کېدلو خبره رامخې ته کوي او وایې چې یوسف علیه السلام په ګناه کې دازاد ژوند پر ځای زندان ته ترجیح ورکړې وه او ویلي یې ووچې ((رب السجن احب اليّ مما

یدعونني الیه)) ژباړه :ای زما ربه زندان راته د هغه څه نه زیات خوښ دی څه ته مې چې دوئ رابولي ''

دامحترم وینا وال وایې: څوک چې موږ ته داحتیاط توصیه کوي نو ورته وایو چې د بزدلۍ درس مه راکوئ ! او مه مو دزندان نه وېروئ ! دوئ وایې :زندان دوېرې شی نه دی نه ترې باید مسلمان وه وېرېږي بلکې لکه د حضرت یوسف علیه السلام په څېر ووایې چې ((رب السجن احب اليّ مما یدعونني الیه))،

شاید د همدې بیانونو اغېزې به وي چې کله ناکله په ظاهره د ناهیلۍ کومه خبره یا حالت رامخې ته شي نو په مجاهدینو کې د یو تن نه یو تن د خولې نه دا خبره راوځي چې د بې غیرتۍ د دې حالت نه خو زندان ښه دی،

حقیقت دادی چې داویناوال ډېر محترم خلک دي ځکه چې دوئ ټولې وېرې شاته کوي او د جهاد په موضوع بیانونه کوي، مسلمان ځوانان د الله تعالی په لار کې قربانیو ورکولو او تکلیفونو زغملو ته رابولي او په زړونو ځوانان یې دبیان اورېدلو نه پس دجهاد سپېڅلې لار ته راووځي، د تقریر او بیان دې شهسوارانو ته موږ ډېر د قدر په سترګه ګورو دځان نه یې ډېر غوره ګڼو او د رایو یې ډېر احترام کوو.

د دوئ جرأت او سپیڅلي احساس ته مې سلام دی خو چې خبره د شرعي مسئلې ده او غم د مسلمانانو د فکر د اصلاح دی نو وایم چې که شرعي اصول په پام کې ونیسو او احساساتی توب پرېږدو نو باید ووایو چې د الله تعالی په لار کې زنداني کېدلو ته چې دوئ محترم او قدرمن ورونه په کوم حیثیت قائل دي د شرعي اصولو له مخې یې حیثیت دا نه دی او نه د حضرت یوسف علیه السلام پدې قول چې رب السجن احب اليّ مما یدعونني الیه باندې د دوئ استدلال درست دی.

اصلاً دې ته کتل پکار دي چې حضرت يوسف عليه السلام دا خبره په کوم حالت کې کړې وه او زموږ شريعت د حضرت يوسف عليه السلام دې خبرې ته په کوم نظر ګوري ؟ نو تر کومه چې د هغه د حالت خبره ده هغه خو قرآنکريم په ډېر روښانه ټکو موږ ته بيان کړېدی.

په کوچنيتوب کې د مور او پلار نه د جدايۍ، کوهي ته د غورځېدلو او د جبري مريتوب د مختلفو مراحلونه د تېرېدو او ډول ډول نورو تکليفونو زغملونه پس چې قسمت هغه د نړۍ د تر ټولو ستر او متمدن سلطنت په پلازمېنې کې د پاچا کور ته راورسولو نو ډېر هوسا او د راحت نه ډک ژوند يې پيل شو خو دلته د يو بل مصيبت سره مخامخ شو او هغه دا چې ايله د ۱۹ يا ۲۰ کلونو پدې عمر کې يې چې خورا ډېره ښکلی، تندرسته، صحتمنده او نوې ځواني وه ړومبی پرې پخپله د باچا هغه ښځه د ليونتوب تر حده عاشقه کېږي د کومې سره چې د ده شپه او ورځ په يو کور کې تېرېدله بيا يې په ټولې پلازمېنې کې حسن او ښکلې ځواني زخت زيات شهرت مومي او چې د ليدلو لپاره يې په پلازمېنې کې د مېشتو لوړپوړو چارواکو او غټو خلکو مېرمنې راغلې نو ټولو پرې زړونه داسې وبايلل چې خپل لاسونه يې پرې کړل خو پرې پوه نه شوې.

نو بس يوا ځې حضرت يوسف عليه السلام و او چارچاپېره ترې بې شمېره خورا ښکلې او مضبوط جالونه وو چې يوا ځې دهمده د راګېرولو لپاره غوړېدلي وو، دهمده د جنسي غوښتنو د را پارولو او د زهد او تقوی ماتولو ټول تدبيرونه پکار اچول شوي وو، هر لور ته ګناه د خپلې ټولې ښکلا سره مل ولاړه ده او دې ته انتظار باسی چې کله هم ورته د دې ځوان په زړه کې کوچنی ميلان پيدا شي نو ورته ځان وړاندې کړي.

داځوان شپه او ورځ په همدې غم کې دی اودا وېره ورسره ملګری ده چې که یوه لمحه هم دغفلت ښکار شو یا یې په عزم کې کوچنی لغزش رامنځته شو نو ورنه چارچاپېره تاو دګناه کمربند به مات او په یوې نه یوې دروازې به یې ننوځي نو ځکه یې وویل چې زما ربه ! دې مېرمنو چې په ګناه کې زما داخته کولو یازندان ته دلېږلو عزم کړیدی نو زه په ګناه باندې زندان ته ترجیح ورکوم.

نو یوسف علیه السلام چې درب السجن احب الیّ خبره کړیده په داسې سخت حالت کې یې کړیده چې د زندان پرته دګناه نه دخلاصون بله هیڅ لار ورته نه ښکاریده، موږ که ((رب السجن احب الیّ)) وایو او زندان ته تلل دیوسف علیه السلام د سنتو راژوندي کول ګڼو وړاندی باید وګورو چې موږ دحضرت یوسف علیه السلام په څېر حالت سره مخامخ یو ؟

بل داچې داحب معنی زندان ته دتللو سره مینه نه ده بلکې علامه قرطبی رحمه الله داحب الیّ لاندې لیکلي : ای اسهل علی واهون من الوقوع فی المعصیة لا ان دخول السجن ممایحب علی التحقیق.

یاني د احب معنی داده چې په ګناه کې داخته کېدو په پرتله راته زندان ته تلل اسان دي دامعنی نه ده چې دزندان سره مې رښتینې مینه ده

علامه بقاعی رحمه الله تعالی په خپل تفسیر ((نظم الدرر)) کې دلته ډېر ښکلی بحث کړیدی اوفرمایلي یې دي چې داحب الی معنی اکثرحباً نه ده بلکې معنی یې اقل بغضاً، یاني ګناه کې اخته کېدل اوزندان ته تلل یو هم داسې نه دی چې ورسره مینه وشي بلکې دواړه ددې وړ دي چې ورسره بغض وشي، خوداچې دکوم یو سره باید زیات اودکوم یو سره لږ بغض وشي ؟ نو حضرت یوسف علیه سلام روښانه کړه چې ګناه

سره مې بغض زيات او زندان ته د تللو سره مې د ګناه په پرتله بغض کم دی، يوسف عليه السلام دا قل بغضا نه ولی تعبير په احب الی سره وکړ ؟ د دې علامه بقاعی رحمه الله تعالی ډېره په زړه پورې علمي نکته ذکرکړې خو ځکه تری تېرېږوچې اوږده ده او داسې اسانه هم نده چې هرڅوک وربانديې پوه شي. لنډه دا چې نه خو د دښمن سره زنداني کېدل په خپل ذات کې محبوب شی دی او نه زموږ حالت د حضرت يوسف عليه السلام حالت ته ورته دی چې رب السجن احب الیّ ووايو.

خو بالفرض که څوک د يوسف عليه السلام حالت ته ورته حالت سره مخامخ شي نو د شرعي لارښوونونه داسې جوتېږي چې بيا هم داسې نه دي ويل پکار بلکې تل د الله تعالی نه د عافيت سوال پکار دی، الله تعالی ته د يوسف عليه السلام په باره کې هم دا خوښه وه چې د عافيت سوال يې کړی وای ځکه چې ځنې روايتونو کې راغلي دي چې کله يوسف عليه السلام زندان کې واچول شو د الله تعالی له لورې ورته وحې وشوه چې ،، تا خو په زندان کې خپل ځان پخپله اچولی دی ځکه چې تا ويلي چې ،، رب السجن احب الیّ ،، که تا عافيت غوښتی وای نو عافيت به دې په برخه شوی وای.

امام بيضاوي رحمه الله تعالی په خپل تفسير کې دلته فرمايې چې : وقيل انما ابتلی بالسجن لقوله هذا و انما کان الاولی به ان يسأل الله العافية. ژباړه:په يوسف عليه السلام د زنداني کېدلو ابتلاء د همدې خبرې له امله راغلی وه، د هغه لپاره غوره دا وه چې د الله تعالی نه يې د عافيت سوال کړی وای.

دلته دا خبره هم بايد له ياده ونه باسو چې په او سنو حالاتو کې د دښمن په زندانونو کې د مسلمانانو د زنداني کېدلو او د يوسف عليه

السلام دزنداني کېدلو ترمنځ د برتوپيردی اوپه هيڅ دليل يودبل سره نه شي مقايسه کېدای ځکه چې يوسف عليه السلام ته په زندان کې د بېرد قدر په سترګه کتل کېدل، هيڅ ډول جسماني تکليف ورته نه ورکول کېدلو، په زندان کې دننه يې خلکو ته دحق اوصداقت پېغام هم رسولو اوخلک يې دالله تعالی يووالي ته رابلل، چا چې زندان ته استولی و اودچا په زندان کې چې و هغوئ څه د حضرت يوسف عليه السلام محارب دښمنان نه وو او نه هغوئ حضرت يوسف عليه السلام ته د دښمن په سترګه کتل بلکې صديق او امين يې باله د زنداني کېدو نه وړاندې يې د باچا په کور کې د شهزادګانو په څېر ژوند تېراوه او د زندان نه د وتلو نه پس يې د همدوئ په حکومت کې ګويا د مالي د وزير په توګه دنده هم اجرا کړه خو بيا هم مفسرين فرمايي چې کان الاولی به ان يسأل الله العافيه ژباړه: د يوسف عليه السلام لپاره غوره دا وه چې د الله تعالی نه يې عافيت غوښتی وای.

او په يو روايت کې راغلي چې الله تعالی حضرت يوسف عليه السلام ته وفرمايل چې ,, يا يوسف انت حبست نفسک حيث قلت رب السجن احب الیّ ولو قلت العافية احب الیّ لعُوفيتَ ،،

يوسفه ! تا پخپله د خپل ځان لپاره زندان غوره کړ چې رب السجن احب الیّ دي وويلو او که العافيه احب الیّ دي ويلی وای نو عافيت به دې په برخه شوی وای.

نو يوسف عليه السلام چې په زندان کې يې هيڅ ډول سپکاوی نه کېدلو، د زنداني کېدلو د تکليف پرته د بل يو ډول ستر فزيکي يا رواني تعذيب يا تکليف سره نه و مخامخ او که مخامخ شوی وای نو د هغه عزم د پېغمبرانو عزم و، د لوی زغم او صبر مالک و د هر ډول تکليف ګاللو

توان يې درلودلو او هيڅ ډول بې صبري به ورنه نه واى شوى خو بيا هم ورته د عافيت غوښتل غوره ګڼل کېږي نو اوسني زندانونه چې پکې مجاهدين د خورا سختو زياتو ظلمونو او وحشتونو ښکار کېږي، ډېرسپکاوى يې کېږي او د ډول ډول رواني فشارونولاندې راوستل کېږي نو آيا دزندان نه عافيت غوښتل به ورته ضروري نه وي ؟

بيا ډېره مهمه داده چې په زندان کې دتکليفونو زغمل او ورباندي صبر هم څه اسان کارندى، کومو مسلمانانو چې زندانونه تېر کړيدي هغوئ ترې ډېرښه خبردي، نو ځان په زوره لويې ابتلاء ته وړاندې کول عقلمندي نه ده.

د ترمذي شريف حديث دى: عن حذيفة قال قال رسول الله صلى الله لاينبغى للمؤمن ان يذل نفسه، قالوا وكيف يذل ؟ قال ان يتعرض من البلاء ما لايطيق.

ژباړه: حذيفة رضي الله عنه فرمايي چې رسول الله ﷺ وفرمايل: ديو مومن سره دانه ښايي چې خپل ځان ذليل کړي، ناستو مسلمانانو پوښتنه وکړه چې مومن به څنګه ځان ذليل کوي ؟ رسول الله ﷺ وفرمايل دځان ذلت دادى چې داسى مصيبت ته ځان وړاندي کړي چې طاقت يې نه لري.

څرګنده ده چې داوسنو زندانونو تکليفونه داسى ندي چې انسان يې دزغم توان ولري.

هغه ورونه چې په مجاهدينو کې کلک ګڼل کېږي چې په هغوئ کې ځينو دځان وژنې هڅې کړيدي نو ددې زندانونودا تکليفونه به څومره وي ؟ !او څرنګه به دزغم وړوګڼل شي؟

په صحابهووکې چې کوم صحابي دالله تعالى نه صبر غوښتى يايي رسول الله صلى الله عليه وسلم ته عرض کړي چې د الله تعالى نه راته

صبر وغواړه نو رسول الله صلی الله علیه وسلم پرې رد کړيدی او فرمايلي يې دي چې د مصيبت غوښتونکی يې چې د الله تعالی نه صبر غواړې ؟ ياني دصبر اړتيا خو د مصيبت پر مهال وي او دمومن لپاره دمصيبت نه بلکي دعافيت غوښتنه پکار ده، رسول الله صلی الله عليه وسلم به تل خپلو صحابه ووته فرمايل چې: سلوا الله العافية يعني: دالله تعالی نه دعافيت (دغمونو، دردونو، مصيبتونو اوآفتونو نه دخلاصون) غوښتنه کوئ ! دمسلمان شان دادی چې پخپله به مصيبتونو ته دعوت نه ورکوي بلکي ورنه به وېرېږي او دځان ساتلو اسباب به يې اختياروي خو که پرې اخته شي نو صبر به کوي او پرې به دالله تعالی نه داجر اميد لري.

نوزندان ياني درذيل، خونخوار او وحشي دښمن په لاس کې پرېوتل چې يو ستر مصيبت دی تري ويريدل او ورنه دځان ساتلو ټول احتياطي تدابير اختيارول څه بزدلي نه ده بلکې د الله تعالی حکم پرځای کول او دشريعت په سپيڅلو اصولو عمل کول دي چې همدا دين دی، دخپل ځان نه څه ته ښه يا بد ويل يا دخپلو احساساتو تابع کېدل دين نه دی بلکي دشرعي اصولو متابعت دين دي. الله دې يې زموږ دټولو په برخه کړي آمين.

په افغانستان کې دزندانونو په اړه څو عمومي يادونې

زندان او توقيف ددرست بشر دتاريخ په څير دافغانستان له تاريخ سره هم له ډير پخوا څخه کوشير خوړلی، افغان سلاطينو سلګونه کلونه پخوا لا دخپل مخالفينو لپاره زندانونه جوړول، او له دې چارې يې دخپل سلطنت دساتنې ديوې ويرونکي حربې په توګه کار اخيست.

لکه څنګه چې دنړۍ په تاريخ کې ځينې مهمې پيښې له زنداني تعذيبونو او بنديانو له اغتشاشونو څخه پورته شوي دي (دبيلګې په

توګه دفرانسې انقلاب چې درسته اروپايې بدله کړه د زندان له پاڅون څخه پيل شو) په افغانستان کې هم زندان هميشه دتاريخي پيښو او بدلونونو دپامور سرچينې په شکل بروز کړی دی.

په افغانستان کې هم ډير ځله دزندان څخه تښتيدلی بندي دپاچاهي په نړولو توانيدلی، دغه راز دهيواد سهارنی واکدار په مانښام کې دزندان تيارو ته لويدلی دی، د ۱۹ پيړۍ په وروستيو او ۲۰ ميلادي پيړۍ په لومړيو کې چې هيواد مو په پله پسې توګه ترانګريزي ښکيلاک لاندې و، دغه راز ديوې اوږدې مودې لپاره مو دهيواد زعامت او بهرنی سياست دنړيوالو اشغالګرو لخوا اشغال شوی و، دهيواد د ازادي غوښتونکي قشر دغوښتنو او دخپلواکۍ دداعيې په ټکولو کې زندان او زنداني تعذيب ته د يوازينۍ مؤثرې وسيلې په ستر ګه کتل کيدل.

په دې زمانه انګليس پالو واکمنو دهيواد داستقلال غوښتونکي او پوه قشر داېل کولو او له منځه وړلو لپاره ستر ستر زندانونه جوړ کړل، او دتعذيب ډول ډول آلات يې په کې نصب کړل، تړل، ولچک، غرب وغراب، زولانه، قين قين، خوب ته نه پرېښودل او ړندول دسزاګانو هغه نومونه او ډولونه دي چې بنديان ورسره هميشه مخامخ وو، دغه راز داعدام لپاره هم له ډير بوږونکو طريقو لکه سره شوي تېل، دتوپ خولې ته تړل، دونې دښاخونو په زور څېرل، برچه پک، چارماري، غرغره، دبدن غړي پرې کول او په صليب کولو غوندې له بوږنوونکو طريقو څخه کا راخيستل کيده.

هغه مهال په پلازمينه کابل کې بالاحصار، دشيرپور قشله، دارګ زندان او دشوربازار د سرای چقورک زندان له پيژندل شويو زندانونو

څخه وو، چې ډيرې تنګې، نمجنې او تيارې کوټې او تاکاوۍ يې درلودې او بنديانو به په کې په خورا بدو شرائطو کې ژوند کاوه

له هغه را وروسته دظاهرخان او داود خان دواکمنيو په مهال هم په هيواد کې دزندان جوړولو، زندان پراخولو او زنداني کولو بهير په قوت کې روان و، په ۱۳۳۵ ه ش کې چې په کندهار کې ديني علماء کرامو دسينما او دښځو دبې سترۍ په ضد مظاهره وکړه، زياتره يې دوخت دحاکم رژيم لخوا زندانونو ته واچول شول، دغه راز له هغه وروسته په بيا بيا دهيواد په ګوټ ګوټ کې علماء کرام او دشرعي اصلاحاتو مبارزين دوخت درژيمو الو لخوا نيول کيدل او په حبس محکوميدل، څنګه چې داولس دحق غوښتونکي غږ په وړاندې دحکومت رويه سختيدله، او په مقابل کې داولس په منځ کې دمبارزې فکر هم زور اخيست، دزنداني کيدلو او نيولو پيښې هم زياتې شوې، او دوخت حکومت مجبور شو، چې په هيواد کې دزندانونو چارو ته ځانګړې پاملرنه وکړي.

په دې موده کې دزندانونو دتوسعې او کنټرول لپاره دکورنيو چارو په وزارت کې دمحبسونو او صناعتونو په نوم يو عمومي رياست پرانيستل شو، چې په پلازمينه او درستو ولاياتو کې يې دزندانونو چارې په نوې بڼه تنظيم کړې، دسردار داود دواکمنۍ دوران دافغانستان په سطحه دزندانونو دتوسعې له اړخه مهم پړاو و، دده په وخت کې دپل چرخي ستر زندان بشپړ شو، دغه راز دکندهار دسرپوزې د زندان په شمول دهيواد په لراوبر کې ګڼ زندانونه جوړ کړای شول.

کله چې په افغانستان کې کمونيستان قدرت ته ورسيدل نودلته په ډله ايزه توګه دزنداني کيدلو، شکنجو، تعذيبونو او عام وژنو

بېساري دوران پیل شو، کمونیستانو هر هغه څوک زندان ته اچول چې ددوی له حکومت، افکارو او عقایدو سره یې مخالفت درلود اویابه یې ددوی له خندونکو فرامینو څخه غاړه غړوله.

دکمونستانو دمهال دزندانونو وضعیت او جنایات

کمونیزم له لویه سره یوه جاني، بې رحمه، وژونکې او وحشتناکه پدیده وه، چې نړیوال بشریت ته یې سخت زیانونه واړول، که دنړیوال کمونیزم جنایت په تفصیل سره یادوو نبایي دادیوې مقالې ترحوصلې لوړه موضوع وي، افغاني کمونیستان چې ځانونه به یې ترمارکس مارکسسترین کمونستان بلل، دنورو افراطي کړنو غوندې دبشري جنایاتو او مظالمو په برخه کې هم خورا سخت دریځه او بې رحمه ثابت شول، دوی دخپلې ۱۴ کلنې واکمنۍ په مهال دافغانستان په لراوبر کې په خپل اولس هغه ظلمونه وکړل چې په منځنۍ اسیا او ختیځه اروپا کې یې دستالین کمونیستي جنایات له بشریت څخه هیر کړل.

دوی دغوایي له کودتا سره سم دخلکو په نیولو او زنداني کولو لاس پورې کړ، په پلازمینه او ولایاتو کې په تیارو شویو زندانونو سربیره دولسوالیو او ولایتونو دامنیه قومندانیو ودانۍ او داګسا او خاد په نوم داستخباراتو ریاستونه هم دزندانونو یا توقیف خانو په توګه کارېدل، د زنداني کولو په چاره کې کمونیستان دومره افراطي وو، چې هسې د شک یا غلطو معلومات له امله یې هم خلک زنداني کول، اوډیر ځله خو یې سلامتې کورنۍ له ښځو او ماشومانو سره زندان ته اچولې، له همدې امله وه چې دبندیانو شمیر په خورا چټکۍ سره زیات شو، او

حجم يې دهيواد له شته محبسونو او توقيف خونو څخه ډير شو، دامهال نو كمونيستانو دهمدې زندانيانو په اعدام لاس پورې كړ، او په شپه شپه كې يې نيول شوي هيوادوال په پله پسې توګه له زندانونو ايستل او اعداموَل، ددوی ددې كړنو دتوجيه لپاره يوه كمونيستي رهبر حفيظ الله امين په پوره صراحت ويلي و، چې:((مونږ شل مليوني افغانستان ته ضرورت نلرو، بلكې زمونږ لپاره كافي ده چې يوه پنځوس زريزه نمونه پروليتاريا (سوسياليستي ټولنه) ولرو)).

داسې ويل كيږي چې ډير ځله خو دزندانيانو داعدام دنورو عواملو په ځای يوازې ددې لپاره كيدل چې دنويو نيول كيدونكو كسانو لپاره ځای خالي شي، داسلامي امارت دواكمنې په مهال دداخله وزارت دمحابسو دعمومي رياست په ارشيف كې د خاد دمشر ډاكټر نجيب لخوا امضاء شوی داسې سند وموندل شو چې نوموړي دپل چرخي دزندان مسؤلينو ته ليكلي وو چې ((غرض تخليه زندان ۹ هزار تن از متهمين به پاكستان اعزام شود)) كله چې ددې مكتوب دمطلب په اړه دهمدې رياست له پخوانيو كاركوونكو څخه پوښتنه كيږي، هغوی وايي چې هغه مهال دپول چرخي دمسؤلينو او خاد ترمنځ دپوليګون شفري نوم پاكستان و، نو دا امر ددې لپاره وركول شوی و، چې دزندان دتخليې لپاره دې ۹ زره بنديان پوليګون ته وليږل شي يعني اعدام دې شي !!.

دكره معلوماتو له مخې دكمونستانو دواكمنۍ په مهال يوازې دپل چرخي دزندان تر يولک او ديرش زرو ډير زندانيان په ډله ايزه توګه اعدام شوي يا ژوندي ترخاورو لاندې شوي دي، چې په دې خلكو كې اكثره دهيواد مخور علماء، صوفيان، مدرسين، مخور سپين ږيري، دپوهنتون زده كوونكي، استادان او دهيواد دتعليميافته قشر ځوانان او سپين روبي شامل وو، دا خلک پل چرخي ته نږدې په هوارو سيمو د

ده سبز په دښته، پوليګون، دچمتلي په دښته او ځينو نورو سيمو کې په ډله ايزه توګه ښخ شوي دي، يوه پخواني کمونيست جنرال په دې وروستيو کې ويلي دي، چې په يادو سيمو کې د ټانګونو پخوانۍ موضع ګانې چې دعسکري تمريناتو لپاره به کار ترې اخيستل کيدو، له همدې بنديانو څخه ډکې شوي دي او بيا خاورې پرې اړول شوي دي.

له کابل پرته دهيواد دنورو ولاياتو په زندانونه کې هم وضعيت همدومره وحشتناک او بوږنوونکی و، او په ټولو زندانونو کې قتل او تعذيب روان و، دبيلګې په توګه په جنوب ختيځ زون کې لوی محبس (دګرديز مرکزي محبس) چې دښار لويديځ ته موقعيت لري، داسې شواهد شته چې په زرګونو زندانيان يې قتل شوي دي، دمحبس لويديځ لورې ته اواره دښتي سيمه چې د(پړاو) به نامه ياديږي، په بيلابيلو ځايونو کې يې ډله ايز قبرونه موندل شوي دي، اوکه په دې سيمې کې دقيقې پلټنې وشي ښايي دلته دترسره شوي وحشت نور اثار هم وموندل شي،

دکندهار دسرپوزې زندان چې دهيواد له سترو زندانونو څخه شميرل کيږي هم دهمداسې قتل عامونو شاهد و، ددې زندان نه يوازې په شاوخوا سيمو کې خلک په ډله ايزه توګه وژل شوي او دفن شوي دي، بلکې دزندان په محوطه کې هم ډير خلک ترخاوره لاندې شوي دي

د ۲۰۰۳ ميلادي کال دجون په مياشت چې دسرپوزې له زندان څخه مجاهدينو يولنډ تونل وهلی و، او يوشمير مجاهدين ازاد شوي وو، دهمدې جريان يو برخوال او عيني شاهد ملامحمد نسيم وايي، چې دتونل وهلو په مهال په پله پسې توګه دانسانانو هډونه راختل، او دزندان محوطه داسې معلوميده لکه يو ډلييز قبر چې وي، له دې څخه معلوميږي چې

كمونيستانو پـه دې زنـدان كې هـم سـخت جنايـات ترسره كړي دي، او ډيـر بنديان يې دزندان په محوطه كې دننه ترخاورو لاندي كړي دي.

په هرات ولايت كې هم دكمونيستانو دمهال دشهيدانو ستر ډلـه ايـز قبرونـه مونـدل شـوي دي، چې لسـګونه زره كسـان پـه كې دفـن دي، دهرات دشـهيدانو مشـهوره هديره (شـهداى ګمنـام) پـه دې سيمه كې دكمونيسـتي جنايـاتو ژونـدي او تلپـاتې شـواهد دي، پـه دې سـربيره دننګرهار دثمرخېلو دښته، دلغمان دمهترلام بابا او سرخكانو دښتې دكونړ كراړه، دكندهار منزل باغ او دصوفي صاحب دښت هغه ځايونه دي چې دكمونيستانو دمهال دډله ايزو قبرونو اثرات په كې شتون لري او كه په پلټنې په كې ترسره شي، دكمونيسـتي مهـال لـه زندانـي كسـانو سـره دترسره شوې جنايت ډير اړخونه به ترې روښانه شي.

په ټوله كې دكمونيسـتانو د واكمنـۍ دوره دافغانسـتان پـه تـاريخ كې د ظلم، زنداني تعذيبونو او دزندانيانو سره دناسم چلنـد او وژنـو لـه اړخه ترټولو توره او بوږنوونكي دوره وه، چې شـايد دبشـريت تـاريخ يـې ډير لږ مثالونه ولري، په دې دوره كې نه يـوازې داچې دهيـواد پـه لراوبـر كې دزندانونو او توقيف خانو زيـاتره بنـديان ورک او ووژل شـول، بلكې كـوم چـې ژونـدي راخـلاص شـول هغـه هـم دناسـمو شـرايطو لـه املـه پـه هميشـنيو امراضـو لړلـي او روحـي رنځـوران وو، داځكـه چـې هغـه مهـال دزندان مفهوم له اصلي هدف څخه چې (داصلاح ځـاى ورتـه ويـل كيـږي) تغيـر كـړى و، او يـوازې دتعـذيب پـه ځـاى بـدل شـوى و، دزنـدانيانو داوسيدلو شرايط خورا سخت وو، چې په ژمي كې به له يخ او په اوړي له ګرمۍ ځوريدل، دزندانيانو حفظ الصحې تـه توجـه نـه كيدلـه او نـه يـې دذهني بوختيا او تعليم لپاره كوم شرايط موجود وو.

امریکایي یرغل چې ورسره دزندان جوړولواوډکولو نوې لړۍ پیل شوه

لـه امریکـایي یرغـل وړانـدې داسـلامي امـارت پـه دوره کـې دزنـدانونو دوضـعیت پـه اړه بـه ووایـو، چـې اسـلامي امـارت بنـایي دافغانستان په وروستیو حکومتونو کې هغه یوازینۍ حکومت و، چې ډیـر محـدود شـمیر بنـدیان یـې درلـودل، داسـلامي امـارت پـه مهـال دسپیڅلي شریعت له نفاذ سره دجرمي پیښو کچه خورا کمه شوه، او لـه امارت سره یوازې دمخالفینو ځیني جنګي اسیران بندیان وو، دبندیانو دتربیې لپاره په زندانونو کې تعلیمي او تدریسي سلسلې پیل شوې، چې د ډیرو بندي هیوادوالو داصلاح او هدایت سبب وګرځېدې، مګر داسلامي امارت دمخالفینو په خوا کې دبندیانو په وړاندې جنایات په خورا بوږنوونکي توګه روان وو، دهیواد په شمال کې دجنبشي قومندان جنرال مالک لخوا داسلامي امارت تر دری زره زیات هغه بندیان په ډله ایز ډول ددښت لیلې او حیرتان په سیمو کې په ډله ییزه توګه شهیدان شول، چې هلته دیوې موافقې له مخې ورغلي وو او وروسته غدر ورسره شوی وو، ددې پیښو په اړه نړیوالو بشري ادارو هم څیړنې کړې دي او په دې سیمو کې یې بوږنوونکي جنایات تائید کړي دي، په دې سربیره دهزاره جاتو په سیمو کې هم په بیا بیا داسلامي امارت نیول شوي افراد ددښمن لخوا په ډله ایزه توګه ووژول شول، دعیني شاهدانو له قوله کله چې داسلامي امارت لخوا دیکاولنګ ښارګوټی فتحه شو دښمن له

تیښتي وړانـدې پـه دې سـیمه کـې موجـود زنـدان تـه لاسـي بمونـه ورغوځولي وو او ټول بندیان یې چې شمیر یې لسګونه وو پـه شـهادت رسولي وو، په پنجشیر کې بیا دنظار شورا ټوپکوالو له بندیانو سره پـه سخت چلند سربیره په دوی شاقه کارونه کول، لارې او زابوران یې پرې جوړول، او سخت وضعیت یې ورسره کاوه، چې دا لـه انسـاني حقوقـو څخه څرګند مخالفت و.

د ۲۰۰۱ مـیلادي پـه اکتـوبر کـې امریکایـانو پـه افغانسـتان پـوځي تیری وکړ، او لـه کابـل څخـه یې دا سلامي امـارت دمجاهدینو لـه عقب نشینۍ وروسته واک خپلې یوې اجیرې ادارې ته وسپاره، ددې یرغل او نوي رژیم له راتلو سره هم مهـال هـم کـټ مـټ هغـه څخـه تکـرار شـول چـې دکمونیستانو د واکمني او شوروي یرغل پـه مهـال شـوي وو، امریکـایي یرغلګرو او تحت الحمایه رژیم یې دکمونیستي خادیانو غونډې داولس په زنداني کولو پیل وکړ، پـه لومړیو کې هر هغـه ځـوک دطالب او مجاهد په شک نیول کیده او زندان ته اچول کیده چې ظاهري صورت او سـیرت به یې له نبوي سنتو سره موافق و.

د رژیم او یرغلګرو له رسمي زندانونو سربیره په دې توره دوره کـې دشخصي زندانونو پدیدې هم سر راپورتـه کـړ، دهیـواد پـه لراوبـر کـې ټوپکسـالاران، داړه مـاران او دبهرنیـو اسـتخباراتو اجیـران دبیلابیلـو موخو لپاره دشخصي زندان جوړولو پـه فکرکـې شـول، دهیـواد پـه شـمال کې جنبشي قومندانانو، دغه راز دنظار شـورا ټوپکیانو چـې هغـه مهـال یې په کابل او یوشمیر مرکزي ولایاتو کې دامریکایي یرغل لپاره مقدمة الجیشي دنده په مخ وړله، ډیرو یې شخصي محبسونه جوړ کړي وو، چې

د شخصي غچ اخيستلو، بندي خرڅولو، د پيسو لپاره برمته کولو او نورو موخو لپاره يې ترې کار اخيست.

دا مهال نو دا زندانونه د همدې خود سره او اوباشه ټوپکيانو لپاره د پيسو پيدا کولو تر ټولو ښه منبع وه، امريکايي يرغلګر چې هغه مهال د افغانستان د وضعې او د دوست او د ښمن د پيژندلو په چاره کې د چا خبره رانده چرګان وو، د همدغو جګړه مارانو په لومه کې ښکيل شوي وو، او خلک يې يوازې د دوی په مشورو او اشارو باندې نيول او زنداني کول.

څنګه چې امريکايانو به د هر مجاهد په سر همدې قومندانانو ته امتيازات ورکول، نو دوی هم ټوله هڅه کوله چې يو څوک زنداني کړي او بيا يې په امريکايانو باندې وپلوري.

هغه مهال د افغانستان په بيلابيلو سيمو کې معلوم الهويته قومندانان او ټوپکسالاران په دې جنايت بوخت وو دوی د شخصي اغراضو په خاطر خلک نيول او بيا يې امريکايي استخباراتو ته سپارل، او له هغوی نه يې په مقابل کې پيسې اخيستلې، د هيواد په شمال تخار او کندز کې د تخار مشهور جګړه مار جنرال داود، پيرم قل ضيايي او ډله يې، په بلخ، هزاره جاتو او شمالي صفحاتو کې جنرال دوستم، فيض الله ذکي، اسحاق رهګذر، محمد محقق عطامحمد نور او نور ټيټ پوړي قومندانان او ټوپکوال يې، په لويديځ افغانستان کې تورن اسمعيل او ټوپکوال يې، په هلمند کې اميردادو او اخوندزاده شيرمحمد، په کندهار کې خالد پښتون، ګل اغا شيرزی، احمدولي کرزی، اکرم خاکريزوال، عبدالرازق، کرم، نازک، حاجي ګلالی، خال محمد، اغاشاه او نور، په روزګان کې خان محمد خان او مطيع الله پوپل په زابل کې

تورقومانداان، حمیدالله توخی او نور افراد یې، په غزني کې اسدالله خالد او په وردګو کې مظفر الدین او دنظار شورا ټوپکوال، په لوګر کې عتیق لودین، په پکتیا کې پاچا خان ځدراڼ، عبدالله مجاهد ، اسحاق ګردیزی او عبدالمتین حسین خیل، په خوست کې خیال باز شیرزوی، دلبرجان ارمان او نور ټوپکوال، په پکتیکا کې زکیم خان قومندان، په ننګرهار کې ظاهر قدیر، حضرت علي، په کونړ کې ملک زرین دغه راز دهیواد په مرکزي ولایاتو او کابل ته څیرمه سیمو کې دنظار شورا پورې تړلي قومندانان لکه قسیم فهیم، بسم الله خان، بابه جان، ګل حیدر، سید خیلي، بصیر سالنګي او نور په دا ډول جنایاتو بوخت وو.

په دې مهال کې دهیواد په بیلابیلو سیمو کې دطالبانو او مجاهدینو په تور نیول شوي زندانیان دهمدې جګړه مارانو په لاس نه یوازې امریکایانو ته وسپارل شول بلکې په زرګونو یې قتل عام هم شول، په همدې لړ کې په کندز، بغلان، هزاره جاتو بلخ، شبرغان، او ځینو نورو سیمو کې دا تراژیدۍ رامنځته شوې، په کندز کې چې کوم مجاهدین دملل متحد په منځګړیتوب دیوې موافقې له مخې په دې شرط رشید دوستم ته تسلیم شول چې په خوندي توګه به جنوبي ولا یاتو یعنې هر څوک خپلو سیمو ته لیږدول کیږي، زیاتره یې یا ځای په ځای ووژل شول او سلګونه نورو یې ترمزار پورې په کانتینرونو کې دساتنګۍ له وجې په شهادت ورسیدل، دزابل ولایت دسیوري ولسوالۍ او سیدونکی ملا محمد اکبر چې له دې پیښې روغ راوتلی وایي چې هر کانتینر ته تر سلو ډیر کسان ورواچول شول، دی وایي کله چې دکانتینر دروازه راپسې وتړل شوه، نو سم دستي نفس تنګي پیدا شوه، په دې کې دځینو ملګرو

دکانتينر لاندينۍ غولي ته پام شو چې دلرګينو دړو(تختو) څخه جوړ و، نوموړ هغه دړې ټولې وايستې او په دې توګه دکانتينر لاندې برخه خلاصه شوه او تازه هوا راغله چې له همدې امله زموږ ملګري روغ پاتې شوو، خو کله چې مزار ته ورسيدو وموليدل، چې داکثره کانتينرو ټول بنديان پرته له دوو دريو کسانو څخه شهيدان شوي وو.

له دې پيښې وروسته په قلعه جنګي کې ددوستم مليشو دامريکايي استخباراتو په اشاره دزندانيانو دقتل عام لپاره يو دسيسه جوړه کړه چې په پايله کې دمزار په قلعه جنګي کې بندي په سلهاوو زندانيان په شهادت ورسيدل، دغه راز په همدې موده کې يو زيات شمير بنديان دشمال په بيلابيلو برخو کې په پټه او ښکاره توګه شهيدان شول، يا ترډيره وخته په شخصي زندانونو کې وساتل شول او وروسته خپلو کورنيو ته دپيسو په مقابل کې ورپريښودل شول، په دې موده کې دشبرغان زندان يوځل بيا دسترو جناياتو شاهد و، په دې زندان کې هم ډير کسان زنداني شول، چې ډير کم شمير يې بيرته ژوندي راخوشي شول په افغانستان له امريکايي يرغل وروسته دشخصي زندانيانو دساتلو په چاره کې نه يوازې افغان جګړماران بوخت وو، بلکې ددې کار لپاره يو شمير بهرنيان هم افغانستان ته راغلي وو، د ۱۳۸۳ هش کال په منځنيو مياشتو کې دکابل په کارته پروان کې يو داسې زندان وموندل شو، چې دجک آی ډيما په نامه يوه امريکايي تبعه په شخصي توګه جوړ کړی او زندانيان يې په کې ساتل، وروسته ده وويل چې په دې کار کې دنظار شورا قومندانانو او دکرزي دادارې لوموړی دمعارف ! !وزيريونس قانوني هم ورسره شريک و.

امريکايانو لـه يرغل سره سم دزندانيانو د ساتلو لپاره بيلابيل زندانونه جوړ کړل، په دې زندانونو کې ځيني يې ښکاره وو ، مګر ځينې نور يې داسې وو چې تراوسه يې موقعيت نـه دی تشخيص شوی، دکندهار هوايي ډګر، دبګرام زندان، دخوست هوايي ډګر او يوشمير نور دامريکايانو له ښکاره زندانونو څخه و ، دغه راز پـه بيلابيلو ولايتونو کې د PRT مراکز هم دزندانيانو د ساتلو لپاره کاريدل او اوس هم تر ډيره حده دهمدې اونورو بشرضدکارونو لپاره استعماليږي.

کـره راپورونـه او يوشـمير راخـلاص شـوي بنـديان وايـي چـې :امريکايي پوځيان له معلومو زندانونو څخه پرته نور پټ زندانونـه هم لـري، چـې دژونـد شـرايط يـې خـورا سـخت او وحشـيانه دي، دهمـدې راپورونـو پـه اسـاس امريکايـان پـه خپلـو سـمندري اډو ، او پـه ختيځـه اروپا او خليج کې په خپلو قرارګاوو کې هم پټ زندانونـه لـري، چې لـه نړيوالـو بشـري سـازمانونو څخـه پـټ سـاتل شـوي دي، خـو دامريکـا دمعلومو زندانونو لـه جملې ترټولـو مشـهور زنـدان دګوانتانـامو زنـدان دی، چې دکيوبـا پـه جنوب شرقي څنډه کې دګوانتانـامو پـه جزيـره کې جوړشوی دی، دازندان په په افغانستان دامريکايي يرغل په لومړيو کې د ۲۰۰۱ لومړي کال په پای کې په ياده جزيره کې دديره امريکايي سمندري ځواکونو لخواتاسيس شو ، چې وروسته دافغانسـتان دجګړې اسيران ورانتقال شول، او يو دنړۍ له خبر جوړونکو زندانونو څخه شو.

پـه کابـل کـې دکـرزي دحکومـت لـه ټينګښـت سـره حکومـت هـم پخواني زندانونه له سره فعـال کـړل اونـوي زندانونـه يې هم جوړکړل، او يوځل بيا يې دافغان اولس لـه بچيانو ډک کـړل، پـه ۱/۲/۱۳۸۲ ه ش نيټه

حامد کرزي ديوه فرمان په صادرولو سره دزندانونو عمومي رياست چې په داخله وزارت پورې تړلی و ، دمحابسو او توقيف خانو دعمومي رياست په نامه په عدليې وزارت پورې وتاړه، په دې سربيره يې دهيواد په لراوبر کې دزندانونو دتوسيع لپاره په کار پيل وکړ، دکرزي دادارې دعدليې وزارت دراپور له مخې دامريکا پرمختيايي ادارې USAID په لومړني کومک کې دمحابسو له رياست سره دزندان جوړولو لپاره د پنځه مليونه ډالرو مرسته وکړه، دغه راز NDS موسسې اونورو مرستندويانو هم په دې برخه کې همکاري وکړه چې په دې توګه دوی وتوانيدل چې دافغانستان په سطحه ۳۵ زندانونه، او ۳۵۲ توقيف خانې له سره فعالې او ګڼه اخيستنې ! !ته چمتو کړي.

په دې لړ کې دپل چرخي زندان چې دکابل په ختيځ کې پروت دی هم له سره په اساسي ډول جوړ شو، ددې زندان هغه برخه چې پخوا دکورنيو چارو وزارت مربوط وه عدليې وزارت ته وسپارل شوه، او کومه برخه يې چې ددفاع وزارت مربوط وه، هغه امريکايانو ته په واک کې ورکړل شوه، امريکايانو دا برخه له سره ورغوله او دګوانتانامو او باګرام دزندانيانو لپاره يې يونوی محبس په کې جوړ کړ چې چارې يې دامريکايانو لخوا کنتروليږي، دعدليې وزارت دچارواکوله قوله ددې وزارت په مربوط محبس ۵۲۰۰ تنه زنداني دي، په پل چرخي سربيره دافغانستان دازاد اولس په وړاندې په ټولو ولاياتو او ولسواليو کې هم نوي زندانونه دحبس او تعذيب ديوې نوې مرحلې دپيل په نيت فعال شول.

د اشغال په لس کلنه دوره کې زندانونه او په کې ترسره شوي جنايات

وړاندې وويل شول چې په افغانستان د امريکايي يرغل له پيل سره يوځای يو ځل بيا د زنداني کولو بهير پيل شو، امريکايانو او کينول شويو ګوډاګيانو يې د افغانستان په بيلابيلو سيمو کې د خپلو زنداني مخالفينو د ساتلو لپاره د هيواد په مختلفو سيمو کې ګڼ زندانونه فعال کړل، په دې لړ کې څو مهم زندانونه چې د امريکايانو په ولکه کې وو، د باګرام ستربد نام زندان، د کندهار د هوايي ډګر تور زندان او د خوست په سارا باغ امريکايي مرکز کې امريکايي وحشي زندان د يادولو وړ دي، له دې پرته په مختلفو سيمو کې امريکايانو تقريبا په خپلو ټولو قرارګاوو کې مؤقتې توقيف خانې او زندانونه درلودل خو مشهور يې همدا ياد شوي دي.

په ټوله کې ويلی شو چې په دې موده کې د امريکايانو په لاس د زنداني کيدونکو، د نيولو طريقه او په زندان کې د ساتلو او تحقيقاتو وضعيت خورا بوږنوونکی و، امريکايانو په خورا وحشيانه ډول خلک نيول، او بيا يې خورا له زورزياتي ډک چلند ورسره کاوه، د کابل ولايت اوسيدونکی مولوي عبدالبصير چې امريکايانو په هماغو اوائلو کې نيولی، خپل د نيول کيدو په اړه وايي.

(د امريکايانو د يرغل په اوائلو کې د روژې مياشت وه، ما د کابل په موسهي کې له خپلې سپين سرې مور نه اجازه او خدای پاماني واخيسته او له کور څخه د قرانکريم د ترجمې او تفسير او زدکړې په نيت

دطالبۍ په سفر ووتم، غوښتل مې له کابل څخه پکتیکا داورګون له لارې، جنوبي وزیرستان ته لاړ شم او هلته دمولوي نورمحمد په مشهوره مدرسه کې سبق ووایم، کله چې دانګور اډې سیمې ته ورسیدم، ګورم چې امریکایان او داخلي داړه ماران یې په لویه لار کې ولاړ دي او خلک ځاري، زما چې دملایي لباس او سپینه مسنونه پګړۍ په سر وه، نو عسکرو له لرې څخه ځارلم کله چې ورلنډ شوم، نویوه افغان عسکر غږ وکړ چې (طالب دی) په همدې غږ سره نورو عسکرو راباندې رامنډې کړې، او دټوپکو په کونداغو یې ګوزارونه راباندې پیل کړل، ما ناره کړې ولې مې وهئ !زه دمدرسې طالب یم، سبق ته روان یم، خو هیڅا زما خبرې ته غوږ نه نیو په همدې کې یې پړمخې چپه کړم، او یوه عسکر په سر سر دسوکانو ګوزارونه راباندې پیل کړل، نه پوهیږم دا عسکر کراته باز و، که څنګه خو سوکونه یې داسې راباندې لګیدل لکه په ډبرو مې چې په سر سر وهي، بالاخره یې لاسونه هم ډیر ټینګ ترشا راوتړل، خو وهل ټکول لا روان وو، زما مخ ځمکې ته و، او له پوزې او خولې مې وینې روانې وې، په دې وخت کې امریکایي عسکر هم راورسیدل، افغان عسکر ته یې څه وویل چې هغه وهل بند کړل، مګر کله چې امریکایي عسکر لاړل، بیا یې په وهلو پیل وکړ، وروسته امریکایان بیا راغلل، یوه غټ امریکایي یوه خړه کڅوړه راپرسر کړه، وروسته یې له ځمکې راپورته کړم، په بغل کې یې واخیستم او نږدې چې کوم ټانګ ولاړ وهغه ته یې وروغورځولم، ټانګ حرکت وکړ او څه وخت وروسته بیرته ودرېد، په دې وخت کې یې له ټانګ څخه راکښته کړم او په یوه ژوره کوټه کې یې واچولم، دوه درې ساعته په دې کوټه کې همداسې بې حاله پروت وم، چې امریکایان په چیغو او نارو راغلل، راپورته یې کړم په انګلیسي یې په زوره زوره څه راته ویل خو زه پرې نه پوهیدم، یوبل

اطاق ته يې بوتلم چې ميز او څوکۍ په کې وې، هلته سترګې راخلاصې او په يوه چوکۍ کينول شوم، او ديوه افغان ژباړن په توسط تحقيق راڅخه پيل شو، اول يې دنوم او ادرس پوښتنه وکړه او بيا يې دا پوښتنه وکړه چې طالب يې که القاعده؟ ما وويل زه دمدرسې شاګرد يم، او همدا اوس مدرسې ته روان وم، خو محقق او ترجمان به بيا بيا پوښتنه تکراروله او غوسه يې کوله، چې څوځله يې ماپوښتنه ځواب نه کړه نو ترجمان په دروازه کې ولاړ امريکايي عسکر ته چې ګوته په ماشه ولاړ و اشاره وکړه او ماته يې وويل چې که داپوښتنه داځل ځواب نه کړي هغه عسکر ته امر کوو چې ودې وژني، ماورته وويل الحمدلله ډيره دخوشالۍ خبره ده شهيد به شم، له دې تحقيق نه وروسته بيرته کڅوړه راپرسر شوه او هماغې تل خونې ته راوستل شوم، دا وخت دماسپښين لمونځ ناوخته و، ما دلمانځه لپاره ډيره غوښتنه وکړه، خو اجازه رانکړل شوه، او ترماخوستنه پورې مې ديوه لمانځه فرصت هم پيدا نکړ، ځکه همدا سې زولانه وم او امريکايي عسکرو مې غوښتنه نه اوريدله ....)

داتنها ديوه زنداني دنيول کيدو دلومړنيو مراحلو کيسه ده، حقيقت دادی چې هربندي کيدونکی کس په همدا سې وحشي ډول دامريکايانو لخوا نيول کيدو او دزندان هره مرحله يې همدا سې له ظلمه ډکه او بوږنوونکې وه، دغه راز په کندهار، بګرام او نورو سيمو کې هغه ځايونه چې امريکايانو دغه بنديان په کې ساتل، دژوند شرايط يې خورا سخت وو، بنديان ديخنۍ او ګرمۍ له لاسه له سختو ستونزو سره مخامخ وه، د ژوند لپاره له اوليه ضرورتونو هم محروم ول، د بدرفت کوم سالم سيستم او ترتيب يې نه درلود، خوراک يې کافي او سم نه و، داودس، ضروري غسل او عبادت لپاره ازادي نه ورکول کيده، بنديان له جسمي او روحي ناروغيو کړيدل، اوله دې ټولو ستونزو سره سره

دامریکایي پوځیانو، مستنطقینو، او پلټونکو له خورا وحشیانه چلند سره مخامخ ول، چې هیڅ پای او انتها یې نه درلوده، دبګرام او کندهار له اضطراري زندانونو وروسته امریکایانو دافغان جګړې دزندانیانو دساتنې لپاره یوه بله بندیخانه جوړه کړه، چې ښایي دزندانونو په تاریخ کې تر ټولو خبرساز زندان وي، هغه چې له امریکایي بشردوستۍ څخه یې په ښه توګه پرده پورته کړه او تر ابده به دامریکایي تاریخ په تندي د تورداغ په حیث پاته وي.

دګوانتانامو زندان

ګوانتانامو دلاتیني امریکا د کیوبا هیواد په جنوب شرقي برخه کې دیوې جزیرې او خلیج نوم دی، چې له اوس نه ډېر وړاندې په ۱۹۰۳ میلادي کال کې دامهمه جزیره دیوه قرداد له مخې دکیوبا لخوا دامریکا متحده ایالاتو ته په اجاره ورکړل شوې ده، اوس په دې سیمه کې امریکایي سمندري سرتیري مهم مراکز لري، په افغانستان له امریکایي برید وروسته امریکایانو په همدې جزیره کې دافغان جګړې دزندانیانو دساتلو لپاره یو زندان جوړ کړ، چې تراوسه پورې یو شمیر زندانیان په کې ساتل کیږي.

سره له دې چې امریکایي پوځ او استخبارات دنړۍ په بیلابیلو برخو کې خورا ډېر پټ او ښکاره زندانونه لري، چې په دې لړ کې په سمندري اډو او دامریکاپه نورو مستعمرو کې پټ زندانونه دیادولو وړ دي، خو ګوانتانامو زندان هغه ځه و، چې امریکایانو په ښکاره دخپلو دښمنانو دویرولو او رواني جنګ لپاره جوړ کړی و، چې له همدې امله یې له بندیانو سره خورا سخت چلند کیده.

دګوانتانامو دزندان په اړه امريکايانو په صراحت سره ويل چې دغه زندان هيڅ قانون او دستور نه لري، دوی دليل وايه څنګه چې دا زندان دامريکا له خاورې بهر دی او دبل کوم قانوني حکومت ترسلطه لاندې هم نه دی، نوځکه په کې هيڅ قانون نه چليږي، دغه راز امريکايانو ددې زندان قيدي خلک زندانيان يا مظنونين نه بلل بلکې متخاصم دښمنان يې ورته ويل، او په دې توګه په نړيوالو بشري کنوانسيونونو کې دبنديانو لپاره تثبيت شوي حقوق هم په څرګنده ترپښو لاندې کول او دزندانيانو لپاره يې هيڅ بشري حق په رسميت نه پيژاند.

د ګوانتانامو زندان ته انتقال چې دالوتکې ۲۲ ساعته مزل دی، هم خورا په وحشتناکه بڼه و، چې بنديان په خورا سخت حالت کې په کلکو چوکيو پورې په نيمه ناست شکل تړل کيدل او بيا د هيڅ حرکت، خوراک، خوب او نورو ضرورياتو اجازه نه ورکول کيده، په زندان کې دبنديانو داوسيدو ځای هغه قفسونه دي، چې يوازې دوه متره طول او يونيم متر عرض لري، دبندي خوراک، څښاک، خوب، سپورت، عبادت او هرڅه په همدې کمه محوطه کې ترسره کيږي.

دا زندان چې په سلګونو افغانانو او د نورې نړۍ مسلمانانو يې تکليفونه ګاللي دي، تراوسه دبشر په تاريخ کې ترټولو مشهور او وحشت ناک زندان پيژندل شوی دی، په زندان کې دتحقيقاتو او پلټنو وضعيت خورا دردونکی بلل شوی، بنديان حکايت کوي، چې ډير سخت تعذيبونه او شکنجې ورکول شوي دي، دبيلګې په توګه، په تل خونو کې کوټه قلفي، دماشينونو په واسطه په ګرمو شويو يا يخو شويو اطاقونوکې ساتل، په لوږه او تنده کې ساتل، جعلي خطونه جوړول، په بيا بيا جزايي کول، په بنديانو مسخرې وهل، برقي شارټونه ورکول، دسپيو په واسطه داړل، جامې وباسل او لوڅ عکسونه اخيستل، په هوا

کې راځوړند کول، او د (واټر بورډينګ)سزا ورکول، واټر بورډينګ د سزا هغه ډول دی، چې او سنيو امريکايانو ته له پخوانيو صليبيانو څخه په ميراث پاته ده، دا سزا له اوس څخه څو پيړۍ وړاندې په اوسنۍ هسپانيه او پخواني اندلس کې دزورواکو صليبيانو د احتساب د ادارې لخوا دمغلوبو مسلمانانو په وړاندې کاريدله، ترڅويې له خپل دين څخه واوړي، ددې سزا په مهال بندي ستوني ستغ څملول کيږي، په خوله او پوزې باندې يوه لوند نرم ټوکر وراچول کيږي، او بيا له پاسه اوبه پرې ورپريښودل کيږي، کله چې بندي تنفس اخلي نو دپوزې او خولې لارې يې ټوکر هم له ساه سرې تيريږي، تردې چې دا لوند ټوکر يې دتنفس لاره په بشپړه توګه بنده کړي، په دې مهال بندي په خورا تکليف په څو دقيقو کې يوځل سا اخيستلای او بيرته وباسلی شي، چې په دې توګه بندي مړ کيږي هم نه او په سخت تکليف او نفس تنګۍ باندې مبتلا وي.

هغه عکسونه چې دګوانتانامو دمظالمو په اړه نشر شوي دي، په نړيواله کچه دوحشت له اړخه بيساري بلل شوي دي، په عکسونو کې په ځرګنده ليدل کيږي چې امريکايان له بنديانو سره خورا ناوړه چلند کوي، ددې زندان دزندانيانو په وينا په زندان کې ډير انفرادي زندانونه او دمهمو زندانيانو دساتلو ځايونه موجود دي، چې په کې دترسره شويو جناياتو په اړه يې ډير معلومات نشته، په دې زندان کې څو ځله دامريکايي شکنجو او مظالمو په ترڅ کې زندانيان په شهادت هم ورسيدل، ياسر، مانع، علي عبدالله، ابو طلحه، معلم اول ګل، مولوي عنايت الله او داسې نور هغه زندانيان دي چې دامريکايي مظالمو په نتيجه کې يې ساه ورکړې، ددې زندان دبد وضعيت او امريکايي مظالمو په اړه که په تفصيل ليکل کوو ښايي کتابونه پرې ډک شي، لکه همدا اوس چې ددې زندان په ترخو واقعاتو څو کتابونه ليکل شوی او

لاهم په نړیواله کچه لیکل کیږي، دګوانتانامو انځور، ماتې زولنې، له حجرې ترپنجرې، دګوانتانامو زندان او داسې نور هغه کتابونه دي چې ددې زندان په اړه لیکل شوي دی، خو لاهم په نړیواله کچه ددې زندان په اړه حقایق رابرسیره کیدونکي دی، او ډیر څه به پرې ولیکل شي.

دګوانتانامو زندان چې امریکایانو دخپلو مخالفینو دویرولو په هدف جوړ کړی و، په پای کې یې معکوسه نتیجه ورکړه، ددې زندان جنایاتو له یوې خوا دافغانستان او نړۍ په کچه دامریکایانو په خلاف سخت نفرت او کرکه راوپاروله له بلې خوایي امریکایي بشریت پالنه هم تر نه جبیره کیدونکي حده رسوا او شرمنده کړه، په پایله کې دزندان دوضعیت په اړه په نړیواله کچه مظاهرې پیل شوې، تردې چې ددې زندان دتړلو لپاره دامریکا دفلوریدا ایالت په میامي کې هم دیوډله بشري فعالینو لخوا چې ټولو دکیوبا دزندانیانو په شان سرې جامې اغوستي وې درنده مظاهره وشوه، دهمدې فشارونو په پایله کې باراک اوباما په ۲۰۰۹ کال کې اعلان وکړ، چې دا زندان به وتړي، مګر اوس هم دازندان فعال دی، خو دزندانیانو شمیر یې بیخي کم شوی او تقریبا دوه نیم سوه زندانیان په کې داسارت شپې تیروي.

دبګرام زندان

بګرام دکابل په شمال کې دامریکایانو ترټولو ستره او مهمه اډه ده، په دې اډه کې امریکایانو یو ستر زندان هم ودان کړی، چې تقریبا دګوانتانامو زندان ته ورته دی، دازندان چې په پرله پسې توګه په اصطلاح نوبتي شکل پکي ترزروډیرافغانان دوحشت شپې تیروي، په

لومړيو کلونو کې يې وضعيت تراټکل پورته وحشتناک و، دلته هم دتحقيقاتو او نور تعاملاتو په برخه کې له بنديانو سره امريکايي چلند کټ مټ دګوانتانامو غوندې دی، دلته هم دتور زندان په نامه يو پټ زندان شتون لري، چې خاص بنديان په کې اچول کيږي او دژوند شرايط يې خورا سخت دي، په دې وروستيو کې د سره صليب دکميټې لخوا د دې زندان دوضعيت په اړه يو راپور نشر شوی، چې دبګرام دزندان وضعيت يې له ګوانتانامو څخه بد بللی، دباګرام زندان چې هميشه زر(۱۰۰۰) تنه زندانيان په کې ساتل کيږي، په بيا بيا دشکنجو، قتل او تعذيب خبرونه ترې راوتلي دي، په ۲۰۰۵ کال کې د دې زندان يوشمير زندانيان په ناڅاپي توګه نادرکه شول چې تراوسه يې درک نه دی لګيدلی او نه يې امريکايي چارواکو په اړه مطبوعاتو ته څه ويلي دي، غالب ګومان دادی چې داکسان به دامريکايانو لخوا په شهادت رسول شوي وي.

دبګرام زندان هم عين دګوانتانامو غوندې له هر ډول بشري قانون دپلي کولو څخه لوړ!!دی، بنديان له خپلو کورنيو سره دملاقات فرصت نلري په دې وروستيو کې له ډيرو نړيوالو اعتراضو وروسته امريکايانو بنديانو ته فرصت ورکړی چې له خپلو قريبانو سره دانټرنيټ له لارې ملاقات وکړي، دغه راز په دې زندان کې محاکمه کيدونکي بنديان دازادانه دعوا چلولو او وکيل نيولو، اختيار هم نلري، هغه نمايشي محکمې چې دلته دبنديانو لپاره دائريږي وکالت، او قضا او هرڅه يې تحميلي بڼه لري چې زنداني يې بايد په پټو سترګو ومني.

په دې وروستيو کې دبګرام زندان نوم دامريکايانو لخوا په پروان زندان تبديل شوی او داسې ويل کيږي چې نور به هم پراخ شي.

دپل چرخي زندان

پل چرخي زندان دکابل په ختیځه سیمه کې موقعیت لري، چې دافغانستان ترټولو ستر زندان دی، ددې زندان دجوړښت چارې په په ۱۳۵۰ لمریز کې پیل شوې چې دڅلورکلونو په ترځ کې پای ته ورسیدې، دازندان په حلقوي شکل جوړشوی چې، ګڼ بلاکونه لري، چې بیا دبلاکونو په منځ کې سالونونه او اطاقونه موجود دي، سره له دې چې دا زندان دقانون له مخې یوازې د ۲۰۰۰ تنه بندیانو دساتنې ظرفیت لري، خو دکمونیستي دور غونډې دکرزي په حکومت کې هم په دې زندان کې دخپل ظرفیت څخه څو برابره زیات بندیان اچول شوي دي، دزندان زیاتره حصې دکابل دچارواکو په ولکه کې دي، چې په زرګونو بندیان په کې ساتل کیږي، دغه راز یې ځینې بلاکونه دخارجیانو لخوا کنترولیږي، چې هغوی دګوانتانامو او باګرام څخه راانتقالیدونکي بندیان په کې ساتي.

دکمونیستي دورې غونډې داوسني مزدور رژیم په دوره کې هم دازندان دخورا ترخو خاطرو او واقعیتونو شاهد پاته شوی دی، ددې زندان بندیان وایي چې په تیرو څو کلونو کې په بیا بیا له سختو ستونزو سره مخامخ شوي دي، په ګڼو ستونزو سربیره یوه اساسي ستونزه دبندیانو د دوسیو اوسرنوشت نه څیړل دي، دې زندان ته چې یوځل څوک ورداخل شي، بیا که په خپله دمختلفو لارو څخه دخپل سرنوشت پوښتنه اومحاکمې هڅه ونه کړي، نو امکان یې شته چې تر ډیره وخته په زندان کې پاته شي، له همدې امله خوداسې کسان شته چې له تیرو لسو کلونو

راهيسې په دې زندان کې پراته دي، په داسې حال کې چې هيڅ جرم او ګناه يې معلومه نه ده.

په دې سربيره له بنديانو سره دحکومتي چارواکو ناسم چلند، دخوراک او حفظ الصحې دسيستم ناسموالی، مجاهد بنديان دنور ومجرمو اشخاصو په واسطه ځورول او هغوی ورسره په يوځای کې اچول او نورې هغه ستونزې دي چې ددې زندان بنديان يې په بيا بيا اعتصابونو ته اړ کړي دي، چې ډير ځله خو بنديانو د لوږې داعتصابونو په مهال خپلې خولې هم ګنډلي دي.

د ۲۰۰۹ ميلادی کال په وروستۍ مياشت کې هم دپل چرخي په زندان کې بنديانو اعتصاب کړی و، داچې دوی ولې په اعتصاب مجبور شوي، هغه مهال يوه بندی الاماره ويب پاڼې ته د زندان دوضعيت په اړه داسې کيسه کړې وه.

(يونيم په درې متره کې اطاق دی داطاق دپاي خواته کموډ نصب دي دکموډ له بغل سره دوشۍ ولاړه ده داطاق مخ په او سپنيزو پنجرو پوښل شوي په هرداډول اطاق ياتشناب کې دوه دوه يادرې درې بنديان اچول شوي دي زماهم په دې ځاي کې شپږ مياشتې وتلي دي دځينو نورو کلونه پکې تيرشوي دي ددې بنديانو خوب خوراک لمونځ غسل او ټول ضروريات په همدې درې متري محدوده کې پوره کيږي او دضرورت لپاره دبهروتلو هيڅ فرصت هم نه ورکول کيږي اطاق سره له دې چې له لويه سره مشکلات لري خو زمونږ ژوند ځکه ډيرتريخ دي چې له کموډ سره ډيرپه تکليف يو کموډ زمونږ دناستې ځاي ته دومره نژدې دي چې کله زه اوزماملګري دخوب په مهال پښې غځوو نوورسره لګيږي ځنګه چې دااطاقونو دهمدې کموډوله وجې ډيرچټل شوي نوځکه ډيربنديان

ناروغه شوي هم دي چې تراوسه يې د سمې تداوي فرصت نه دي موندلي .دغه بلاک خصوصي بلاک بولي چې دنورو بلاکوپه نسبت په کې لږ بنديان ساتل کيږي ويل کيږي چې په دې بلاک کې دروسانو په مهال مهم بنديان ساتل کيدل دغه راز دنيمو شپو اعدامونه هم په همدې ځاي کې ترسره کيدل ددې بلاک وحشي فضا اوپه ديوالونو اوغولي ځينې نښې نښانې هم دهمدې خبرې تصديق کوي په دې بلاک کې دهيواد دبيلابيلو سيمو اوپه بيلابيلوتورونو تورن کسان بنديان دي چې يوه زياته برخه يې دهيواد دجنوبي سيمو دي په دوي کې دتنکيو ځوانانو په شمول دپاخه عمرکسان هم شته دقران کريم حافظان، طالب العلمان اوحتي مدرس اوسپين ږيري عالمان هم په همدې تشنابو کې شپې اوورځې تيروي، دغه خلک چې ټول له درنو باعزته اوپه دين اووطن مينو کورنيو سره تړاو لري له ډيرې مودې راپديخوا په دې زړه دردونکي ماحول کې ژوندکوي چې تراوسه ترې افغانان او نورمسلمانان ناخبره پاتـه ول دوي چې دې ځاي ته راوړل شوي نودخپل جرم سزا اوقيد دمعلوميدو په تمه دي، مګر له څوکلونو تيريدوورو ستـه لا ډيري ملګري دمحکمې دترسره کيدولپاره نه دې ورغونبتل شوي دځينو يوه محکمه او دچادوه محکمې شوې اوبيايې ددوسيې غم نه دی خوړل شوي نوځکه همداسې بې پوښتنې اوپلټنې پاته دي لنډه داچې زمونږ ژوند نورله دې وتلي وچې زغم يې ولرو نوځکه مو په اعتصاب او احتجاج لاس پورې کړ...)

په تيرو څو کلونو کې دپل چرخي په زندان کې ددښمن لخوا په انفرادي وژنو، ځورونو او شکجنو سربيره څو ځله عمومي قتلونه هم وشول چې ګڼ شمير بنديان په کې په شهادت ورسيدل، له دې جملې يوځل په ۲۰۰۴ ميلادی کال کې دښمن په زندانيانو بريد وکړ چې څلور تنه زندانيان يې شهيدان او ګڼ نور يې ټپيان کړل، چې بيا دزندانيانو په

متقابل برید کې د دښمن څلورتنه پولیس هم ووژل شو ، د ۱۳۸۴ کال د کب په ۷ مه نیټه هم د زندان په ځینو بلاکونو باندې دښمن هجوم وروړ چې تر لسو ډیر بندیان یې شهیدان کړل او ۳۲ تنه نور ټپیان شول، خو مطبوعاتو په دې برید کې د شهیدو شویو زندانیانو شمیر ۷ تنه ښود .

د ۱۳۸۷ کال د قوس ۱۴ نیټه په وروستیو کلونو کې د پل چرخي دزندان لپاره تر ټولو کرغیړنه او بوږنوونکي ورځ وه ، چې دې زندان ته یې یوځل بیا د کمونیستي مهال واقعات ورپه زړه کړل ، په دې ورځ د دښمن لسګونو په وسلو ، لاسي بمونو او زهري ګازونو سمبالو عسکرو دزندان په څو بلاکونو هجوم وروړ ، او د بندیانو په ویشتلو ، وهلو او لوټولو یې پیل وکړ ، په دې ناځوانمردانه برید کې ۳۲ تنه بندیان چې دهیواد د مختلفو سیمو اوسیدونکي وو په شهادت ورسیدل ، او ګڼ شمیر نور ټپیان شول ، دا پیښه یو خورا ښکاره جنایت و چې د مظلومو زندانیانو په وړاندې ترسره شو ، خو د بشر د حقوقو دعوه ګیرو نړیوالو ادارو پرې هیڅ غبرګون هم ښکاره نه کړ ، د دې پیښې په وړاندې اسلامي امارت سخت غبرګون وښود او له دښمن څخه یې د انتقام اخیستلو ، هوډ څرګند کړ ، چې بالاخره دهمدې کال د سلواغې د میاشتې په ۲۳ درویشتمه نیټه په ټولو اړونده مراجعو (عدلیه وزارت او محابسو ریاست) باندې مؤثر فدایي عملیات ترسره شول چې دښمن ته په کې خورا درانه تلفات واوښتل .

د پل چرخي په زندان کې بل د یادونې وړ جنایت تېر کال د بندیانو د ډله ایز اعدام هغه جریان و چې د روژې په مبارکه میاشت کې پیل شو ، د کره شواهدو له مخې د دې جنایت په مهال لسګونه تنه افغان بندیان د کرزي په رسمي غوښتنه اعدام شول ، چې د دښمن دا عمل د اسلامي امارت لخوا په سختو ټکو تقبیح شو .

د پل چرخي په زندان کې که په تیرو لسو کلنو کې ټول ترسره شوي جنایات راسپړو او د بندیانو حکایات رانقلوو نبایي مطلب ډیر دراز شي، خو دلته به یوه شیبه دبندیانو هغه مشکلاتو ته غور وکړو چې د دې زندان بندیان همدا اوس ورسره لاس او ګریوان دي، د دې زندان یو تن بندي خپل مشکلات داسې راشمیري.

۱= موږ یوشمیر ملګري چې مخکي په مرکزي زندان کي په تشنابو کي اچول شوي وو اوس یې دګوانتانامو بلاک ته راوستلي یو مګر دلته هم هغه ظلم جریان لري، له هغه راپدیخوا موږ ټول چې یونیم سل کسه کیږو په کوټه قلفي کي ساتي.

۲= له خوب څخه مو بې وخته او بې ضرورته راویښوي چه اوس مو اعصاب خراب شویدي.

۳= دپای وازي لپاره څوک نه را پریږدي که راهم شي نو ورته وایي ځئ ځئ تاسي خو طالبان یاست دپا یوازي په ځای کې یې ښځې اونران یو ځای کښینولي وي.

۴= یوشمیر ملګري یې پرته له محکمې او سپیناوي بیرته راڅخه باګرام ته یووړل.

۵= دعفوې له فرمانونو څخه یې مستثنی کړي یو.

۷= موږته تخفیف نه راکوي او په خپلو دوسیو مو نه خبروي چه موږ کوم جرم کړئ دئ.

۸= له موږسره په دې ظالمانه چلند نه طالبان خبردي نه پارلمان نه بشرحقوقو والا اونه بل څوک.

۹= زموږ ږغ نه اوريدل کيږي کله چې يو هيئت راځي نو زموږ په نمايندګي يا جاسوسان ورولاړوي يا هغه بنديان چي اعصاب يې له لاسه ورکړي وي.

۱۰= ډوډۍ موډيره لږده نه سره راکوي نه توده، کالي نه راپريږدي تشناب کاغذ نه راکوي دغه راز قچي، وغيره ضروري اسباب نه خپله راکوي او نه يې چې موږ راوغواړو راپريږدی، له همدې امله دملګرو دسرو او بريتو ويښتان ډير زيات غټ شوي دي.

۱۱= داخترپه شپوکې يې دځينوملګروبريتونودتوهين په دود په زور وروخريل.

۱۲= دبنديانو دسپکاوی په دود يې تک سره کالي ورکړي، چې دماشومانو غوندې يې کشکونه په کې اچولي.

۱۳= کړکۍ يې راپسي ويلډنګ کړيدي توري هنداري يې په کي لګولې دي نه رڼا وينو او نه هم لمر چه دې وضعيت دسر، سترګو، اعصابو مريضۍ راپيدا کړي، دعلاج او دوايي بندوبست هم نشته.

۱۴= په موږ کي داسي بنديان شته چه اوس يې اته کاله پوره کيږي خوسرنوشت يې ندئ معلوم.

۱۵= زموږ دمحبس مشر دشمالي ټلوالې سړی دئ چه جنرال واسع نوميږي اوله موږ سره ډيره دښمني پالي اوشخصي تضادراسره لري.

نو که داسي حال وي بيا به اعتصاب کوو نورخه مو په وس کي نشته يادي يو داسي هيئت راشي چه زموږ حالات په خپلو سترګوله نژدې وګوري.

په تېرو کرښو کې د ګوانتانامو، باګرام او پل چرخي دزندانونو ځينې واقعات دنمونې په توګه ياد شول، که بيرته خپلې عنوان شوې موضوع ته راشو په تيرو لسوکلونو کې امريکايي يرغلګرو او کورنيو اجيرانو يې په خپلو بنديخانو او توقيف ځايونو کې سخت مظالم ترسره

کړي دی، چې په وخت يې په اړه نړيوالو خبري رسنيو مستند راپورونه، ويډيوګانې او تصويرونه نشر کړي دي، په يادو زندانونو سربيره دافغان بنديانو په وړاندې بل ترټولو خطرناک ځای دکابل درژيم دملي امنيت داداري زندانونه دي، چې اوس هم پخواني کمونيسي خاديان پکې فعال دی، او مؤمنو بنديانو ته خورا سختې شکنجې ورکوي، دکابل دملي امنيت دکارکوونکو په اړه ويل کيږي چې دکرزي درژيم دبلې هرې اداري په نسبت ډير بې رحمه او عقده لرونکي دي، دوی دسزاګانو له هغو ډولونو څخه کار اخلي چې عموما نه استعماليږي، دبيلګې په توګه ويل کيږي، چې دبنديانو تناسلي آلو ته برقي شارټونه ورکوي او په همدې ناحيو کې سخت ګوزارونه ورکول کيږي، چې له دې څخه دکابل دواکمنو پست مزاجي او نامردي ډيره ښه څرګنديدلای شي.

له زندانيانو سره امريکا يي چلند دبشري حقوقو د نړيوالو تړونونو په هنداره کې

امريکا او يوشمير نور غربي حکومتونه دزياترو هيوادونو په کورنيو چارو کې د مداخلې لپاره دبشري حقوقو له وضعيت څخه ديوې بهانې په توګه استفاده کوي، دوی هغه وضعي قوانين چې دملګرو ملتونو او يوشمير نورو تحت الحمايه ادارو په توسط يې دبشري حقوق درعايت لپاره ترتيب کړي، دځمکې په سر ترټولو معتبر اسناد بولي، چې نړيوال يې بايد ورسره ومني.

خو دتعجب ځای دادی چې امريکايان او نور لويديځوال خپله هم په عملي ميدان کې په دې قوانينو او تړونو باندې عمل نه کوي، او نه يې ځان په عملي ډګر کې په رعايت مکلف بولي، دلته به دبيلګې په توګه

دزندانيانو دوضعيت په اړه دملګرو ملتونو لخوا دځينو وضعه شويو قوانينو ځيني مواد راواخلو او بيا به وګورو چې لويديځوالو په خپلو دې ترتيب کړو قوانينو باندې څومره عمل کړی دی.

د ۱۹۸۸ کال په دسامبر کي دملګرو ملتونو د مجمع عمومي لخوا تصويب شوې، دبنديانو دحمايت قطعنامه داسې وايي.

۶ اصل : هيڅ څوک په هيڅ ډول زندان کې بايد شکنجه نه شي، او نه بايد بې رحمانه، غيرانساني او توهين آميزه سزا ورکړل شي، هيڅ قسم شواهد او شرايط نه شي کولای دزندانيانو شکنجه يا غيرانساني او توهين آميز مجازات توجيه کړي.

۱۲ اصل : له نيول کيدو وروسته بندي بايد دا حق ولري، چې سمدستي، خپل دکورنۍ غړي او دوستان، له خپل نيول کيدو څخه خبر کړي، دغه راز له يوه زندان يا محل څخه بل ته دانتقال څخه يې هم خبر کړي، ترڅو هغوی ورسره لازمه همکاري وکړای شي.

۱۷ اصل : فرد له نيول کيدو وروسته بايد سمدستي وروسته داحق ولري چې په خپل زړه ځان ته مدافع وکيل ونيسي، ترڅو په قانوني چوکاټ کې دنوموړي له حق څخه دفاع وکړي.

۱۸ اصل : نيول شوی فرد بايد دزندان په مهال له خپل قانوني وکيل سره هميشه دليدلو، ملاقات او مشورې مجال ولري، او ددې لپاره بايد کافي وخت ورکړل شي.

۲۱ اصل : نيول شوی فرد په زور په اعتراف کولو، يا دبل چا په ضد په شاهدي ورکولو نه شي مجبوريدلی، بندي بايد دپوښتنو ګرويږنو په مهال له تهديد او خشونت سره مخامخ نه شي.

دملګرو ملتونو لخوا دبنديانو دوضعيت په اړه ترتيب شوي دا قانون ۳۹ اصول لري، چې په ټولو کې يې ددغو يادو شو مادو په شکل همداسې (ګل خبرې) کړي دي او بنديانو ته يې خورا ډير حقوق ټاکلي دي، په دې سربيره دملګروملتونو لخوا په ۱۹۸۴ کال په تصويب شوی يو بل قانون کې چې (دشکنجې ضد کنوانسيون) ورته وايي، هم دبنديانو شکنجه، هتک حرمت، اعدام او وهل ټکول په کلکه منع شوي دي، خو لکه څنګه چې ښکاري دغه قوانين دلويديځو يرغلګرو په تيره دامريکا په قاموس کې يوازې دکاغذ دمخ کرښې بلل کيږي، ځکه په عملي ډګر کي ورته هيڅ اعتناء نه کوي.

موږ له تيرو لسوکلونو راهيسې وينو، چې امريکايانو په زرګونو بې ګناه افغانان په غيرموجهه توګه زندانانو ته اچولي، اعدام کړي يې دي، سختې شکنجې او تعذيبونه يې ورکړي، روحي او جسمي سزاګانې يې ورکړې، او په جبر او اکراه سره يې په اعترافونو مجبور کړي دي.

دمدافع وکيل حق چې دملګرو ملتونو کنوانسيون پرې بيا بيا ژبه ټکوي، امريکايان يې په رسميت نه پيژني، دوی دنمايشي محکمې غونډې بنديانو ته هم په خپله خوښه يو نمايشي مدافع وکيل نيسي او بيا يې چې څنګه خوشه وي هماغسې حکم پرې کوي.

دامريکا په بندي خانو کې پراته بنديان دا حق نلري چې دخپلې کورنۍ له غړو او دوستانو سره مخامخ ليده کاته وکړي، يا يې له نيول کيدو وروسته له خپل وضعيت څخه خبر کړي، دو ی په دې وروستيو کې بنديانو ته يوازې دومره حق ورکړی چې دخپلې کورنۍ له غړو سره دانټرنټ په مټ ملاقات کولای شي هغه هم دبندي ترنيول کيدوڅومياشتي ياکلونه وروسته.

دملګرو ملتونو او دبشر دحقوقو دنورو نړیوالو ادارو لخوا دتصویب شویو قطعنامو لوړې څو مادې ددې لپاره راوړل شوې، ترڅو یې لوستونکي وګوري او بیا یې دبندیانو په اړه دامریکایانو له عملي چلند سره پرتله کړي، چې له دې څخه په اسانه معلومیدلای شي چې لویدیځوال په تیره امریکایان دبشردحقوقو په اړه په خپله دعوا او شعار کې څومره دروغجن دي، دوی په دې اړه خورا ډیرې قطعنامې امضاء کړي دي، جایزې یې ټاکلي دي، او په مطبوعاتو کې پرې ډیر ټینګار کوي، خو په عملي میدان کې دهرچا په پرتله دوی ډیر دبشر په وړاندې جنایتکاران او دحقوقو تلف کوونکي دي.

دزندانیانو په اړه داسلامي امارت چلند او پالیسي

دبندیان په وړاندې داسلامي امارت چال چلند او مقرره پالیسي، په ټوله کې له هغه څه څخه مشتمله ده چې اسلامي ارشادات یې لارښوونه کوي، په دې اړه په همدې کتاب کې یو مستقله لیکنه شته، چې دزندانیانو اساسي حقوق او ورسره دچلند څرنګوالی په کې روښانه شوی دی.

داسلامي لارښوونو په رڼا کې زندان دتعذیب او زور زیاتی ځای نه بلکې دټولنې داخلاقي مجرمو اشخاصو داصلاح اوتربیت ځای بلل کیږي، داسلامي امارت دواکمنۍ په دوران کې دزندانونو وضعیت تقریبا تربیتي مدرسو ته ورته و، او بندي اشخاصو ته دیني او حرفوی زده کړې ورکول کیدلې، ددې ترڅنګ دیوشمیر بې لارې ماشومانو اونویوځوانانولپاره چې دټولنې داذیت سبب کیدل، دارالتأدیبونه جوړ شوي وو.

اوس هم اسلامي امارت دمجاهدینو لپاره په ترتیب شوي کاري لائحه کې مجاهدین په دې مأمور کړي دي، چې له زندانیانو سره پوره اخلاقي چلند وکړي، اوله شرعي فیصلې پرته هیڅ ډول تعذیب او شکنجې ورنه کړي، دمجاهدینو دکاري لائحې ۱۵ مه ماده په دې اړوند داسې صراحت لري.

۱۵ - څوک چې له مجاهدینو سره اسیرشي نو مجاهدین دې په لوږه، تنده، یخ اوګرمۍ سره عذاب نه ورکوي که څه هم دمرګ مستحق وي بلکې هرډول شرعي فیصله چې باندې شوې وي دهغې مطابق به تعزیرورکوي هغه که وژل وي اویا بله سزا.

دغه راز د اسلامي امت دهغو بندي زامنو په اړه چې د دښمن په بندیخانو کې زندانیان دي، هم اسلامي امارت بې تفاوته نه دی پاتې شوی، د بندي مجاهدینو دراخلاصولو او ورسره دملاتړ لپاره اسلامي امارت په خپلو تشکیلاتو کې یو ځانګړی کمیسیون جوړ کړی، چې په بیلابیلو برخو کې دبندیانو دازادۍ او حق ورکولو لپاره کار کوي، په دې سربیره اسلامي امارت په بیا بیا له مختلفو لارو او وسائلو څخه په استفاده هڅه کړې ده چې د افغان مجاهد اولس بندي زامن د دښمن له منګولو څخه راخلاص کړي، دهمدې لپاره دهیواد په بیلابیلو برخو کې په زندانونو باندې بریدونه شوي، او بندیانو ته دنجات اسباب برابر شوي دي، په دې لړکې دری ځله دکندهار د مرکزي محبس ټولو زندانیانو ته دځانګړو عملیاتو له لارې نجات ورکول، دغه راز د ۱۳۸۹ لمریز کال د سرطان په ۲۷ دفراه ولایت دمرکزي زندان ماتول او تر ۳۰ ډیر زندانیان ازادول او د ۱۳۸۸ دسرطان په ۲۳ دزابل ولایت دمرکزي زندان دلسګونو بندیانو ازادي چې د اسلامي امارت دمجاهدینو دخاصو عملیاتو په پایله کې انجام شوه، دیادولو وړ دي.

دوهـــم فـصـــل

په وروستیو لسو کلونو کې په هیواد کې دزندان ماتولو پیښې

په وروستیو لسو کلونو کې دهیواد په بیلا بیلو ولایتونو کې زنداني مجاهدین په دې توانیدلي چې ددښمن له محبسونو څخه دنجات لاره ومومي، په دې لړ کې دبندیانو دنجات دانفرادي پیښې خورا ډیرې دي، خوځو ځله داسې هم شوي دي چې مجاهد بندیان دزندانونو په ماتولو توانیدلي وي، او په ډله ایزه توګه ټولو ته دنجات لاره برابره شوې وي.

په تیرو څو کلونو کې درې ځله دکندهار د سرپوزې، محبس، دوه ځله دفراه ولایت مرکزي محبس او یو ځل دزابل مرکزي محبس دمجاهدینو لخوا مات شوي دي، او ګڼو زندانیانو ته یې دنجات لاره خلاصه شوې ده، داچې مجاهدین څنګه او له کومو وسائلو او تاکتیکونو څخه په استفاده وتوانیدل چې دوه ځله دفراه ولایت مرکزي محبس مات کړي، دلته یې ځکه یادونه نه کوو، چې په دې مواردو کې دمجاهدینو تاکتیکونه خورا حیرانوونکي وو، چې تر اوسه محرم ساتل شوي او دښمن هم پرې نه دی خبر شوی او مجاهدین کولای شي، په بیا بیا یې استعمال کړي، اما د زابل ولایت دمرکزي محبس دماتېدو او دکندهار د سرپوزې دمحبس دماتیدو دپیښو په اړه به یو لړ معلومات او مطالب درته وړاندې کړو.

دزابل دمركزي زندان څخه دبنديانو خلاصون

دزابل ولايت په مركزي محبس كې چې ګڼ شمير بنديان اوسيدل، د ۱۳۸۸ هـ ش كال دسرطان په ۲۳ نيټه دشپې مهال يو شمير مجاهدينو دځانګړي پلان له مخې يو لړ عمليات ترسره كړل، او خپلو ډيرو ملګرو ته يې له زندان څخه دوتلو زمينه برابره كړه، ددې پيښې دنورو جزياتو په اړه مو دهمدې عملياتو دبرخوالو مجاهدينو له جملې له يوه سره شوې مركې ته پام راګرځوو، چې دالاماره ويب پاڼې لخوا هغه مهال ورسره شوې وه.

دكلات زندان دماتېدو په اړه ديوه زنداني مجاهد دسترګو ليدلى حال

دالاماره ويب سايټ درنومينه والو دمطبوعاتوله لارې به خبر شوي ياست چې دزابل ولايت دقلات په ښاركې زنداني مجاهدينو دتيركال په ځيريوځل بيا دخپلوفولادي ارادواوهمتونونمونه وړاندې كړه دقلات مركزي زندان چې تر ۳۵ پورې مجاهدين پكې اسيران وو دهمدغومجاهدينودهمت به بركت مات شواوټول مجاهدين ترې راووتل چې اوس الحمدلله ټول په عافيت سره خپلومحفوظوسيموته رسيدلى دي.

دهمدې راخلاصوشويومجاهدينوله جملې څخه موله يوه سره مركه كړې چې ستاسوپام ورته راګرځوو.

پوښتنه: ګرانه وروره لومړې دخپلې دې تاريخي بريااوازدۍ مباركي درته وايواوبياكه زمونږلوستوالوته ځان وروپيژنئ!؟

ځواب: زمانوم ملامحمدنعيم دی دزابل ولايت اوسيدونكى يم اوله څوكلونوپه همدې ولايت كې دجهادپه مقدسه وظيفه بوخت وم نژدې اوه مياشتې وړاندې مې دخپلوجهادي فعاليتوپه لړكې د قلات ښارپه يوبرخه كې په څوتنوموټرسايكل سپرواستخباراتي چاروا كود

بريد نيت لاره خود بريد په مهال مې توپانچې کارپرېښود نوځکه دد ښمن له خواژوندی ونیول شوم اوداتيرې اوه مياشتې دزابل په لوی زندان کې قيدي وم او دوو محکموپه لس کاله قيد محکوم کړی وم.

پوښتنه: که د قلات دزندان دماتېدو د واقعې په باره کې راته کيسه وکړئ څنګه وتوانيدی چې زندان مات کړئ؟

ځواب. کيسه داسې وه هلته په محبس کې په مجاهدينوډيرزيات ظلم کيده مونږداسې پروګرام جوړکړچې په هرقيمت وي له دې زندانه به ځان خلاصوو اګرکه شهيدان هم شودا پلان مو په سيمه کې له مجاهدينوسره هم شريک کړچې کله موږووزوچې دوی بايدزمونږمخې ته درهنمايي اوساتنې لپاره اماده وي همداسې و شول مونږپه محبس کې پنځو تنو ملګرويو مازديګرمشوره سره وکړه چې سباسهارچې پيردارد ويښولو لپاره راځي حمله به پرې کوواونورچې هرڅه پيښ شول .همداووچې سهارپاوکم څلوربجې وې چې موظف سړی چې دمحبس دقومندان وراره دی زمونږدراويښولو لپاره راغی کله چې بيرته ووت پدې وخت کې مونږ حمله پرې وکړه اوله مری نه مو ونيويوڅوناري يې وکړې اوبيا خپه اوبې هوشه شو په همدې وخت کې مونږله همدې دراوزې راووتواونوروبنديانو ته ورغلوددوونوروکوټوچې طالبان پکې بنديان وو دهغوقلفونه مومات کړل اوملګري راووتل مونږڅوملګري دهمدې پيرداراطاق ته ورغلوکه څه وسله په لاس راغله خوهلته هيڅ هم نه وه اوبيا د د زندان انګړته راووتلو خودباندې مولارنلرله نوځکه مود پيردار دکوټې کړکې ماتې کړې اويوه بل سرای ته ورووتودلته يوه لويه محکمه دروازه وه له همدې سره موهم زور وواهه اوبلاخره موله بيخه وايسته پدې وخت کې دشاوخواپوستو پوليسو هم ټکان (ډزي)شروع کړل خوزمونږملګري اکثره راوتلي وو دلته لاندې رود دی

مونږ په همدې خوا راغلو خوزمونږ له بهره راغلي نورمجاهدين ملګري دمحبس لمرخاته خواته دزړې شفاخانې سره اودلويديځ په خوادزړې قومندانۍ خواته مونږته انتظاروو مونږ له خپلوملګروسره له يوځاى كيدووروسته راده ته ولويدوخودرود په دواړوغاړودعسكروپوستې وې مونږدهمدې پوستو ترمابين راووتلو له پوستونه يو يوټك كيده خوزمونږملګري بې خاره روان وو چې له څه مزله وروسته دسيوري ولسوالۍ په خوا دمجاهدينوعلاقې ته ورسيدوچي لله الحمدلله دمجاهدينوپه سيمه كې يواوهيڅ مشكل نشته.

پوښتنه: ددې محبس دموقعيت په باره كې كه معلومات راكړئ چې شاوخوايې امنيتي پوستې شته اوكه نه؟

ځواب: محبس دقلات ښارجنوب ته دى چې داعلاقه هواشناسي بولى دلمرخاته خواته يې په نيم كيلومتركې دامريكايانوغټ مركزياپي آرټي ده شمال خواته يې لوى عسكرى غونډدى چې دملي اردوقرارګاه په كې پرته ده دغه رازيې شاوخوادامنيه قومندانۍ په شمول ډيرې امنيتي پوستې هم دي خومجاهدين الحمدلله دالله تعالى په نصرت وتوانيدل چې له دې ټولوپوستوراتيرشي اوخوندي سيموته ځان ورسوي.

پوښتنه: په محبس كې څوتنه بنديان وو، ولې نيول شوى وو اوڅوتنه به راخلاص شوي وي؟

ځواب: په محبس كې به بنديان نورډيروه خو **۳۵** تنه طالبان وو چې په داتيروڅوكلونوكې په جهادكې اسيران شوي وو په دوى كې په چالس په چا ان پنځلس اوشل كاله قيدختلى وو ځينوڅلوريا پنځه كاله همدلته تيركړي وو زمادمعلومات له مخې دغه **۳۵** تنه ټول راخلاص شويدي اوڅوک ندي نيول شوي ځكه هلته ماليدل چې ټول راووتل.

پوښتنه :دغه پنځه شپږملګري چې په عسکر یې حمله وکړه د دوي نومونه درته یاددي ؟ ځواب :هوله ما نه پرته نورملګري لکه :ملاعبدالله، ملا عبد الولي، ملا روزي محمد اخند او ملا محمدنبي وو .

د سرپوزې زندان د ماتېدو پيښې ته کتنه

د سرپوزې زندان چې د کندهار په لويديځ کې موقعيت لري، دافغانستان له مشهورو زندانونو څخه شميرل کيږي، دازندان چې دسردار داود خان دواکمنۍ په مهال په پراخه ساحه کې جوړ شوی دی، په جنوب لويديځ زون کې ترټولو ستر زندان دی، په تيرو څوکلونو کې چې په دې زندان کې په بيا بيا ګڼ شمير مجاهدين زندانيان شول، تراوسه پورې دری ځله مجاهدين توانيدلي دي چې دازندان مات کړي، او ټولو زندانيانو ته نجات ورکړي.

په لومړي ځل دکندهاز زندان د ۲۰۰۳ کال دجون په مياشت کې مات شو، هغه مهال په دې زندان کې دبنديانو شمير ډېر نه و او يوازې ۴۵ تنه په کې اسيران وو، دکندهار اوسيدونکی ملامحمد نسيم چې هغه مهال له زندان څخه راخلاص شوی دی، دزندان ماتولو کيسه داسي بيانوي.

هغه مهال مونږ ګڼ مجاهدين دکندهار د سرپوزې په محبس کې بنديان ووچې شمير مو تقريبا ۴۵ تنو ته رسيده، کله چې دمزدور دولت دواکمنۍ په لومړيو کې حامد کرزی کندهار ته په سفر راغی، نو دخرقې شريفې سره نږدې دعبدالرحمن په نامه يوه تن په کرزي باندې دکلاشينکوف ضربه وکړه، چې کرزی ترې بچ شو، خو دغه عبدالرحمن نامی وروسته په شهادت ورسول شو، ددغه عبدالرحمن ځينې اندېوالان چې له نوموړی سره دهمکارۍ شک پرې

کيده، له موږ وړاندې نيول شوي، او دکندهار د سرپوزې محبس ته راوستل شوي وو، هغوی نه پوهيږم څنګه يو (کولنګ) له ځانه سره راتېر کړی و، او ښايي هغه به يې کوله چې له دې زندان څخه تونل ووهي، مګر مخکې له دې چې خپل کار پيل کړي، له دې ځايه کابل ته انتقال شول، کله چې موږ محبس ته راغلو، نو دغه کولنک مو پيدا کړ چې ديوه اطاق په غولي کې پټ کړای شوی و، کله چې مو پيدا کړ نو هوډ مو وکړ چې د سوري په وهلو کار پيل کړو، خو دلته مشکل داو چې ددې تونل خاوره به چيرته اچوو، دلته نو په زندان کې يو خالي اطاق و، چې کله ناکله به ملګرو مجلس په کې کاوه، موږ د زندان عسکرو ته وويل چې دا اطاق هسې خالي ولاړ دی، او ملګري په کې هسې مجلس او بنډار کوي، هسې نه دا اطاق هيندارو، دروازو يا نورو ځايونو ته زيان پيښ کړي، داسې به وکړو چې دا زندان ته به قلف وروا چوو، عسکرو ته زموږ خبرې خوند ورکړ، او همدا اطاق مو قلف کړ، مګر ددې اطاق يوه کړکۍ وه، او کله چې مو له يوې کوټې څخه تونل وهل پيل کړل، نو خاورې به مو په څادرونو کې راوړې او له دې کړکۍ څخه به مو همدې خالي اطاق ته ورغورځولې.

په دې تونل کې په همدې يوه کولنګ باندې څو ورځې کار وشو، چې ترلسو ورځو پورې ورسيده، او ملګرو به په نوبت کار کاوه، او نورملګري به په دعاګانو او تلاوتونو لګيا وو ترڅو دا هڅې رسوا نشي او کاميابي ته ورسيږي، دلته نو تونل يوه پاخه ديوال ته ورسيده، او موږ ګومان کاوه چې اخري ديوال ته مو ورساوه، کله مو چې تر ديوال لاندې تير کړ، او وروسته مو پورته سوری کړ، نو د زندان په مابين کې راسوری شو، دلته معلومه شوه، چې دزندان دجوړيدو په مهال په ځمکې کې پټ يوه پوخ ديوال تير شوی ترڅو زندانيان تونل ونه وهي، له دې غلطۍ وروسته مو بيرته ددغه سوري خوله په بوټو وربنده کړه، او کارته مو ادامه ورکړه، ترڅو له ډير تکليف

وروسته په ۱۲ مه ورځ مو اخري دیوال ته ورساوه، کله چې اخري دیوال ته ورسیده، نو په همدې شېبه دبندیانو ایستل پیل شول، په پیل کې ضعیف او زخمي بندیان وایستل شول، او په دې توګه ټول بندیان په بریا سره ووتل او نجات یې پیدا کړ.

په دوهم ځل دکندهار زندان د ۲۰۰۸ کال دجون په ۱۴ شپه دمجاهدینو په یوه منظم برید کې دړې وړې شو، او تقریبا ټول بندیان یې چې شمیر یې ۱۲۰۰ ته رسیده راخوشې شول، ددې عملیاتو په مهال لومړی د شپې په نهه نیمې بجې مجاهدینو دزندان په مرکزي دروازه دټانکر په واسطه دموټر بم برید ترسره کړ، چې دزندان دوداني یوه برخه او دوازه یې ونړوله، وروسته مجاهدینو دزندان په حفاظتي پوستو تعرضي عملیات پیل کړل او په یوه شیبه کې یې ددښمن ټول سرتیري چې شمیر یې لسګونو ته رسیده ووژل، او مجاهدین زندان ته په داخلیدو وتوانیل، زندان ته له داخلیدو وروسته مجاهدینو بندیان ازاد کړل، او سیمې ته د راوستل شویو موټرونو په واسطه اوځیني یې پلي دژړۍ اوپنجوایي ولسوالیو او شاوخوانورو سیمو ته انتقال کړل، دابرید چې خورا ډیر بندیان په کې را ازاد شول دمجاهدینو یوه نمونه یي بریا وبلل شو، او ددښمن په روحیاتو یې خورا بد اثر وکړ.

دکندهار دزندان دریم ځل ماتېدل چې په نړیواله توګه هیښونکی رویداد وبلل شو، د روان ۲۰۱۱ میلادي کال داپریل په ۲۵ و، داځل مجاهدینو له خورا هیښوونکي تاکتیک او عملیاتو څخه کار واخیست، چې په پایله کې یې د سرپوزې له زندان څخه دټولو ۵۴۱ بندیانو په خلاصون واتوانیدل، داچې داپیښې څنګه رامنځته شوه، ماهیت یې څه و، څه عواقب یې درلودل، او په اړه یې څه غبرګونونه وښودل شول په راتلونکو مطالبو کې به یې ولولئ.

دکندهار زندان دماتېدو دپيښې په اړه دالاماره ويب پاڼې لومړنی بشپړ خبر چې په نړيواله ميډيا کې يې ستره مطبوعاتي هنګامه جوړه کړه

دکندهار مرکزي زندان مات، ۵۴۱ مجاهدين ازاد شول

دروان ميلادی کال داپريل ۲۵ شپه دافغانستان داسلامي امارت مجاهدين دلوی څښتن تعالی په نصرت په دې وتوانيدل ترڅو دکندهارزندان مات او ۵۴۱ تنه زنداني مجاهدين چې ۱۰۲ تنه يې قومندانان وو ازاد کاندي، دپيښې بشپړ جريان په دې ډول دی.کندهار محبس دهيواد په سطحه ددښمن مشهور او خورا ستر محبس دی، دامحبس مختلفې څانګې لري، چې مهمې يې دجنايي او سياسی بنديانو څانګې دي، چې مجاهدين بنديان ټول ددې محبس په سياسي څانګه کې ساتل کيدل، حاضردمه ددې محبس په سياسی څانګه کې مجموعا ۵۴۱ تنه مجاهدين بنديان وو، دافغانستان داسلامی امارت تر سرپرستۍ لاندې دکندهار مجاهدينو دتيرو کاميابو عملياتو په تعقيب څه موده وړاندې يوځل بيا داسي پلان جوړ کړ ترڅوپه دې محبس کې زنداني مجاهدين ازاد کاندي.

دمجاهدينو له پلان سره سم، پنځه مياشتې وړاندې دمحبس د جنوب خوا له ۳۲۰ مترۍ څخه مجاهدينو ترځمکه لاندې په يوه تونل کارشروع کړ، مجاهدينو په خورا ځيراکت، راز ساتنې او مسلکي ډول خپل کار ته ادامه ورکړه، مجاهدينو خپل داتونل په تيرو څومياشتو کې ۳۲۰ متره وغځاوه چې په دې توګه ددښمن ترامنيتي پوستو او دکندهار هرات دلويي لارې څخه لاندې تير شو او مخامخ دکندهار محبس سياسي څانګې ته ورغی.په وروستيو کې چې ددې تونل کار پای ته

رسیدلی و، مجاهدینو په خوندي توګه دټولو بندیانو دراېستلو لپاره خپل پلان له سره تجدید کړ، په داسې ډول چې د پلان دکامیابي لپاره دمحبس په شاوخوا سیمه کې دفدایي مجاهدینو یوګروپ هم باید شتون ولري، ترڅو دخلاصون دعملیاتو په مهال ددښمن داحتمالي عکس العمل په وړاندې په تهاجمي عملیاتو لاس پورې کړي.

له پروګرام سره سم تیره شپه یوولس بجې له محبس څخه دبندیانو داېستلو کار پیل شو، څرنګه چې دمحبس دننه دمجاهدینو له جملې یوازې دری تنه ددې پلان څخه خبر وونو هغوی به هرې کوټې ته ورتلل ویده بندیان به یې په نوبت راویښول او بیا به یې دتونل په خوا رهبري کول، په دې توګه دټولو کوټو دبندیانو داېستلو کارپیل شودشپې تقریبا دری نیمي بجې وې چې له محبس څخه وروستی بندي مجاهد هم را ویستل شو چې پدې توګه دمحبس جنوب ته په خوندي ډول ووتل وروسته دمجاهدینو دپلان سره سم دمجاهدینو دانتقال لپاره همدې سیمې ته موټرراوستل شول اوټول مجاهدین په پوره اطمنان خوندي سیموته انتقال کړای شول.دیادونې وړ ده چې په دې بندیانو کې دزخمیانو، ناروغانو او ډیرو ضعیفو بندیانو په شمول ټول بندیان را ایستل شوي دي، او دزندان په سیاسی برخه کې هیڅ زنداني هم نه ده پرېښودل شوی.

ددې عملیاتو برخوال مجاهدین وایي چې عملیات خورا بریالی انجام شول، تردې چې دښمن هیڅ خبر نه شو او نه یې غبرګون وښود له همدې امله دمجاهدینو دفدایانو منتظره قطعه هم پرته له عملیاتو له سیمې ووتل.

ددې پیښې ترټولو جالب اړخ داو چې دا عملیات دشپې په ۳ نیمی بجې پای ته ورسیدل خو دښمن دلمرختو په مهال هم لا له پیښې خبر نه و، سیمیز خلک او دصحنې شارونکي مجاهدین وايي چې له عملیاتو څلور ساعته وروسته هم دمحبس په شاوخوا کې ددښمن کوم داسې تحرک نه ښکاري چې له پیښې ددوی خبرداری ترې وفهمیږي.

بايد وويل شي چې په سيمه کې په داخلي دښمنانو سربيره دبهرنيانو هم ګڼ شمير ځواکونه، قرارګاوې، او امينتي کامرې فعالي دي، خو له عملياتوڅو ساعته وروسته هم ددښمن ټول ځواکونه په دې نه دي توانيدلي چې د ترسره شو يو عملياتو ماهيت درک کړي.

له الاماره ويب پاڼې نه په مننه

دزنــدان د مـاتېدو کيــسه

(تصور څنګه په حقيقت بدل شو)

ليکوال: عبدالرؤف حکمت

د کنــدهــار زنــدان

د کندهار مرکزي محبس د کندهار ښار لويديځ پلو ته د سرپوزې په سيمه کې د کندهار ـ هرات دلويې لارې شمال ته متصلا پروت دی، دا دافغانستان په جنوب کې ترټول ستر حکومتي محبس دی، چې د زرګونو کسانو د ساتلو ظرفيت لري، محبس يوه مرکزي دروازه لري، په منځ کې يې متعدد بلاکونو دي او په شاوخوا يې يو محکم لوړ ديوال راګرځيدلی دی.دا محبس خورا په اساسي ډول جوړ شوی دی، په څلورو کونجونو کې يې د ترصد او څار لوړ برجونه ودان شوي، دغه راز يې په لويه چارديوالي سربيره ترځمکه لاندې هم څو پاخه ديوالونه ترې راچاپيره شوي ترڅو له زندان څخه بهر ته د تونل وهلو مخه ونيول شي.

خو له دې ټولو امنيتي ترتيباتو سره سره دازندان دافغانستان او نړۍ په سطحه يوه کيسه زيږونکى زندان هم وي، په تېرو اتو کلونوکې درى ځله دد ې زندان په سياسي بلاک کې ټول بندي کسان په دې توانيدلي چې له زندان څخه د تيښتې لاره ومومي، لومړى ځل په ۲۰۰۳ کال دجون په مياشت کې دد ې زندان له سياسي بلاک څخه بندي مجاهدين په دې وتوانيدل چې دزندان له دننه څخه تونل ووهي اوټولو بنديانوته چې شمير يې ۴۵ تنو ته رسيده له تونل څخه دوتلو لاره هواره کړي، ورپسې د ۲۰۰۸ کال دجون په مياشت کې په دې زندان باندې داسلامي امارت مجاهدينو بريدوکړ چې په پايله کې يې دزندان ټول ساتونکي ووژل شول او نږدې ۱۲۰۰ بندي مجاهدين ازاد کړاى شول، له دې پيښې وروسته دکندهار چارواکو او امريکايانو دزندان ساتلو ته توجه خورا ډيره کړه، کاناډايانو دزندان دساتنې لپاره ځانګړي پوليس وروزل، دغه راز يې دامنيتي برجونو شمير زيات کړ، دزندان په شاواخوا يې امنيتى کامرې ولګولې، او ګردچاپيره يې يوه ژور خندق ترې راتاوه کړ، خوله دې ټولو هڅو سره سره دروان ۲۰۱۱ ميلادي کال داپريل په ۲۵ مه مجاهدين ديوه اوږده پلان په نتيجه کې وتوانيدل له زندان څخه ۵۴۱ تنه زنداني مجاهدينو ته دراوتلو امکان برابر کړي.

تـــصـــور محـــــض

دکندهار دښاري چريکي مجاهدينو له جملې يوه تن چې له خپلو اړيکو نه په استفاده يې دکندهار دمحبس په دننه او شاوخوا سيمه کې ځان ښه بلد کړى وه، يوه ورځ له ځان سره داسوچ وکړ چې آيا ممکنه نه ده چې دې زندان ته دسرک دبلې غاړې له يوه کور څخه تونل وايستل شي، او بنديانو ته دراوتلو امکان برابر کړي ؟؟ دا تصور په لومړيو کې خپله

همدې مجاهد ته هم خندوونکې ښکاريده او له چا سره د شريکولو زړه يې نه شواى کولاى، خو وروسته نوموړى په دې اړه پوره باوري شو، او يوه ورځ چې دکندهار په ښار کې له خپلو دوو نورو ملګرو سره په رکشا کې سپور و، له ملګرو سره يې خپل دا نظر شريک کړ، په لومړيو کې خپله دده غوندې يې نورو ملګرو ته هم دا له امکانه لرې بريښيده او يوه خطرناکه بې ځايه خواري يې بلله، خوبالاخره يې په لوى ښتن اتکاء وکړه، خپل دا پلان يې په کندهار کې د اسلامي امارت دمجاهدينو له مشرتابه سره شريک کړ او دهغو دهداياتو په رڼا کې ځلورو تنو سره همرازو ملګرو هوډ وښود چې که هر څو خطرناک او ناممکن بريښي دوى حاضر دى يوځل دا پلان تجربه کړي.

دګـاډر جـوړولـو کـارخـانه

دې هوډ منـو مجاهـدينو لـه اوس څخـه شـپږ مياشـتې وړانـدې لـومړى دکنـدهار محبس جنـوب لويـديځ کـونج تـه څيرمـه دعمـومي سـرک پـه بلـه غـاړه يـو کـور پـه کرايـه ونيـو، پـه کـور کـې پخـوانۍ کـوټې نړيـدلې وې نـو لـومړى يـې يـوه نـوې کوټـه پـه کـې جـوړه کـړه، دغـه راز يـې پـه کـور کـې د سيمټي ګـاډرو دجوړولـو لپـاره ټـول لازم مـواد هـم رايوځـاى کـړل، څـو تنـه کـاريګر يـې هـم ورسـره ونيـول چـې دورځـې بـه يـې سـيمټي ګـاډر جـوړول، او مـازديګر بـه بيرتـه دخپلـو کورونـو پـه خـوا تلـل، پـه همـدې وخـت کـې لـومړى څلـورو تنـو مجاهـدينو چـې پـه سـراى کـې دپيـره دارۍ پـه نامـه پاتـه کيـدل دسـراى لـه همـدې نـوې جـوړې شـوې کـوټې څخـه دزندان په خوا تونل شروع کړ.

څلور مياشتې ستړې کوونکی کار

لومړی کار څلوروتنو پيل کړ، په داسې شکل چې يوه تن به کولنګ واهه او نورو به خاوره انتقالوله، دخاورې دنقل لپاره څنګه چې تونل تنګ او لاسې ريړۍ نه په کې چليده، نو ددې کارتنظيموونکو په بازار کې ځودکوچنيانو دلوبو بايسکلونو راونيول، ارابې يې ترې وايستې او په همدې کوچنيو ارابو يې وړې وړې باډۍ نصب کړې، همدا کوچنۍ لاسي جوړې شوې ريړۍ دوی له خاورو ډکولې اوبيا يې ديوې رسۍ په واسطه دغاردخولې په خوا راښکلې، دلته دوی خاوره رايوځای کوله اوبيا به يې ولاړ موټر ته ورپورته کولو او سهار مهال چې کندهاربنار ته له شاوخوا سيمو څخه دخرڅلاو لپاره له خاورې ډک موټر راځي دوی هم خپل دخاورو ډک موټر په هماغه حساب کې ښار ته داخلاوه او خاوره يې ترينه خرڅوله، دوی تردوو مياشتو پورې په څلورو کسانو کار کاوه او وروسته يې ملګري ۸ کړل، د اتو کسانو په وخت کې يې هره شپه نږدې ۴ متره کار کاوه، دوی چې خپل کار سل ميترۍ ته ورساوه نو دنفس تنګۍ له ستونزې سره مخ شول، تردې چې د۱۵۰ متری په مسافه کې يې نور هيڅ ددې توان نه درلود چې کار پرمخ بوزي، همدا مهال يې لومړی برقي بادپکې تجربه کړې، هغو نفس تنګي ختموله خو څنګه چې ژمی و، نو دهوا دسړوالي او سردردۍ مشکل يې جوړاوه، بيا دوی يوډول باد اچوونکي بنۍ جوړې کړې چې دغارله خولې څخه يې داخل ته ديوه پايپ په واسطه هوا رسوله چې دا دهوا دستونزې دحل لپاره ترټولو ښه لاره وه چې دبترۍ په چارچ ارامې چليدې او هيڅ ډول شور يې هم نه کاوه، دکار په مهال دوی ته دا انديښنه پيدا شوه، څرنګه چې دزندان په داخل کې تونل دعسکرو دموټرو دلارې څخه لاندې تيريږي هسې نه چې هلته دموټر دفشار دراتلو په وجه تونل کيني، نودوی

يې بايد څومره ژور وو هي ترڅو د کيناستو احتمال يې کم شي، د دې تجربې لپاره دوی د همدې سرای او عمومي سرک ترمابين په مسافه کې په دوه نيم متره ژور وهل شوي تونل باندې يوه دخاورې ډک موټر ودراوه او کله چې دې درانه موټر تونل ته تاوان ونه رساوه نو دوی ډاډمن شول چې د دښمن موټر يې هم نه شي کينولای، مګر بيا هم داحتياط لپاره دوی د سر په برابر تونل ښه ژور کړ او تختې يې ورلاندې کړې، دځلورو مياشتو په تيريدو سره ملګرو ۲۲۰ متره کار وکړ چې دامهال دتونل په مخکې يوه برمه ورته راغله، دوی دافکر کاوه چې دابه دزندان په مابين کې کومه برمه وي خو کله يې چې دزندان دمابين برمه دخپل يوه ملګري په واسطه وکتله دا هغه برمه نه وه، بلکې دوی ته معلومه شوه چې داله زندان څخه جنوب لور ته په کلي کې يوه برمه ده، په حقيقت کې تونل وهونکو چې کومه نقشه ورسره نه وه، ترڅمکه لاندې يې لار ورکه کړې وه، دوی په ښي لاس دومره راګرځيدلي وو، چې ترعمومي سرک بيرته را اوښتي وو، او دلته نږدې يوه کلي ته يې ځان رسولی وو، دغه راز دوی پوه شول چې دزندان دنقشې له موندلو او ځمک پيژندونکو آلو څخه پرته دا کار نه شي کاميابيدلای.

يـوه نيـمه ميـاشـت اغيـزمـن کـار

تونل وهونکو مجاهدينو چې ۱۲۰ متره اضافي کاريي کړی و، او لار يي غلطه کړې وه، داځل يي لومړی له انټرنيټ څخه دزندان نقشه را وايسته چې له مخې يې دوی دزندان موقعيت په سمه طريقه معلوم کړ ورسره دوی دهمدې نقشې او ځمکنۍ مساحت معلوموونکو آلو څخه په استفاده له سل مترۍ څخه بيا مخامخ تونل پيل کړ، دغه مهال څرنګه چې شپې دپخوا په پرتله وړې وې، نودوی کسان ډير کړل او شمير يي ۲۱ تنو ته ورساوه، څنګه چې په اوړي ځمکه ډير بخار نه لري نو دنفس

تنگۍ ستونزه هم د پخوا په پرتله کمه شوې وه، دا مهال نو دوی خورا اغيزمن کار وکړ، او د ۱۲۲ متره مسافې په وهلو سره يې دزندان داخل ته ځان ورساوه (بايدوويل شي چې دالاماره پاڼې په رسمي راپور کې چې دتونل اوږدوالی ۳۲۰ متره ښودل شوی و، هلته هغه څه باندې سل متره اضافي تونل چې په غلطی وهل شوی و هم ورسره شميرل شوی و، چې په هغه حساب دتونل اوږدوالی نږدې ۳۲۰ مترو ته رسيږي، خوله اضافي تونل پرته يې بيا اوږدوالی دقيقا ۲۲۲ متره کيږي دغه راز بايد ووايو چې ددې تونل لوړوالی ۷۰ سانتي او عرض يې ۲۰ سانتي و)

دکندهار په محبس کې مجاهدين دوه ځايه بنديان وو، ډير مجاهدين چې شمير يې تقريبا ۵۳۰ نفرو ته رسيده دمحبس په سياسي بلاک کې بنديان وو، مگر يوشمير نور دمحبس په توقيف خانه کې هم بنديان وو، دتونل په مخکې لومړی توقيف خانه راغله، په توقيف خانه کې دهمدې تونل وهوونکو مجاهدينويو ارتباطي کس و، چې هغه به په يوه بهانه ځمکه ټکوله اولاندې به په کار بوختو ملگرو ته دادرک لگيده چې دوی مخکې دي، شاته دي او يا هم څنگ ته دي، خو بالاخره په همدې طريقه دوی وتوانيدل چې توقيف خانې ته تونل وربرابر کړي، اوبيايې دموقعيت دښه يقيني کولو لپاره په يوه مناسب فرصت له لاندې خوا څخه سيخ هم پورته وباسه، ترڅو پاسني ملگري ډاډه وركړچې موقعيت سم دی بيا له دې ځايه سياسي بلاک ته درسيدو لپاره دپنځو ورځو په ترخ کې دشمال په خوا ۲۳ متره نور كاروشو ترڅوتونل سياسي بلاک ته ورسيد، په سياسي بلاک کې دتونل کيندونکو دوه ارتباطي ملگري وو چې دواړه په ۷ نمبر اطاق کې وو، اودوی هم غوښتل چې تونل اووم نمبر اطاق ته ورسوې، دوی غوښتل چې دموقعيت ديقيني کولو لپاره دلته هم له تونل څخه پورته يو ځل سيخ وباسي ترڅو بيا دسوري پرې کولو په مهال غلطي رانشي، دغه مهال نو دوی په دې

کې متردد وو چې تونل د شپږم اطاق په برابر دی که داووم، د دې لپاره چې د سيخ ايستلو په مهال د دې اطاقونو نور ملګري له دې پروګرام څخه خبر نه شي همدې دوو ملګرو يوه ورځ د ماښام له لمانځه وروسته د زندان په مسجد کې د قران کريم د ختم مراسم راوبلل، په دې ورځ چې ټول ملګري په مسجد کې په ختم بوخت وو، او اطاقونه ټول خالي وو، دغه دوه تنه ملګري له مسجد څخه راووتل يوه په شپږم اطاق کې څار پيل کړ او بل په اووم کې دغه مهال چې لاندې له تونل څخه ملګرو سيخ ته زور ورکړ، نو د دوی د طمعې خلاف په شپږم اطاق کې سيخ راووت، له دې وروسته دوی دوه متره نور کار وکړ ترڅو داووم اطاق اندازې ته ورسيدل، مګر بيا هم د ښه يقين لپاره دوی ضروري بلله يو ځل له لاندې خوا څخه پورته سيخ وباسي، دلته نو له اطاق څخه د نورو ملګرو د ايستلو لپاره بيا ختم هم نه شوای جوړيدلای، نو د څاښت په مهال کې چې زياتره زندانيان د څاښت د لمانځه او يا اودس تازه کولو لپاره بهر وزي، له يوه داسې څو دقيقه يې فرصت نه د سيخ د ايستلو لپاره استفاده وشوه چې په اووم نمبر اطاق کې له همدې ارتباطي ملګرو پرته بل څوک نه وپاته، چې په دې توګه سيخ په برياليتوب داووم نمبر اطاق ته وايستل شو، او د خلاصون د عملياتو په ورځ د سوري جوړولو لپاره ځای دقيق شو، بايد ووايو چې د دې سيخ په ايستلو کې هم له يوه په زړه پورې حکمت څخه کار اخيستل شوی و، ځکه تونل دوه نيم متره لاندې دی، چې ايله ۷۰ سانتي لوړوالی لري، نو دومره اوږد سيخ څنګه په کې برابريږي ترڅو پورته وايستل شي، د دې لپاره مجاهدينو فولادي سيخونه نيم نيم متر پرې کړي وو، چې يو له بل سره په چوړيو بسته کيدل، کله به چې نيم متر د جبک په واسطه پورته په خاوره کې ننويستل شو، بيا به بل نيم متری ورسره بسته شو، او هغه ته به جبک ورکړل شو، دغه راز يې بيرته د رايستلو لپاره هم يو داسې او سپنه ورته جوړه کړې وه، چې له هر نيم

متری سره په چوړيو بسته کيدله او بيا دلاندې خواته دځمکې په ګوزار سره سيخونه را ايستل کيدل.

دبنديانو درايستلو پلان

مطلوب هدف ته دتونل له رسيدو وروسته، ددې کار مسؤلو ملګرو نور کار ودراوه، او داسلامي امارت له مشرتابه څخه يې دبنديانو درا ايستلو دپلان په اړه هدايات وغوښتل، په دې اړه دکندهار دمسؤلو مجاهدينو په شمول داسلامي امارت لوړپوړو چارواکو له يوبل سره په بيا بيامشورې وکړې، ترڅو په خوندي توګه دبنديانو درايستلو عمليات انجام شي، ددې مشورو په پايله کې پلان داسې ترتيب شو، چې دتونل کيندونکو له جملې يوه تن نوښتګر مجاهد چې ددې تونل دوهلو نظريه يې پيشنهاد کړې وه، او دتونل کيندلو په مهال تر ۳۰۰ متره پورې دکولنګ وهلو سخت کار تنها ده کړی و، نوموړی به دنجات دعملياتو مشر وي، او دعملياتو په مهال به له ضرورت سره سم بيړني تصاميم نيسي او مشرتابه ته به دجريان ژوندی حال ورکوي.

دغه راز پلان بايد تررو ستي شيبې محرم وساتل شي، په زندان کې له ارتباطي ملګرو سره تماس جوړ شي، او هغه دې ته تيار شي چې دزندان په دننه کې له پلان سره سم دبنديانو د تنظيم او راايستلو مسؤليت په غاړه واخلي، په دې توګه پلان نهايي شو او داجراء لپاره دعملياتو نومول شوي مشر ته وسپارل شو.

دخلاصون عمليات

دعملياتو دسم ترسره کيدولپاره، په احتياطي تدابيرو او مقدماتي کارونو له سره غور وشو، په تونل کې دنفس تنګۍ دستونزې دحل لپاره، يوه قوي هوا پمپوونکې بنۍ فعاله شوه، او هغه پايپ چې دتونل تربل سره غځيدلی و لس ځايه نور سوری شو ترڅو ټول تونل ته هوا وکړي، دغه راز په تونل کې ۴۵ بتۍ هم ولګول شوې ترڅو تونل رڼا کړي، داحتياط لپاره دفدايانو يوګروپ هم شاوخوا اسيمي ته ورسول شو چې داحتمالي خطر په وخت کې په عملياتو لاس پورې کړي، دعملياتو مشر په دې خاطر چې عمليات خورا پيچلي او خطرناک وو او دافشاکيدو احتمال يې خورا قوي و، دخپلو يو ويشتو رازدارو ملګرو له جملې دعملياتو په ورځ يوازې پنځه تنه نور له ځان سره کړل چې ټول شپږ کيدل، ترڅو دعملياتو دناکامۍ په وخت ټول ملګري نه وي ضايع شوي.

دوی دورځې په نهه بجې دزندان په داخل کې خپل دری ارتباطي زندانيان چې يوپه توقيف خانه او دوه په سياسي بلاک کې وو خبر کړل، چې را رواني شپې ته عمليات دي دوی بايد ورته اماده وي، دسياسي بلاک داووم اطاق ارتباطي کسانو په دې شپه ددې لپاره چې ملګري په خپل وخت اګاه او وتلو ته تيار کړای شي، په خپل اطاق کې ميلمستيا جوړه کړه اودهراطاق يو يادوه کسان يې راوغوښتل، دعملياتو مشر ترتيب داسې جوړ کړ، چې دشپږو ملګرو له جملې به څلورتنه تونل ته داخليږي، دوه به دتوقيف خانې په سوري کار کوي او دوه دسياسي بلاک په سوري، او دوه نور به دتونل په بهرنۍ خوله کې ناست وي، څرنګه چې دوی په دې ورځ دلين ټيلفون هم دتونل مابين ته تير کړی و، نو په دې طريقه به دتونل په خوله کې ناست ملګري د داخلوشويو ملګرو او دزندان په داخل کې دملګرو ترمابين په ټيلفون معلومات تبادله کوي، چې اړوند کار يې کوم ځای ته رسيدلی او څه بايد وکړي.

څلور ملګري له جبکونو او اوسپنيزو پايو سره تونل ته داخل شول او څه باندې لس بجې وې چې توقيف خانې او سياسي محبس ته په سوري ايستلو يې شروع وکړه، دجبک په واسطه دتوقيف خانې فرش زر مات شو او هلته بندي ملګري هم راووتل، څرنګه چې له دوی سره دوه تنه حکومتي عسکر هم بنديان و، دهغو له جملې يو دمجاهدينو له خوا دبې هوښې په درملو سره بې هوښه کړل شو او دوهم تن لاس تړلی ترتونل وايستل شو ترڅو غالمغال جوړ نه کړي، دسياسي محبس فرش خورا قوي جوړ شوی و، او ملګري ترډيره پرې بوخت وو، جبک به فرش پورته کړ، خوداسې معلوميده لکه دتونل چې هوا ايساره وي نوځکه پورته نه سوری کيده، خو بالاخره په بيا بيا هڅو سره وتوانيدل چې دافرش هم مات کړي، دسياسي بلاک داووم نمبر اطاق په غولي کې دښه ازاد سوري دپرې کولو نه وروسته لاندنيو ملګرو پاسنيو ارتباطيانو ته څلورميله توپانچې او څلور قبضې برچې ورکړې ترڅو په عملياتو کې کارترې واخلي دغه رازيې دليني تيلفون دستګاه هم ددوی په واک کې ورکړه، ترڅو دتونل دبل سرله ملګرو سره په رابطه کې وواوسي، په دې توګه له زندان څخه دبنديانو راوتل پيل شول، تريوې نيمې بجې پورې تقريبا ۲۵۰ کسه بنديان راووتل، دلته دعملياتو تنظيموونکو دافکر وکړ چې که بنديان همداسې په بيړه راوزي کيدای شي، تردوو بجو پورې ټول زندان خالي شي، او پلان داسې و چې بنديان بايد داسې مهال راوايستل شي چې بهر ډير انتظار ونکړي او زر رخصت شي، ځکه بهر ترسهار انتظار ډير خطرناک و، له يوې خوا بهر افشا کيدل او بل که خدای نخواسته ددښمن عسکرو زندان ته ورکتلي وای او يو مخ خالي يې ليدلای وای نو بيا هم خبره افشا کيده، له همدې امله دبنديانو درا ايستلو کار ترنيم ساعته پورې وځنډول شو، په دوه بجې بيا دملګرو

رايستل پيل شول او تر ۳ بجو پورې مكمل زندانيان را ويستل شول، بايد ووايو چې درايستلو په وخت كې دتونل په دوارو سرونو كې بنديان تلاشي كيدل، په لوړ سركې له دوى نه اضافي شيان لكه بكسونو، او نور منقوله شيان غورځول كيدل ځكه ددوى انتقال يې ځنډاوه، او كيداى شي ددوى دبيا نيول كيدو سبب ګرځيدلي واى، دغه راز له هرملګري څخه تردرى زره زياتې پيسې اخيستل كيدې او هغو ته وركول كيدلي چې پيسې نه درلودې.

دبنديانو درايستلو په مهال دزندان په داخل كې هم نظم خورا برابر و، تعين شوي ملګري په نوبت هرې كوټې ته ورتلل بنديان يې راويښول او دتونل په خوايي رهبرى كول، زندانيان چې څنګه له تونله راوتل نو په سراى كې په ولاړو موټرو كې كينول كيدل، بايد وويل شي چې په هرموټركې ۳۲ تنه بنديان ځاى په ځاى كيدل، كله چې ټول بنديان راووتل نو لس باندې درى بجې وې چې موټرو ته دروانيدو اجازه وركړل شوه، موټر له سراى نه ووتل دغه راز يوشمير بنديان په ديواله كې له يوه غار څخه دمحله جات په خوا مخ په جنوب هم ووتل، خو هغو ته هدايت داسې و، چې له څه مزله وروسته بيرته دكندهار ـ هرات عمومي سرك ته راپورته شي، او دلين په موټرو كې ځان له سيمې وباسي، بايد وويل شي چې دبنديانو دانتقال لپاره دراوستل شويو موټرو له جملې دوو موټرو يوه يوه بله پيره هم وكړه، او چې درى نيم يا څه كم څلور بجې كيدلې دزندان په شاوخوا كې هيڅوک هم پاته نه وو.

بايد وويل شي چې له زندانه بهر دمجاهدينو داحتياط او هوښيارۍ بركت و، چې دښمن په جريان خبر او اګاه نه شو، كنه همدغه سراى دزندان دامنيتي برج نه يوازې شل متره فاصله لري، او دسراى

منځ له همدې برج څخه ښکاري، دغه راز د دښمن امنیتي کامره د همدې سرای دروازې ته مخامخ متوجه وه، خو ترپایه یې هیڅ هم کشف نه کړل.

د عملیاتو مصارف

باید ووایو چې دې عملیاتو هیڅ ځاني زیان نه درلود او نه د مجاهدینو یوه مرمۍ په کې مصرف شوې ده، دغه راز یې مالي زیانونه او مصارف هم ترهغه ډیر کم وه چې اټکل یې کیږي، دعملیاتو د مشر په وینا په تیرو پنځه نیمو میاشتو کې د دوي ټول مصارف یوازې نهه لکه افغانیو ته رسیږي، په دې کې د سرای له کرایې، د ملګرو له خوراک، د موټرو له کرایې او د اسې نورو مصارفو نیولې هغه زیان شوي شیان هم شامل دي چې په وروستۍ ورځ په سرای کې پاته شول، دعملیاتو مشر مجاهد ملګری(چې د دې عملیاتو د ترسره کولو لپاره یې د ګاډرو کارخانه جوړه کړې وه) وایي چې په پنځه نیمو میاشتو کې مو سل سیمټي ګاډر هم جوړ او خرڅ کړل چې ښه ګټه یې وکړه، دی وایي د عملیاتو په پای کې چې کله د وروستیو کسانو په توګه له سیمې وتلو او سرای ته مو د وروستي ځل لپاره قلف اچاوه، نو په تونل کې مو ۴۵ بتۍ، او هوا تولیدونکی بنۍ چالانې پرې ایښې وې، دغه راز مو د ګاډر جوړولو لس قالبونه، د ۵۰ زرو افغانیو فولادي سیخ، دوه جنراتورونه، دوه لاسي ګاډۍ، دوه جېکونه، او څو پېږې جغل هم پرې ښود ، خوله دې تاریخي سرای څخه مو هغه ګټه ترلاسه او وایستله چې له دغو لږو مالي تاوانونه سره په هیڅ وجه هم د پرتلې وړ نه بلل کیږي.

(له ځرک مجلې نه په مننه)   پای

دکندهار محبس دماتیدلو په اړه داسلامي امارت درهبري شورای اعلامیه

تیره شپه (۲۵/۴/۲۰۱۱) دمتعال خښتن جل جلاله په نصرت اوفضل، داسلامي امارت مجاهدین په دې وتوانیدل، ترڅو دیولړ بریالیو تاکتیکي عملیاتو په پایله کې، دکندهار ښار په محبس کې ټولو موجودو ۵۴۱ تنه زنداني مجاهدینو ته نجات ورکړي. موږ ددې سترې جهادي بریا د پیرزوینې له امله دمتعال او ناصر خدای جل جلاله شکر ادا کوو او دغه لوی انعام یې په لایتناهي حمدونو لمانځو.

دغه راز ددې سترې فتحې له امله دافغانستان مجاهد اولس، دروان جهاد ټولو مجاهدینو، دبندیانو کورنیو او په مجموع کې درست اسلامي امت ته مبارکی وایو.

باید ووایو چې د کندهارپه زندان باندې له تیرو دوو ځلو عملیاتو وروسته، اوس دښمن دزندان ساتلو ته خورا ډیره توجه اړولې وه، دزندان په شاوخوا کې یې دکورنیو او بهرنیو سرتیرو پوستې جوړې کړې وې، خندقونه یې ایستلي، سمټي دیوالونه یې درولي، امنیتي کامرې او نورڅارونکي وسائل یې نصب کړي وو، خو دحق دلارې مجاهدینو یوځل بیا د نړۍ په ستراستعماري نظامي طاقت او په غرب کې د هغه په روزل شویو او پالل شویو داخلي لاسپوڅوخپله تاکتیکي بریا ثابته کړه. مجاهدینو پدې سره دامریکا د ترټولو ستایل شوي جنرال پیټرایوس هغه درواغجنې ادعاوې هم دړې وړې کړې چې ویل یې :((کندهار کې مو د طالبانو قوت مات کړی دی او ښکاره نظامي لاسته راوړنې لرو)).رښتیا باطل شور او زوږ لري، خو ماهیت نلري.دکندهار د زندان ماتولو وښوده چې امریکا اوباطل اندیوالان یې یوازې په ډنډورو

او پوچو تبليغاتو پايي، خو بې بنسټه ډنډورې بيا د ذلت نه ډکې پايلې لري. ګران هيوادوال ويني چې دهيواد په سطحه، عمل او ابتکارتل د مجاهدينو په لاس کې دی.

همداراز، په نورو ولاياتو کې دمجاهدينو وروستنيو مؤثرو عملياتو، دامريکا د ولس او نړۍ د ولسونو په نظر کې، دامريکايي ځواکونود مشر جنرال ډيويډ پيټرايوس هغه کاذبانه موقف، بې اعتباره کړ چې وايي د افغانستان په سطحه يې ښې نظامي برياوې ترلاسه کړې دی. د خندا خبره ده چې د کندهار د زندان د ماتيدو نه يوه ورځ د مخه، د پنتاګون يوه مشر وويل چې:((په روان ۲۰۱۱ کال کې به طالبان بيخي له افغانسان څخه محو کړي، چې بيا به په هيواد کې موجود نه وي!!)). مونږ د پنتاګون دغو مشهورو درواغجنو ته يوازې دا وايو چې د مارجې او کندهارد عملياتو ناکامي، د کوړنګل او دپيچ ددرې نه د امريکايي عسکرو په شاتګ، د طالبانو د محو کيدو معنا لري او که ستاسې د شکست؟! د ګوډاګۍ اداري ددفاع وزير دفترته د مجاهدينو لاره موندل د چا برى ښيي؟ ستاسو په معاش خورو پوليسو ستاسو وژل دچا دبرلاسۍ ثبوت دی ؟تاسې ته اوس يوازې درواغ او په مظلومو ملکي افغانانو بمباري، د شنو فصلونو او باغونو تباه کول او له مظلومو افغانانو زندانونه ډکول درپاته دي؟ لاکن څه شو ستاسي د بشر حقوق او څه شوه ستاسې ديموکراسي؟ په هر ميدان کې پاته ياست.

داچې مجاهدين دځواک او مورال له اړخه دقوت په حال کې دي، او افغان مجاهد اولس يې ترشاه ولاړدی، دغه راز به ان شا الله دښمن له پرله پسې پوځي او سياسي شکستونو سره مخامخ کيږي، نړيوال اشغالګر او داخلي اجيران يې بايد نور له خپل سرزورې سياست څخه لاس واخلي اودافغانانو هيوادافغانانو ته پريږدي، له دې سره هم مهال

هغه لويديځ اولسونه چې حکومتونه يې دافغانستان په اشغال کې سهم لري بايد دافغانستان دروانو جريانو دقيق جاج واخلي او په افغانستان کې دفوځي وضعيت موازنه له سره وارزوي او په بنسټ يې خپل حکومتونه له بې هدفه او تاواني جګړې څخه راوګرځوي.

په ټوله کې بايد ووايو چې دکندهار دا وروستي عمليات دکندهار ښار دنورو عملياتو غوندې له هره اړخه خورا موفق عمليات و، الله تعالى دې هغو مجاهدينو ته چې ددې پروګرام په برياليتوب کې يې داخوميا شتې خواري کړې دي، اجر عظيم او نعم البدل ورنصيب کړي. الله تعالى دې په راتلونکې کې دداسې پيرزوينو په ذريعه په هيواد کې د واقعي اسلامي نظام راتګ يقيني کړي.

داسلامي امارت رهبري شورى

(له الاماره ويب پاڼې نه په مننه)

دکندهار زندان له يوه تن ماتوونکي مجاهد سره دالاماره ويب پاڼې ځانګړې مرکه

مرکيال: عمران خليل

دالاماره ويب پاڼې درنو مينوالو مونږ دمرکو او راپور تاژونو په لړ کې مو دا ځل دکندهار زندان دماتيدو او د۵۴۱ تنو مجاهدينو دراخلاصيدو دتاريخي او له وياړه ډکې کارنامې دمعلوماتو په اړه دزندان دماتيدو دپلان جوړونکو له جملې نه له يوه تن مجاهد سره مرکه

کړې، مرکه کوونکی مجاهد چې دا کاريې په پوره اخلاص ترسره کړی نه غواړي چې نوم يې واخيستل شي او يا تشهير شي نوځکه يې دده له غوښتنې سره سم له مستعار نامه اخيستلو هم تيرېږو ..بسم الله الرحمن الرحيم

ډير قدرمن او محترم مجاهد ورور ترهرڅه مخکې دکندهار دزندان دماتيدو او دمجاهدينو دازاديدلو او ددې سترې فتحې مبارکې تاسو او ټولو مجاهدينو ته وايو الله تبارک وتعالی دې دظالمانو په منګولوکې نور پاته مجاهدين هم په خپل فضل اوکرم ازاد کړي.

محترم ! که په پيل کې راته ووايا ست چې دکندهارزندان دماتيدو او دزندان منځ ته دتونل کيندلو پلان مو په اول سر کې څرنګه جوړ او دې ستر او له زحمتونو ډک کار ته مو ملا څرنګه وتړله که په دې اړه معلومات راسره ګډ کړئ؟

جواب: نحمده ونصلي علی رسوله الکريم

امابعد فاعوذبالله من الشطن الرجيم بسم الرحمن الرحيم، والذين جاهدو فينا لنهدينهم سبلنا ، صدق الله العظيم

محترم وروره په دې زموږ ايمان او يقين دې چې څوک دالله په لار کې دخدمت لپاره راووځي نو دالله ج نصرت او مرسته به حتما ورسره وي ستاسو دسوال په اړه به ووايم موږ چې دمحبس دماتيدو دپلان جوړولو اراده وکړه، په پورته ذکر شوي ايات مبارک مو يقين وو چې الله ج فرمايي څوک چې دالله په لار کې ووځي الله ج دهغه لپاره دنجات او کاميابي لارې ورښيي دزندان دماتيدو په پلان کې زموږ تکيه يوازې دالله ج په مرسته وه او دې له مشکلاتو او خطراتو ډک کار ته مو ځکه هوډ وکړ چې دکندهار په محبس کې زيات شمير مجاهدينو ترسخت

کړاو او مشقت لاندې شپې تيرولې دوخت دظالمو چارواکو له خوا په ډول ډول عذابونو شکنجه کيدل، داکثرو مجاهدينو دراخلاصيدو تمه نه وه ځينې يې ظالمانو په اعدام محکوم کړي وو او دبعضو پر سر بيا ډيرې لوړې روپۍ ايښودل شوي وي چې دې مظلومو انسانانو دابار نشواي اوچتولاي او ځينو بنديانو ته ويل شوي وو چې تاسو به کابل او باګرام ته انتقال کړو، نو دا ټول ددې سبب شو چې موږ يې دې کار ته وهڅولو او کلک عزم موو کړ چې ددې مظلومانو دراخلاصولو لپاره به هرنګه مشکلات پر ځان برداشت وو او خپله بندګي سعيه به کوو، هغه وو چې الله ج په دې کار کې موږ کامياب کړو او خپل هدف ته ورسيدو.

ددتونل دکيندلو پلان داسې وو چې لومړي مجاهدينو دکندهار دمرکزي محبس چې دکندهار هرات پر لويه لار دسرپوزې په سيمه کې واقع دي، دسړک په پنځه متري کې دجنوب طرف ته يو کور کرايه کړ چې څو کوټې يې درلودې مجاهدينو دلته ظاهرا دساختماني شرکت په نامه، دګاډرو او نورو ساختماني وسايلو د جوړولو کارپيل کړ څوچې شا وخوا خلګ په دې ډاډه شول چې دلته ساختماني کار روان دی، له هغه وروسته دسراي ديوې کوټې په دننه برخه کې مجاهدينو دتونل (لغم) پرخوله کيندلو دالله جل جلاله په نصرت کار پيل کړ او ورو-ورو دا کار پر مخ تلی، تقريبا دپنځيمو مياشتو په مدت کې دتونل کار پايته ورسيد کوم ځاي ته چې مجاهدينو غوښتل هلته ورسيدل.

کومه شپه چې ټول کار خلاص شو او يوازې دمحبس دننه دهغې کوټې سميټي غولی پاته وو، چيرته چې مجاهدين اوسيدل، د۲۰۱۱ کال داپريل دمياشتې (۲۳)نېټه دشپې دلسو بجو مهال وو چې له لاندې خوا مو دکوټې غولې سوری کړ، په دې وخت کې دمحبس دننه يوازې درې تنه بندي مجاهدين له دې پلان نه خبر وو، کله چې غولی سوري شو موږ او

بندي مجاهدينو سره وليدل په ډېر تلوار مو هغوي، له ټول پلان څخه خبر کړل او دا مو ورته وويل، انتها يي کوشش وکړي چې موږ ډير کم وخت لرو ترڅو ټول بندي مجاهدين انتقال کړو، له هغه وروسته مو د تونل له دباندي برخې نه دراغځيدلي ټليفون غوږۍ دوي ته ورکړه ترڅو د تونل دننه برخه او دباندي مجاهدين سره په تماس کې وي، دمحبس دننه څو تنو مجاهدينو ته مو څوميله تومانچې او برچې ورکړې که کوم مزاحمت رامخته کيږی له دې وسلو نه به کار اخلي، له دې سره سم په پلان خبرو مجاهدينو ويده بنديان په نوبت رابيدار ول اوتونل ته يې راکښته کول، په پلان خبردارو مجاهدينوته موهدايت وکړچې که کوم بنديان مجاهدين بې زړه کيږی او وتلو ته زړه نه ښه کوي نو هغه په زور دې ته مجبوره وئ چې راووزي، نور له پلان سره سم دمجاهدينو انتقال پيل شو.

پوښتنه: ددې تونل داوږدوالي او سور اندازه څومره وه ؟

جواب: دا تونل دوه متره ترمځکه لاندي پيل شوي وو، اوږدوالی يې تقريبا ۳۶۰ متره (البته په دې کې ۱۲۰ متره هغه برخه وه چې مجاهدينو طرف غلط کړی و او اضافي خواري يي کړې وه) او نور دومره اندازه وو چې سړي لږ چوخ (په ملاکوږ) پکې تللي شواي، په هرتقدير ښه په اسانۍ سره پکې تګ کيدلای شواي دمجاهدينو دانتقال په وخت کې موږ له هيڅ مشکل سره نه يو مخ شوي.

پوښتنه: دتونل په کيندلو کې له کومو وسايلو نه کار واخيستل شو؟

جواب: وسايل ټول عادي وسايل وو هغه وسايل چې زموږ او ستاسو کاريګر خلګ ترې کار اخلي لکه کولنګ، ببلچه او لاسي ربړی، ماتاسو ته وويل چې دا کار ددغو وسايلو ترسويې لوړ وو مګر يوازي دالله نصرت وو چې موږ نه مايوسه کيدو او نه له دې کاره ستړيکيدو.

پوښتنه: داچې داتونل ۳۲۰ متره اوږد وو زیاته خاوره به راوتلي وه دا خاوره تاسو چیرته انباره وله ؟

جواب: خاوره موږ پر یوه ځاي نه اچوله ددې لپاره ترتیب داسی وو، یو مازدا موټر خاص ددې لپاره ولاړ وو چې دتونل څخه کومه خاوره راوزي هغه دباندي انتقال کړي، موږ دخاورې دراایستلو لپاره کوچنۍ ریړۍ جوړې کړې وې چې دهغو په واسطه به خاوره راایستل کیده او په هغه ګړي به موټر ته پورته کیده پر مځکه مو نه اچوله، په ټوله شپه کې مجاهدینو دومره کارکاوه چې ایله دا یو موټر بار کړي، هغه موټربه دا خاوره بازار ته وړه، ډیر وخت داسی وو چې هغه به یې پر کوم چا خرڅه کړه، څرنګه چې زموږ ځاي دساختماني شرکت په نوم خلګو پیژانده نو دموټر دانتقال پر وخت خلګو ته سوال نه پیدا کیده چې دلته څرنګه موټر همیشه رفت امد کوي.

پوښتنه: په تونل کې څومره کسانو کار کاوه، او څه وخت به دا کار پیل کیدی؟

جواب: لومړی تر دوو میاشتو پورې څلورو کسانو کار په کې کاوه، بیا اته کسان شول چې دژمي په موسم کې به یې دشپې له ۸ نیمو بجو ترسهاره کارکاوه وروسته چې شپې کوچنۍ شوې نو موږ کسان کرار کرار زیاتول چې دپای ته رسیدو تروخته یې شمیر تقریبا ۲۱ کسانو ته ورسیده، باید ووایم چې په دې ملګرو کې ډیر کسان دخاورې په انتقال مصروف وو او دکولنګ کار لږو کسانو کاوه، په دې کسانو کې زموږ خورا همتناک مجاهد ملګري رایوځای شوي ؤ، تردې چې دهمدې ملګرو له جملې تر ۳۰۰ متره مسافې پورې کولنک یوازې یو تن وواهه.

او کاريوازي د شپې لمخې کېده دورځې دلته کار امکان نه درلود ، څوکسان دلته په سراي کې اوسيدل او نور به له دباندې ورته راتلل، دشپې به کارپيليده بيا تر سهاره، له هغه وروسته به زيات کسان بيرته په تياره کې خپلو ځايونو ته تلل بله شپه به بيا راتلل.

پوښتنه: دا چې تونل څومره اوږديږي هلته داکسيجن او هوا کمبود رامنځ ته کيږي او يو ډول نفس تنګي پېښيږي د دې لپاره تاسو څه ترتيب درلود؟

جواب: دتونل کيندلو په وخت تر يو نيم سل متره پورې موږ دهوا له کمبود سره نه يو مخامخ شوي له هغه وروسته نفس تنګي پيدا شوه او دومره زياته شوه چې دکار هيڅ امکان نه و ، بيا موږ «برقي پکې» پيدا کړې، هغو دنفس تنګۍ ستونزه کموله خو سردرد يې لاره، بيا مجبور شوو ، يو ډول بنيـ مو جوړې کړې چې بهربه لګيدلې وې او دپايپ په واسطه يې هوا داخل ته پمپ کوله، دا بيا ښه موثر شي و ، خو دنفس تنګۍ ستونزه په ژمي ډيره وه چې اوړۍ شوبيا په تونل کې دننه نفس تنګي دومره نه وه.

پوښتنه: دکندهار به زندان کې څو بلاکونه دي چې بنديان پکې ساتل کيږي او دا تونل هم ډير اوږد دي نو تاسو څنګه وکولای شوای چې له دې نورو بلاکونو تير شي او ستاسو هدف سياسی بلاک ته ځان ورسوئ تاسو درهنمايي لپاره له کومو خاصو آلو نه کار اخيست که څنګه؟

جواب: په اول سر کې دومره مشکل نه وو او نه کومو الو ته ضرورت پيښيده او بل زموږ اکثرا تونل کيندونکي مجاهدين دد ې سيمې بلد خلک وو اندازه ورته مالوميدله خو کله چې تونل پر مخ ولاړ له هغه وروسته موږ نشواي کولای چې خپل هدف ته سيده ولاړ شو ، وروسته موږ لار ورکه کړه او تقريبا ۱۲۰ متره کار مو عبث کړی و اوله زندان څخه بيخي

بلې خوا ته کاره تللي وو ، بيا موږ له انټرنيټ څخه دزندان نقشه راويسته او هغې ته موکتل ورسره مو له فاصله پيژندونکو آلونه کار اخيستـه چې ، بيا موږ ته کوم مشکل نه وو ، ستاسو په خبره ربښتيا هم زموږترهدف پورې په مخ کې ډيرځايونه دي ،لومړي دهرات –کندهار لوی سړک له هغه وروسته يوه داوبو ويالـه تيره شوې او بيا په محبس کې دتوقيف خانې بلاک ، جنايي بلاک او سياسي بلاک دي موږ دالله ج په نصرت تردغو ټولو نقطو تير شو لومړی مو دتوقيف خاني مطلوب اطاق ته ځان ورساوه او وروسته دسياسي بلاک اووم نمبر کوټې ته .

پوښتنه : دکابل دګوډاګی اداري استخباراتي کسانو وويل چې دغه سراي چې دتونل کار پکې پيل شوي و دوه نيمې مياشتي مخکې دپوليسو لخوا تلاشي شوي و ددوي دا ادعاترکومه ځايه سمه ده ؟

جو اب : دا خبره بلکل بې اساسه ده په دې څه کم شپږمياشتي کې دتلاشی او يا نورې پلټنې لپاره نه په ښکاره او نه دکومې پلمې لمخې ثوک راغلي دي ، که څه هم دې ځاي ته شا وخوا دزندان دامنتي کسانو ځاي ډير نژدې و ، او دې ځاي ته به عام کسان هم راتلل ، خو موږ داکار دومره په احتياط کاوه چې هيڅ څوک نه پوهيدل چې دلته کوم کار روان دي چې کاربه پايته رسيده سمدستي به موږ دتونل خوله پټوله او فرش به مو پرې اوارا وه ، عجيبه داده چې دې کوټې ته چې تونل خوله وه پکې کله کله به پوليس راغلل يا به يې اوبه او يا به يې له موږ سره چاوې وڅښلې ، مګر الله ج هغوي کانه او ړانده کړي وو په هيڅ نه پوهيدل.

پوښتنه : دتونل کار خو څه کم شپږ مياشتې واخيستي او درې مياشتې وړاندې دژمي موسم و ، نو په هغه وخت کې تاسو ددې خطر نه احساساوه چې دلندبل له امله به دا تونل کښيني او يا به ونړيږي ؟

جواب: يو خو داتونل ترمځکه دوه نيم متره لاندي پيل شوي و او دوهم سړ کال په ژمي کې دنورو کالونو په نسبت دومره بارانونه نه وو چې داوبو نو دې ډير لاندي لاړ شي، خو بيا هم پر کومو ځايونو چې موږ بيريدلو چې زيم ونکړي او يا لاندي کښته نشي، لکه دکندهار – هرات سړک چې ډير درانه موټر پرې تيريږي او تردې مخکې يوه ويالـه ده، دې ځايونوتـه مو يو ډول تختې ورکړې چې هغه ځايونه يې ښه محکم نيولي وو.

پوښتنه: له عامو خلګو سره دا سوال دي چې په دې دومره اوږده او تنګ تونل کې تر ٥٠٠ دزياتو کسانو راتيريدل ډير مشکل کار دي ضرور دهوا دکمبود له امله نفس تنګې رامنځ ته کيږي او که لږ لږ نفر انتقالوي نو بيا وخت کم دی يوازي څو ساعتونه دي چې تاسو بايد خپل کار پايته رسولای وای که په دې اړه لږ توضيحات راکړئ؟

جواب: يوازي دالله ج نصرت وو چې موږ يې په دې مشکل امتحان کې کامياب کړو، او ددې کار په ښه ترتيب سره دانجامولو لارې يې راوښولې، لکه مخکې چې مو وويل دګيس درامنځ ته کيدو او دهوا تازه کيدو لپاره موږ دهوا دپمپ لپاره دتونل په خولـه کې يوه الـه نصب کړې وه چې د(بنی) په واسطه يې هواپمپ کوله، او له دې سره سره مو دتونل بل سر او په منځ کې څو ځايه برقي پنکې ايښې وې، او بل دټولو بنديانو انتقال په يو ځل نه وو، په محبس کې دننه له پلانه خبردارو مجاهدينو به دهرې کوټې بنديان راويښول اولږ لږ نفربه يې لغم ته شوه (داخل) کول په تونل کې دغځيدلې ټليفون په واسطه به دتونل له سر سره تماس نيول کيده چې دهغې ډلې سر به هلته ورسيد نو دبلې کوټې بنديان به راويښدل او تردې دمخه يوه کوټه هم په بله کوټه نه وه خبره چې څه تيريږي ځکه که خبر شوی وای ضرور شور، اوناري جوړيدې او مشکلات يې راپيدا کول، چې په دې ترتيب سره موږ له هيڅ مشکل سره نه يو مخ شوي.

پوښتنه: کله چې دا تونل هغې کوټې ته ورسيد چې ستاسو مد نظر و، ددې کوټې فرش او غولی خو سيمينټي او ډير کلک و، پردې چې دکلنګ وار کيږي حتما ږغ او درب کوي کيدای شي امنيتي پوليس خبر شوي واي، دا سميټ تاسو څنګه مات کړ؟

جواب: هو ستاسو خبره سمه ده کله چې موږ نور تونل پايته ورساوه اويوازي دا ګانکريټي غولی پاته و، په دې وخت کې مويو قسم لوې داوسپيني پايې سميټي فرش ته ورکړې اولاندي مو دموټر جيک ترلاندي کړ او سوکه سوکه مو حرکت ورکاوه چې له دې سره درب نه رامنځ ته کيده او دکوټې فرش لوړ پورته کيده ترڅو يو مخ دا سميټ واوښت او دلغم خوله مو پرې کړه.

پوښتنه: دبنديانو انتقال له محبس نه په څو بجې پيل شو، او چې کله دباندي راوتل بيا يې له هغه ځايه په څه ډول انتقال وشو؟

جواب: دمجاهدينو انتقال دشپې پر لس بجې پيل شو او تر۳ بجو پوري ټول دالله ج په نصرت راووتل، کله چې بندي مجاهدين دباندي راوتل لږ اندازه يې په پښو تګ کاوه او وروسته بيا څو عرادې لوي موټر ولاړ وو کوم مجاهدين چې په ښارکې نه وو بلد او دلرې سيمو وو هغوي په موټر کې انتقال شول او کومو کسانو چې په ښار کې شناخت درلود هغوي ته اجازه ورکړل شوه چې ځان خپله ترمحفوظ ځايه ورسوي، دانو داسی وخت وو چې دښاري موټرو يوه اندازه عبور او مرور پيل شو موږ ته معلومات کيده چې تردې دمه لا دښمن نه وو خبرچې موږ تعقيب کړي، يوه خبره بايد ياده کړو موږ ددې په خاطر چې تروخت مخکې دښمن خبر نشی او يا بندي مجاهدين بې باکي ونکړی دټيليفون په واسطه دوستانو ته حال ورنکړي، ددې په خاطر مو داسی پلان جوړ کړي وو، هر بندی چې به له تونله راوتی هغه به کلک

تلاشي کیده او ټول شیان به ترې اخیستل کیدل یوازې دومره پیسې ورکول کیدې چې هغه تریو ځایه ځان په ورسوي.

پوښتنه: که دمجاهدینو دراوتلو په وخت کې دښمن خبرشوی وای بیا به تاسو څه کول ؟

جواب: موږ ددې خطر لپاره مخکې ترمخکې لا تصمیم نیولی و، دمحبس په شاوخوا کې مو وسلوال او فدایي مجاهدین ځای پر ځای کړي وو که دښمن خبر شوی وای او دراوتلو کوشش یې کړی وای ناڅاپي حملې به پرې کیدلې او مخه به یې نیول کیده.

پوښتنه: څرنګه چې دا ډیر عظیم کارو ځیني خلک ګومان کوي چې کیدای شي په دې کار کې دنورو کړیو لاس وي او دهغوي له لوري به مجاهدینو ته ډیر پر مختللي وسایل په واک کې ورکړل شوي وي په دې هکله تاسو څه وایاست؟

جواب: داخو هیڅ پټه خبره نه ده هغه وسایل چې مو ږ کار ترې اخیسته ټول هلته پراته دي چې هغه عادي وسایل کلنګ او بیلچې دي چې هلته پاته شول، او په دې کې نور دهیچا لاس نشته یوازې دا سلامي امارت مجاهدین وو چې دامارت دمشرانو ترقوماندې او مشورې لاندې یې دا عظیمه کارنامه ترسره کړه.

پوښتنه: ځیني خلک شک کوي چې دومره طویل المدت پلان دمحبس دامنیتي کسانو او شاوخوا دپرتو پولیسو له همکارۍ پرته نه شي ترسره کیدای ضرور په دې کې امنیتي کسانو مرسته کړې ده ؟

جواب: له موږ سره که اجیرې اردو، پولیسو او نورو کسانو مرسته کولای نو بیا دادومره مشکل کار ته څه ضرورت وو نورې ډیرې طریقې وې یوه بله لنډه لاره به مو کتلې وای، که دمحبس امنیتي کسانو

همکاري کولای نو بیا دا دومره لوی مزله ته اړتیا څه وه؟، هغوي کولای شوای چې دمحبس دروازه په یوه حکمت خلاصه کړی، او یا دننه بندیانو ته وسایل ور وړی چې بندیان خپله په لنډه لار وتلي واي، مګر داسې نه وو هغوي هیڅ همکاري نه ده کړې، او بل په دې کې موږ له هیچا مرسته نه غوښته ځکه چې په هغه صورت کې بیا دا پروګرام داسې پټ نه پاته کیده لکه اوس، حتما به تروخت دمخه موږ افشا کیدلو.

مجاهدینو یوازي دالله په نصرت سره دې کار ته کلکه اراده وکړه اودا وعده مو سره کړې وه چې راز به ساتو او خاص دالله درضادلاسته راوړلو لپاره به داکار کوو، په ډیر لوړ عظم مو دا کار پیل کړ، باید ووایم چې په دې کې له مجاهدینو پرته دهیچا لاس نشته.

پوښتنه: دتونل خوله خو په یوه کوټه کې راخلاصه شوې مجاهدینو ددې نورو کوټو دروازې څرنګه خلاصې کړي ځکه دشپې له خواخو دبلاک هره کوټه ځانته بنده وي ؟

جواب: نه داسې نه ده، دمحبس دعمومي بلاک لویه دروازه بنده وي دهمیشه لپاره مګر دنورو کوټو دروازي نه بندیږي ځکه دشپې لمخې دتشناب او اودس کولو ضرورت پیښیږی په وطاقونو کې دننه تشنابونه نه دي اماده.

پوښتنه: په راخلاصو شویوبندیانو کې مهم قومندانان هم موجود وو ؟

جواب: هو دټولو ازادشویو بندیانو تعداد **۵۴۱** تنه وو په دې کې ۱۰۲ تنه قومندانان، دلګي مشران او سرګروپان وو، چې ازاد شول، دا کسان زموږ ډیر دکار خلګ دي، چې تربند دمخه یې په جهادي امورو کې ډیر ښه فعالیتونه ترسره کول، زه الله ج ته امید لرم چې په راتلونکې کې به هم الله تعالي ددین دخدمت په لار کې ښه کار ترې واخلي.

پوښتنه: دکندهار دګوډاګي اداري امنيتي کسانو ادعا وکړه چې له زندانه د تللو مجاهدينو له جملې نه يې ۷۱ تنه بنديان بيرته نيولي دی، ددوي دا ادعا ترکومه ځايه سمه ده ؟

جواب: لله الحمد مجاهدين ټول ترخپلو ځايونو په خير ورسيدل، امنيتي کسان اوس دخپلې کمزوري دپټولو او دخلګو دتوجه اړولو لپاره يوازي په دروا غو تبليغات کوي، دښار په مختلفو برخو کې بې ګناه ملکي وګړي چې دمزدوريو او کاراو بار لپاره له اطرافو او ولسواليو څخه ښار ته راغلي وي، ګرفتاره وي او دبنديانو په نامه يې معرفي کوي، زه تاسو ته په اطمنان وايم چې مجاهدينو کافي وخت درلود چې ترخپل ټاکلي هدفه پوري ځان ورسوي ځکه دښمن هغه ورځ سهار له لمرختو وروسته خبر شو چې په دې وخت کې مجاهدين ترډيره حده تللي وو، او بل ددښمن امنيتي کسان لويو لارو ته متوجه ول، ولې مجاهدين اکثر ددې سيمو بلد خلګ وو په ټولو پياده لارو اوکوڅو کې شناخته وو پر هغو لارو يې ځانونه وايستل.

پوښتنه: ډير محترم مجاهد ووره ! مجاهدينو او اولس ته څه پيغام لرئ ؟

جواب: ترهرڅه مخکې ټولو مجاهدينو او دافغانستان غيرتمن مجاهد اولس ته ددې وروستيو سترو کاميابيو مبارکي وايم الله ج دي دمجاهدينو قربانۍ قبولي کړي.

مجاهدينو ورونو او ټول اولس ته يوازي داويل غواړم چې انشاالله اوسني يرغلګر به دروسي يرغلګرو غوندی ستاسو دقربانيو په نتيجه کې له ماتې سره مخ کيږی، يوه خبره کول غواړم، هغه دا چې له دښمن سره مقابله او دښمن ته ماتي ورکول يوازي په حوصله کيږي موږ

او تاسي بري ته يوازي په كلک عزم او ټينګه اراده رسيدلی شو، اشغالګر دښمن او دهغوي ګوډاګيان نور انشاالله له ماتي سره مخ دي لږ وخت حوصله غواړي او په اخلاص سره ددښمن مقابلې ته ودريږئ .مجاهدين ورونه بايد خپلو مسوليتونو ته متوجه شي، ددښمن د سيسو او شومو پلانونو ته زيرک واوسي، خداي مکړه چې دمجاهدينو دبې غورۍ له وجې دا ټولې کاميابۍ له لاسه ورنکړو او دقربانيو ثمره مو بې ځايه ولاړه نشي.

الاماره: ډير محترم وروره !الله ج دي ستاسو ټولې قربانۍ چې په دې لاره کې مو ورکړي قبولي او منظوري کړي، داچې له موږ سره مرکې کولو ته اماده شوي ستاسو نه يوه دنيا مننه کوو

ـ تاسو ته هم کور وداني وايو چې زموږ اواز تر نورو رسوي

(له الاماره ويب پاڼې نه په مننه)

زه دوهم تن وم چې را ووتلم

ليکوال: حبيب مجاهد

۲۳ کلن محمد ادريس چې دکندهار ښار اوسيدونکی دی، او له ځو کلونو راهيسې يې دا سلامي امارت ترسرپرستۍ لاندې دکندهار ښار په ښاري چريکي عمليا تو کې دنده ترسره کړې ده، له اوس څخه اووه مياشتې وړاندې ددښمن له خوا په کندهارښار کې ونيول شو او دکندهار زندان ته ولېږل شو، نوموړی وايي چې تراوسه يې محاکمه نه وه شوې، او دنيولو له مهاله بيا تراوسه دکندهار دلوی محبس په نهم اطاق کې له ۱۵ تنو نورو مجاهدينو سره اوسيده، نوموړی دکندهارله زندانه

دراخلاصو شویو سلګونو بندیانو په جمله کې دوهم کس و، چې له ایستل شوي تونل څخه ووت او هماغه معلوم کورته یې ځان ورساوه، نوموړي خپله نوره کیسه داسې راته تېره کړه.

دکندهار زندان جوړښت داسې دی، چې سیاسي بلاک په منځ کې یوجلا ازاد ځای یا صحن لري دټولو کوټو دروازې همدې ځای ته راپرې دي، نودلته یوازې ددې بلاک عمومي دروازه تړلې وي او دبلاک دننه داطاقو دروازې همیشه خلاصې وي، چې له همدې امله بندیان دیوه اوبل اطاق ته ازادانه ورتلای شي، دغه رقم لمانځه ته هم ټول رایوځای کیږي.

ددوشنبې په شپه دزندان په همدې اطاق کې (چې وروسته دتونل سوری ورته راووت) زمونږ بندي مجاهدینو ملګرو نورو ملګرو ته میلمستیا کړې وه، او له ټولو اطاقو یې یویو یا دوه کسان میلمانه کړي وه، دې میلمستیا ته، دهمدې بلاک دمسجد امام (چې یوبندي مولوي صاحب و) هم رابلل شوی و، اوزمونږ داطاق په نمایندګي زه ورغلی وم، نوموړ ډوډی ته ورغلو ډوډۍ وخوړل شوه، او وروسته مولوي صاحب خبرې شروع کړې، له لږ نصیحت نه وروسته مولوي صاحب حاضر ملګري دخلاصیدو له پلان څخه خبر کړل، چې تردې مهاله ملګري ترې خبر نه وو، هغه په خبرو کې په همدې کوټه کې ناستو ملګروته وویل چې نن شپه زمونږ دخلاصون عملیات ترسره کیږي، نوښه داده چې ورته اماده یو، ده وویل هرڅوک چې ووتل اصول دادي، چې سباترغرمې پورې به لومړی کوشش کوي چې تیلفون خلاص نه کړي، بیا که په تیلفون خبره کوي هم دا به نه وایي چې موږ داسې راخلاص شوو، له دې خبرو وروسته هغه ناستو ملګرو ته وویل چې ټول په پوره اخلاص دالله تعالی ذکر شروع کړي، ترڅو الله تعالی داپروګرام کامیاب کړي، بیا موږ ټولو اذکار پیل کړل، تقریبا نیم ساعت به ټول ملګري په همدې اذکارو

مشغول وو ، وروسته هغو ملګرو چې له دې پلان څخه خبر وو ، دکوټې په يوه برخه کې توشکې او فرش ايسته کړل او غولی يې لغړ کړ، لږ وروسته له لاندې خوا څخه همدا ځای راوټکول شو ، اولږ وروسته موږ ورته کتل چې لاندې ملګرو له همدې ځايه (جيک) لاندې کړ، او په زور ورکولو سره يې دکوټې سيمټي فرش راپورته کړ، څرنګه چې دا ځای ډير ژور و ، نو دجيک دزور درسيدلو لپاره يې څو محکمې پايې ورته جوړې کړې وې، همدا پايې به يې دجيک په سر کيښودلې، اوبيا يې زور ورکاوه، دوی دری واره يې بيا هم جيک ورکړ، ترڅو يې په سيمټي غولي کې ښه ازاده خوله پرې کړه .

له دې وروسته لاندې ملګرو خپلو پاسنيو ارتباطي ملګرو ته، څو ميله توپانچې، برچې او خنجران، اويو بکس راپورته کړ، په بکس کې ما يوه دځمکنې ټيلفون دستګاه (غوږی) اويوه فلم اخيستونکې کامره وليدل ځينی نورشيان هم و چې ما سهي نه کړل، په دې مهال چې مالاندې تونل ته وکتل دوه مجاهدين مې وليدل، چې يوه يې داشيان راکړل او وروسته دواړو واپس له تونل څخه بلې خواته ووتل، دلته نودبنديانود ايستلو کار په زندان کې همغو څوتنو معلومو کسانو ته وسپارل شو ، دوی د تيلفون يومزی چې دتونل له بل سر څخه يې راتير کړی و ، دتيلفون له غوږي سره وصل کړ او په دې طريقه دتونل د دواړو خواوو ترمنځ ارتباط قايم شو .

له دې وروسته ارتباطي کسانو په خپلو منځو کې توپانچې اوبرچې سره وويشلې او څوتنه خپل نور اعتمادي ملګري يې هم ورسره ملګري کړل، څرنګه چې له موږ سره په دې بلاک کې يوه دوه اطاقه جنايي قيديان وو ، دغه رقم په ځينو کوټو کې حکومت خپل جاسوسان هم دبنديانو په نامه راسره اچولي وو ، نومجاهدينو ويل که هغو څه

جنجال جوړاوه يا يې غالمغال کاوه، نو په دې وسلو او چړو به يې له منځه وړي، دغه رقم دوى ويل چې دا بيخي يو له انتظاره لرې پروګرام ده، کيداى شي ځيني مجاهد ملګري به باور ورباندي نه کوي او نه به وزي، چې په دې صورت کې په زور ايستل کيږي، دغه وخت نو همدې ارتباطي ملګرو موږ حاضرو کسانو ته تونل ته له بشکته کيدو مخکې وويل چې کله له تونل څخه بل سرته وزئ هلته زمونږ نور ملګري مجاهدين ولاړ دي، هغوى له تاسو اضافه پيسې، تليفونان او نورشيان اخلي، دغه راز تاسې خبرو او تللو ته نه پريږدي نو تاسې به له هغو ملګرو سره جنجال نه کوئ، اوهرڅه چې درته وايي هغه به منئ، موږ ورته وويل سمه ده، نو په دې وخت کې دناستو کسانوله جملې لومړى يوبل ملګرى تونل ته ورکوز شو او دوهم زه پسې وربشکته شوم، تونل ازاد و، خويومخ هم ازاد نه و، يعني په ټيټه ملا او خاپوړو سړى ښه هوسا په کې تللاى شواى، خوتونل مجاهدينو ډير عجيبه جوړ کړى و، په لسو پنځلسو مترو کې يې يوه بټۍ لګولې وه چې له امله يې تونل بيخي رڼاو، دغه رقم دهوا لپاره مجاهدينو دتونل له يوه سره تربله پورې تقريبا شپږ انچه غټ پايپ تير کړى و، دتونل په بهرني سرکې يې يوماشين چالو کړى و، چې هغه په دې پايپ کې هوا پمپوله، بيا دننه يې په مختلفو ځايونوکې په همدې غځيدلي پايپ کې سوري کړي وو، چې له همدې امله تونل هيڅ نفس تنګي نه درلوده، دغه رقم په تونل کې دوه لينه هم تير شوي وو، چې يوخو دتيلفون و او بل نه پوهيږم دبرق و که دڅه شي لين و، نوموږ په تونل کې تقريبا ۱۵ دقيقې مزل وکړ ترڅو بل سرته ورسيدو، له مانه يوکس مخکې و او ترشامې نور هم ډير کسان په تونل کې راروان وو، دلته چې دتونل خولې ته راورسيدو نو دلته هم تقريبا لس پنځلس تنه مجاهدين له وسلو سره ولاړوو، دوى له تونله راوتونکي ټول کسان

سخت تلاشي کول، له هرکس څخه يي ټيلفون او سيمکارت اخيست، دغه رقم که به له چا سره پيسې وې، نوله درې زره روپۍ زياتې پيسې يي هم چاته نه ورپريښودلې، دوی همدلته يوڅادر نيولی و او له دری زره اضافه روپۍ يې له ټولو کسانو اخيستې اوهغه څادره ته يي غورځولې، داددې لپاره که به له کومو نورو بنديانو سره پيسې نه وې، اويا به له دری زره نه کمې پيسې ورسره وې، نودوی له همدې څادره څخه دری زره روپۍ ورپوره کولې، چې دا دټولو ملګرو دچلښت او پيسه دار کيدلو لپاره يو ډيره ښه لاره وه، نودلته چې راووتلو په دې کسانو کې څو نفره يې زما شناخته مجاهدين وو نوهغو زه هم په خپل کار کې ورسره ملګری کړم، دلته په دې سرای کې پنځه شپږ لوی دسپارلۍ موټر ولاړ وو، نوموږ ته ملګرو هدايت وکړ چې کوم کسان له تونل نه راوزي، له تلاشي وروسته يي موټرو ته پورته کوئ او ورته وايئ چې خبرې او غږ به نه کوي يوازې دي خفيه اذکاروايي، ځکه دلته دزندان يو برج دې سرای ته بيخې نږدې و، او دوی ويل چې که شور وکړئ دعسکرو راپام کيږي، نوپه دې طريقه بنديان له تونل نه راوتل او موږ په موټرو کې کينول، کوم موټر به چې ډک شو په هغه به موټاټ راکش کړ، وروسته چې ټول کسان راووتل مطلب راپوره شول، نوبيا ملګرو وويل چې په موټرو کې ډير ځای نشته ځيني ملګري چې په همدې منطقه کې ښه بلد دي ښه داده، چې دمحله جات په خوا پياده ولاړ شي، نو ددې سرای مخ خوا خو دمحبس په خوا خلاصه وه، نودسرای شاخوا چې دمحله جات په خوا خلاصه علاقه ده، دسرای دغه ديوال مو سوری کړ، وروسته هغه څوکسه ملګري چې غوښتل يي محله جات ته ولاړ شي، هغه له همدې سوري نه ووتل او پياده دمحله جات په خوا لاړل، زه او څلور ملګري مې چې دښار وو، موږ مشوره سره وکړه چې دا موټر به خدايزده کومې خوا ته ځي، ښه داده چې

موږ د ښار په خوا په خپله ولاړ شو، په همدې وخت کې دغه له بندیانو ډک موټر هم له سرای نه ووتل، موږ پنځه ملګري لږ وروسته همدې عام سرک ته راووتو، د سرک په غاړه مو لږ انتظار وکړ لږ وروسته یو ټکسي موټر راغی چې د ښار په خوا روان و، موټر ته مو لاس ورکړ او ټول په کې سپاره شوو، دغه وخت د سهار تقریبا څلور بجې وې، د ښار خوا ته چې راتلو په ډنډ چوک باندې پولیسو موټر ته بتۍ را رڼا کړه، او اشاره یې وکړه چې ځئ، دغه رقم په مدد چوک یې هم موټر ته بتۍ را رڼا کړه، مګر نور غرض یې نه وکړ، نو بیا په دې طریقه ښار ته راغلو او الله تعالی مو نجات په نصیب کړ.

یوه خبره چې باید ویې کړم داده چې د کندهار په محبس کې خویو همدا د سیاسي بندیانو محبس دی، چې تقریبا ټول مجاهدین په کې بندیان و ورسره نږدې د توقیف خانې په نامه یو بل جلا بلاک هم شته، په دې توقیف خانه کې هم زمونږ د ملګرو (مجاهدو بندیانو) یوه کوټه وه، د دې تونل کیندونکو مجاهدینو د توقیف خانې هغې کوټې ته هم له همدغه تونله یو جلا تونل ورایستلی و، چې په دې طریقه لله الحمد له توقیف خانې څخه هم لس پنځلس تنه مجاهدین ملګري را خلاص شول.

په ښار کې چې دورځې زه ګرځیدلم، او یا مې له سیمې نه معلومات کاوه، تراتو بجو پورې عسکر نه وو خبر چې بندیان تښتیدلي دي، ځکه تردې وخته په منطقه کې هیڅ تلاشي نه وه، له اتو بجو وروسته د دوی منډې شروع شوې، څنګه چې عسکرو موږ په ورځ کې دوه ځلې شمیرلو یو ځل سهار اته بجې او بیا ماسپښین، نوزما په ګومان په اته بجې چې دوی سیاسي بلاک ته ورغلي دي، نو به یې لیدلي وي چې بندیان نشته، او له هغه وروسته یې کوښښ شروع کړ.

ماچې هلته معلومات وکړ په سیاسي بلاک کې یو تن مجاهد بندي هم نه دی پاته شوی، یوازې هلته یوه کوټه وه، چې په هغه کې لیونیان بندیان وو، هغه لیونیان پاته شول، نور د سختو مریضانو او زخمیانو په شمول ټول بندیان راویستل شول، تردې چې یوتن زخمي بندي چې په پښو کې یې سیخونه لرل، په تونل کې د مزله په وخت له ډیره درده بې هوښه شو، مګر ملګرو دبې هوښي په حالت کې له تونل څخه راویوست او په موټر کې یې انتقال کړ.

(له لراوبر ویب پاڼې په مننه)

طالبان دټلوالي ستراتیژۍ ننګوي

سید سعید

د۲۰۱۱ز، د اپریل پر۲۵مه نیټه رسنیو خبرور کړچې طالب سرتېرو په مځکه کې د ننه په سلهاو ومتره لاروهلې اوبالاخره تېره شپه خپل مقصود منزل (د کندهاردعمومي محبس سیاسي څانګي)ته رسیدلي دي .هېښونکې یې داچې هلته ته یې خپل «پنځه سوه »بندي ملګري په همدې پټه لار(تونل \ سمڅه)کې له ځان سره راایستلي اوپه همدې شپه کې یې خوندي ځایونو ته بیولي دي. طالبانو د کندهارد محبس له جنوب څخه ترزندان پورې د پنځومیاشتو کاراوزیارورو سته ۳۶۰متره لارپرې کړې اوزندان ته یې سورۍ کړې ده .په داسې حال کې چې دزندان چاروا کي ترلمرختوپورې خبرهم نه وو.د کندهار چارواکي دزندان له یادې شوې پیښې هغه مهال خبرشول چې ژورنالیستانو دطالبانو له خوادپیښې

دجزئياتو ترنشرو روسته معلومات ځني وغوښتل. ددغه زندان څخه دسياسي بنديانو په دومره لوي شمېر کي وتل لومړی ځل نه دی، دامريکايانو دنيواک راهسي دوه واري نورهم په ګڼ شمېر کي مجاهد زندانيان ترې په تيښته بريالي شوي دي. لومړی ځل په ۲۰۰۳ز، کال کي په دغه زندان کي بندي طالبان وتوانيدل چي دزندان ددننه څخه نغم دباندي وباسي اودطالبانويومشهورقوماندان شهيدعزيزاغادځه باندي ځلو يښتوانړيوالانو په ګډون ترې سلامت ووت. دوهم ځل د ۲۰۰۸ز دجون پر۱۳مه نيټه طالبانوديومنظم بريد په پايله کي ددغه بدنام زندان څخه ترزر(۱۰۰۰) تنه ډيرزندانی ملګري راخوشي اوخپلومرکزونوته ورسول. دا(دربيم) ځل خوي په ټلوالي اوحکومت داسي بې ساري ګذاراوکانه وکړه چي هغه دچاخبره «پزپربکړي که شرم درلودای نودچړې نوم به يې نه اخيست» ياني نورنونه ښايي چي ټلواله اولاسپوځی رژيم يې دتېرپه شان تشي ادعاوي وکړي چي له طالبانو څخه يې پراخي سيمي نيولي دي، دومره مجاهدين يې نيولی دي اوهومره په اصطلاح ددولت سره يوځای شوي دي. مجاهدين پريرغلګردښمن نه تنها په پوځي برخه کي برلاسي دي بلکي په سياسي، فرهنګي اواجتماعي ډګرونو کي يې هم غليم پرګونډوکړی دی. خوپه لاندي کرښوکي يې دهمدې نامراده غليم له خواصرف دزندانيانوسره دوحشت بېلګه ييزانځورته تم کيږو.

دبشردوستو ! !انسان دښمني:

د۱۳۸۰لمريزکال دميزان دمياشتي دپنځلسمي نيټي راهيسي چي نړيوالي صليبي تروريستي ټلوالي دامريکاپه مشرتابه، دخپلو استعماري اواستثماري موخواواهدافودتحقق په خاطردافغانستان پرويارلې خاوره ظالمانه اووحشيانه يرغل کړي دی، دافغانستان مظلوم اوپردين مين ملت يې دکمونستانودوحشتونوپه څيردډيموکراسۍ په

نامه دبشر دحقونو د داعيانو ! ! په لاس درنـدوبمباريو، وژلو، ترلو، نيولـواوراز، راز وحشـتونو په گرداب كـي رانبـكيل كـړى دى. پـه افغانسـتان كـي دامريكـايي نبـكېلاک دمظـالمويوه بېلگـه دلسـهاووزروهيوادوالونيول اودشـبرغان، گوانتانـامو، بگـرام، كندهاراودپلي چرخي په زندانونوكي په داسي وحشيانه اوغيرانساني ډول ساتل دي، چي دجرمني دنازي زندانونوڅخه هم په همدي امريكايي محبسونوكي دزندانيانوحالات ډيربوږنوونكي اوبيرووونكي دي، حتى دبشريت په تاريخ كي بنيادم (انسان)ته د دا ډول شكنجواوتعذيبونو دوركولومثالونه بيخي كم ترسترگوكيږي. كه څه هم اوبامادولسمشرۍ دټاكنوپه ځغاستوكي په پرله پسې توگه داژمني تكرارولې چي ټول بدنام وحشي زندانونه په ځانگړي ډول گوانتانامواو..... به تړي ځكه دامريكااعتبارته يې په نړيواله كچه تاوان رسولى دى. ولي متأسفانه چي تراوسه لاگڼ شمېرافغانان صرف ديرغلگروسره دمخالفت دشك اوشبهې پربنسټ دگوانتانامو، بگرام اونوروپټواونبكاره زندانونوپه توروتيـاروكي دهرډول قـانوني، حقوقي اوبشري نورمونواوارزښـتونو خلاف له كلونوكلونوراهيسي بې پوښتني – گروېږني پراته دي چي نه يې دكابل رژيم چي ځان ته دمنتخب دولت نسبت هم كوي په اړه څه كولى شي اونه يې هم په درځنونودبشري حقونو ددفاع په نوم ټولني غم خوري.

دبگرام زندان :

بي بي سي دبگرام دزندان څخه دڅوازاد شـوافغان بنديانوله خولې خبروركړچي: دامريكايانوله خوا په هغه زندان كي ساتل شوي ووچي دتورزندان په نـوم شـهرت لـري.دوى وايـې چي :هلتـه پـه جلا-جلا سـړوخونوكي دبنديانو سـاتل، پـه شپوشـپوبې خوبـه كـول، لـه

چتونورا ځوړندول، په سپيوداړل، په وسلوډارول، لڅ درول په اوبوکي غوټه كول اوبربښنايي شارټونه وركول معمول (قانون)دی.پردغو بنديانو دطالبانوسره دهمكارۍ تورو، مګر پر يوه يې هم ثابت نه شو. داهغه بدنام زندان دی چي په ۲۰۰۲ زكال كي دوه تنه بنديان دامريكايي عسكروله خوادراځوړندولواووهلوله امله پكي شهيدان شول.

Le Nouvel Observateur ورځپاڼه دبګرام څخه ددروتنوازادشووافغان بنديانوله قوله ليكي چي دكابل ولايت اوسيدونكي دي په تېروځلوروكلونوكي يې اسمان نه ؤليدلی اوس ورته عجيب ښكاري، هغوی دبګرام دتياره زندان په بندوپخووكوټوكي په داسي ققسونوكي اچول شوي ووچي نه يې خوب پكي كولی شو ی اونه هم سم پكي دريدلی شو ی.ددغوازادشووبنديانوله ډلي څخه احمدهغه څوك دی چي كورنۍ يې فكركاوه هغه (احمد)پخوالامړشوی دی، خوخبرنه ووچي احمداوس هم ژوندی اودامريكايانوسره دبګرام په زندان كي بندي دی.يوبل ازادشوی تن حاجي ګل رحمان دی چي دمخ غاښونه يې څوكاله مخكي دامريكايي عسكروله لوري دوهلوټكولوپرمهال مات شوي دي.هغه وايي:كله چي په لومړي ځل دبګرام زندان ته بوتلل شونو دامريكايانوله خواپه يخچال ته ورته سړه كوټه كي په ځنځيرونوتړلی ترډول ډول شكنجولاندي ساتل كيده په داسي حال كي چي دبګرام دساړه ژمي ترټولوسختي سړې شپې اوشپې وې.ګل رحمان وايي:دهغې حادثې له امله چي له ده سره يونيول شوی بندي دزندان دساتونكوله خواترڅلوروځوپرله پسې راځړولووروسته ساه وركړه سخت ځوريږي. نوموړې ورځپاڼه ليكي چي داسيرانوسره داډول بې رحمانه كړني په امريكايي زندانونوكي ديومنل شوي معيارپه توګه ترسره كيږي. دبشري حقونودټولنودتازه څيړنوله مخي دبګرام په

زنـدان کـي دامهـال شـاوخوازر(۱۰۰۰)تنـه افغانـان دطالبانو سـره داړیکودرلودو پـه شـک بندیان دي اودهـرډول قـانوني برخورد څخـه بـې برخي دزندان دتوروتمبوشاته دنامعلوم برخلیـک پـه غیـږکي پراتـه دي .بلخوابیـا ویـل کیـږي چـي امریکـادبګرام زنـدان چـاري افغـان ملګرو(ګوډاګیانو)تـه سـپاري ګویـاچي وښیي افغانسـتان یوخپلـواک هیـواددی هرڅـه یـې افغانـان پخپلـه ترسره کـوي کـه څـه هـم امریکـایې ځواکونه وایـې چي دبګرام زندان واک بـه افغانانو تـه ورکـوي خوفکرنـه کیـږي چي دنومـوړي زندان ټـولي چاري دي دکابـل اداري تـه حوالـه کـړي .دبیلګي پـه توګـه دافغانانودنیولو ، بندي کولو اوبیایـي تراوږدي مـودې پـوري پـه همـدې تعـذیبځایونوکي د دسـاتلو واک اواختیاربـه بیـاهم دبهرنیانوپه لاس کي وي نه دافغانانو.

مخفي اوشخصي زندانونه :

پـه افغانستان کي دغربي ډیموکراسـۍ پـه تېـره یـوه لسـیزه کـي پـه ځرګنـدوامریکایـي اودولتـي زندانونوسـربیره پـه پـلازمینـه کابـل اونوروولایاتوکي، دمخفي اوشخصي زندانونوشمیره هم خورااوچته ده . ویـل کیـږي چـي دازندانونـه دکـرزي دمشـاورینو ، دپارلمـان دغـړو ، وزیرانو ، والیانو ، او یوشمیرقومندانانوپوري د تړلوکسانوله خوا اداره کیـږي اوهغـوی لـه شـواهدو او اسـنادو پرتـه ځـان تـه دهرمشـکوک کـس دنیولوحق ورکوي، حتی ډیر ځله خویي یـوازي دپګړۍ اوږیري درلودو پـه تـور هیـوادوال نیـولي، خپـل زندانونـه یـې پـرې ډک کـړي او بیـایي دډیروپیسـوپه بـدل کـي خوشـي کـړي دي. متاسفانه کـوم زنـدانیان چـي پیسي نلري، هغوي پـه عمري قیداواعدام محکوم شوي دي، چي ښکاره بیلګـې یـي پــه ۲۰۰۷ز، او۲۰۱۱ز، کـال ډلــه ییزاعدامونـه دي. پــه دې

وروستیو کي رسنیو دبګرام په هوايي اډه کي دمشهور بدنام زندان څخه علاوه دیوبل پټ توقیف ځای دموجودیت خبرداری هم ورکړ.دنړیوال سره صلیب اداري چي دڅه وخت راهیسي امریکایان په بګرام کي دنیول شوو افغانانو نوموړنه ورکوي، منلې چي په بګرام کي دمشهورزندان ترڅنګ یوبله پټه بندیخانه هم شته. دغه راز کندهار هم دکابل اونوروولایتونو په څیریوله هغوولایتونو څخه دی چي دعمومي محبس څخه پرته نور زندانونه هم پکي موجوددي. دکندهارپخواني والي اواوسني تنظیمه رئیس اسدالله خالد، دولایتي شوریوژل شوي رئیس ولي کرزي اود پارلمان اوسنی لومړی مرستیال خالد پښتون ځانګړي اوجلا، جلازندانونه اوتحقیقاتي څانګي دلودي، چي وخت په وخت به يې هیوادوال له مجاهدینو سره دملاتړ په تورنیول، او په میاشتو، میاشتو په دی زندانونو کی ساتل.وروسته به يې ځیني اسیران د ډیروپیسو په بدل کي خوشي کول اوکوموکسانو چي به پیسې نه درلودې نوهغوی بیچاره ګان به يې دڅرخي پله اودکندهاردمرکزي زندان توروغیږوته سپارل.

دکندهارزندان :

دکندهارمرکزي زندان دښارپه لویدیځه دروازه کي دسرپوزي غره ته مخامخ، دکندهار- هرات پر لویه لار واقع دي، چي دمستبدي شاهي کورنی دابادی اوبیارغوني سمبول بلل کیږي. دازندان دڅورلسم کودتا څخه وروسته دکمونستانو په کرغیړنه دوره کي په افغانستان کي دڅرخي پله دمحبس څخه وروسته دوهم مشهورزندان وو، چي دبندیانو دنوکانو ایستلو، په پښو اولاسونو دراځړولو اوحتی غرغره کولو کړني اوکیسي يي هیوادوالو لیدلي اواوریدلي دي. ددغه بدنام زندان په اړه

دکاناډا او تاوا ټایمز ورځپاڼې لیکلي چي: کاناډايي پوځیانو په سلهاوو افغان بندیان ترپلټنو وروسته دغه زندان چاروا کو ته سپارلي چي بیا د زندان د چاروا کو له لوري سخت شکنجه شوي دي، حتی دکاناډايي پوځیانو یوې افسري اعتراف کړی چي زیات شمېر بندیان یې لیدلي چي دکندهار اداري له خوا به د شپې په تیاره کي ددوی مرکزته نژدې په مرمیو ویشتل کیدل. دا خبري هغه مهال را سربیره شوې چي تیرکال کاناډايي ډیپلوماټ ریچارډ کولفین دکندهار څخه تر ستنیدو وروسته هلته (دکاناډا) د پارلمان دفاعي کمیټې ته وویل: شواهد او اسناد لري چي دکندهار اداري ددوی له لوري بري شوي او بیا ورسپارل شوي زندانیان کړولي او شکنجه کړي دي. دکاناډايي پوځیانو او ډیپلوماټانو دیادو شوو خبرو په غبرګون کي دکندهار د محبس پخواني رئیس ډګرمن عبدالله باور کنویستې ورځپاڼې ته ویلي چي: هو !بندیان شکنجه شوي او یو شمېر یې سخت وهل شوي چي لاسونه او پښې یې مات شوي وو. په ۲۰۰۸ز، کال دکندهار په مرکزي زندان کي اسیرانو دنه خوړلو په اعتصاب لاس پوري کړ او ددوو سوو تنو په شمیر زندانیانو خپلي شونډې ګنډلي وې. هغوی دچاروا کو د ناوړه کړنو څخه سرټکاوه او ویل چي: «ترهغو پوري به دنه خوړلو اعتصاب ته دوام ورکړو، ترڅو چي زموږ په دوسیو باندی له سره غور و نشي، دا څنګه دولت ! !دي چي یوه ډله قاضیان موبي ګناه اوبري اعلانوی او نور موبیا په شل کاله قید او اعدام محکوموي» ! !.له نیکه مرغه چي دهمدې کال دجون پر۱۳مه نیټه چي، دا اعتصاب لا پاي ته نه ؤ رسیدلي، ددي معصوموزندانیانو ناره هسک څښتن (جل جلاله) واوریدله او دمجاهدینو له خوا پرهمدي زندان برید ترسره شو، چي په پایله کي یې ټول بندیان ازاد او خوشي کړای شول او دزندان د تورو شپو له

تورو تيارو څخه دازادۍ په سپين سهار يې هر کلي ته خوا ږه نسيم په خوشبويه او معطره فضاء کي دمبارکۍ پيغام ډالۍ کړ، ملا تړ ته يې دليري ختيځ له هسکه ځلانده لمربي شميره پلوشي راوليږلي او دازادي بلبلان ئي ترخپلو جونګړو په اتڼونو بدرګه کړل.

پوښتنه داده چي يرغلګرو او دکندهار لاسپوڅي اداري په سيمه کي د پراخ موجوديت سربيره، دجاسوسي افرادو او ډلګيو او راز راز پرمختلليو اسبابو د شتون سره سره په مرکز(ښار) کي دننه دطالبانو د دومره دوامداره او مهم پلان (زندان ته سوړه)مخه ونشوی نيولی، نو دښار څخه دباندي په ولسواليو کي به بيا څرنګه دطالبانوزورمات اونفوذله منځه يوسي ؟! ښايي داډول پوښتني دډيرو سره مطرح وي په تېره بيا هغه مهال چي دټلوالي قوماندانان او په ځانګړې توګه جنرال پيټرايس ادعا کوي، چي دطالبانو څخه يې پراخي سيمي لاندي کړي دي او نورنشي کولی چي سرخوږی ورته جوړکړي.

واقعيت دا چي مجاهدينو دهيواد په لراوبر کي پر نيوا ککړو او دهغوی پر افغانان ملاتړو داسي هيښنده بريدونه ترسره کړل چي دولسواليو او مهمو مرکزونو تخليه کولو ته يې اړ ايستل، دبېلګې په توګه په نورستان او کونړ کي دولسواليو او مهمو مرکزونو تخليه، لغمان او کابل دفاع وزارت کي دننه بريالي بريدونه او په کندهار کي دمحبس ياده شوې حيرانونکې پيښه يادولی شو چي دټلوالي اويارانو يې ټولي د پرمختګ ادعاوي ردکړې .په ټوله کي سړی په زغرده ويلی شي چي طالبانو په خپلو سياسي او پوځي لاسته راوړنو سره دټلوالي نوي اوزړې طرحي اوستراتيژۍ وننګولې.

زندان ماتوونكو اتلانو د (صاحب الثقب) ياد را تازه كړ

ليكوال: حامد

د سرپوزې ددې او سني محبس نه د قندهار ښار لورته نږدې په يوه كور كې تورن اسماعيل خان او سيدی او ديوه تن د غداري په پايله كې هغه له دې كوره په تيښته بريالی شو كاش د هغې پيښې په اړه په هغه وخت كې خپرې شوې مركې نن له ماسره وای ترڅو د بيګانی پيښې په اړه له كيدونكيو مركو سره مو پرتله كړې وای. په هرصورت د هغه وخت د مركه كوونكيو دايوه خبره په خوله وه چې طالب چارواكي نا اهله او دواک د كنترول وړتيا او صلاحيت نلري ځكه عجيبه خبره ده چې ددوی له مركز كندهار نه څنګه يو سړی كولی شي له بنده وتښتي ! !هغه مركه كوونكي اوس ماته ندي معلوم چې څوک او څوک و خو په يقين سره ويلی شم چې ډيری به يې د كرزي دادارې مامورين او لوړپوړي چارواكي وو ځكه هغه مهال دا خلک د طالبانو د مخالف صف كسان و او په طالبانو پسې د تبليغاتو له پاره يې د بی بی سی او نورو لويديځو الو راډيوګانو مايكونه په اختيار كې لرل. زموږ په عامو مجلسونو كې چې كله يو څوک غټه خبر ه او په چا پورې تمسخر وكړي نو يونيم ورته وو ايي : دومره غټه خبر مكوه په سربه دې ماته شي يعني بيا به دې زيږې سترګې نيولې وي او په خپله به له داسې سرنوشت سره مخامخ شوی يې دومره لويه خبره ښه نه وي.

خامخا به هغه مهال هغو مركه كوونكوته يوچا دا نصيحت كړی وي خو دوی به بابيزه ګڼلی وي او د تيرې دوشنبې په بيګا چې د كندهار په محبس كې كومه پيښه رامنځته شوه او ۵۴۱ مجاهدين د خپلو څو پاكو او مخلصو ورونو په يوه عجيب پلان سره د صليب او د صليب

دچوپړیانو له محبس نه وویستل شول موږ په دی ارتباط دانه وایو چی دادکرزي داداري بیکفایتي او نا اهلیت په ډاګه کوي ځکه هغوی خو له اصله دبی کفایتو او نا اهلو ټولی ده او د مصر دمبارک او دتیونس دزین العابدین سرنویشت ته دي شپې شماري حتما به دهغوی له سرګزشت سره مخامخ کیږی.

اصلا دطالبانو دي ستر بریالیتوب دمتحده ایالاتو او ناټو ټول اهلیتونه او وړتیاوې له خاورو سره خاوری کړې هغه مجهزاو په نوي تکنالوژۍ سمبال ځواکونه نن دطالبانوله خوا له داسې ماتې سره مخامخ کیدونکي دي چې مورخین به یې خامخا په یوا ړخیزه توګه لیکنو ته اړکیږي یعني بي طرفه مورخین به د دومره ستر ځواک په داسی ډرامایي شکل دیوه کمزوري خو په ایمان مسلح ځواک په لاس دماتیدلو په مهال خامخا دطالبانو لوری کوي چې ربښتیا دا خلک دیوه ستر ځواک (الله) په مرسته دې سترې سوبې ته رسیدلي وو.

ځینی مغرض اولاسپوځي لیکوالان دطالبانو ډیری پیښې په یوه مشخص لوري پورې تړي او هغوی چی کوم بریالیتوب ترلاسه کړي نو دا دنورو لوریو د مداخلې له برکته یادوي او دطالبانو پرخلاف خپلې پوچې او بی اساسه تبصرې لیکي خو زه له بیګارا هیسې ددې پیښې په اړه دهغوی غبرګون نه وینم ځکه دغه ډله لیکوالان ددې سپین حقیقت ترشا دیوچا لاس لرلو ته هیڅ بهانه نشي پیداکولی له دې حقیقت نه لیدونکو افغانانو نه خو زما په اند هغه دواشنګټن پوسټ لیکوالان هم ښه دي هغوی په داسې وخت کې کله په دومره لوی حقیقت پښه نشي اړولی .نن سبا هغه سترې او تاریخي ورځې دي چې په معنوي توګه دښمن او دهغه لاسپوځي دګردې نړۍ پر وړاندې دومره شرمنده اوبیسیکه ښکاري چې کله هم پخوا نه وه لیدل شوی دوی له دې سترې

شرمندګۍ او ماتې وروسته ددنيا په وړاندې سرونه ځوړند اچولي او دسوی په ډير خپلی پښې مچوي دخدای ستر پيغمبر صلی الله عليه وسلم وايي: اتقوا فراسه المومن فانه ينظر بنور الله.

هوکې، د جهاد د سنګر هغه ځو سپيځلي مجاهدين چی دا تونل يې وهلی او دا ډيره موده يې دخپلو ورونو دخلاصون له پاره په ډيره ځيرکتيا سره خپل کار پرمخ بيولی او ددوشنبې په شپه يې په تام او مکمل برياليتوب سره خپل کار پای ته ورساوه هغه مومنان دي چې بايد دښمن يې ددې نبوي لارښوونې په رڼا کې وګوري ددوی له فراست او ځيرکتيا دې ويره وکړي او نور دې ددې ولس له زورولو لاس واخلي .هوکی ! دا مجاهدين زه د اسلامی تاريخ دستر سرخيل اونوميالي مشر محمدبن مسلمه رحمه الله دلښکر له هغه ستر مجاهد سره پرتله کوم چی په تاريخ کې په (صاحب الثقب)سره يادېږي هغه چې دقسطنطنيې «لويه کلا»چې له ځو مياشتو محاصرې وروسته هم فتحه نه شوه بالاخره نوموړي ګمنام مجاهد هغې کلا ته په پټه په يوه تونل کيندلو سره فتحه کړه او هغه ستره سوبه يې ترلاسه کړه چې داکارنامه يې په اسلامي تاريخ کی په زرينو کرښو ليکل شوی ده .خو دې مجاهدينو ته زه يوه توصيه لرم او هغه دا چې دوی هم بايد دا ستر عمل اخرت ته وساتې لکه هغه ستر مجاهد صاحب الثقب چی خپل لو ی عمل اخرت ته ساتلی وهغه داسې چې کله هغه کلا فتحه شوه نو دمجاهدينو لوی سالار محمد بن مسلمه رحمه الله به هره ورځ نارې وهلې چې دا سوری چا جوړکړی و هغه دې ماته ځان را وښيي ځو ورځې وروسته دا مجاهد دشپې له مخې دخپل مشرمحمدبن مسلمه خيمې ته ورغی او ورته ويې ويل: اې مشره ! ته ولې دخلکو پردې ځيروې ؟ !زه به هغه مجاهد په ځو شرطونو درښيم خو

ته لومړی وعده وکړه چې دا شرطونه به منې هغه ومنل او مجاهد خپل شرطونه داسې ورته بیان کړل:

دې مجاهد ته به کوم انعام نه ورکوې.

دهغه دنوم پوښتنه به نه کوې !صاحب الثقب مجاهد له مخ نه نقاب لرې کړ او ځان یې ورو ښود ، تاریخ لیکې چې محمد بن مسلمه رحمه الله به ترمرګه په دعا کې ویل:

اللهم احشرني مع صاحب الثقب ای الله ما داخرت به ورځ له صاحب الثقب (هغه نغم کیندونکي)سره راپورته کړه !

نو اوس هم دې سترو مجاهدینو ته لومړی ددوی ددې شاهکاري مبارکي وایم چې په خپله هیښونکې کارنامه سره یې د اسلامي تاریخ دیوه زرین باب دقسطنطیې دفتحې یاد راتازه کړ اوپه دې توګه یې د اسلامي تاریخ دیوه ګمنام خو ستر غازي (صاحب الثقب) په قدم ګام کیښود په مبارکی سربیره مې له دې سترو مجاهدینو نه غوښتنه داده چې دوی دې هم دهغه ستر مجاهد په څیر خپل دا درونډ عمل اخرت ته وساتي په والله که په ټوله نړۍ کې دومره ارزښت وي چې ستاسو ددې ستر عمل عوض وګرځي نو ددې دنیا له نوم او عوضونو تیرشئ او دا لوی عمل اخرت ته وساتئ او موږ چې ستاسودا عمل ستایو او له تاسو سره خواخوږی لروپه همدی نیت الله ته داسې سوال کوو لکه محمد بن مسلمه به چې کاوه:

اللهم احشرنا مع اصحاب الثقب آمین وصلی الله علی نبیه الکریم

له الاماره ویب پاڼې په مننه

دکندهار د سرپوزې زندان له ماتېدو وروسته چې په نړیواله توګه دمجاهدینو ستره بریا او د دښمن بې سابقې رسوایي وبلل شوه، دښمن هڅه پیل کړه، ترڅو دبې ځایه تبلیغاتو له لارې ورپیښې رسوایي جبیره کړي، په دې لړ کې دښمن ادعاګانې پیل کړې، چې نږدې پنځوس تنه له زندانه وتلي زندانیان یې بیرته نیولي دي، خو څرنګه چې دې خبرې هیڅ بنیاد نه درلود دښمن یې دثبوت لپاره هیڅ شواهد وړاندې نه کړای شول، دغه راز داسلامي امارت له خوا ددښمن دا ادعاء په کلکه رد او بې اساسه وبلل شوه.

په کندهار کې دزندانیانو دبیانیولو دپوچې ادعاء په اړه داسلامي امارت دویاند څرګندونې

دتیرې دوشنبې په شپه داسلامي امارت قهرمانو مجاهدینو دیولړ بریالیو تاکتیکي عملیاتو په پایله کې وکړای شول، دکندهار له زندان څخه ټول (۵۴۱) تنه زنداني مجاهدین راخلاص کړي، باید څرګنده کړو چې له پیله ددې عملیاتو دکاري پلان یوه مهمه برخه له زندان څخه دراوتلیو مجاهدینو په سالمه توګه له سیمې دانتقالولو عملیه وه، چې لله الحمد له پلان سره سم دسهار له راتګ نه مخته دخلاصون دعملیاتو دا وروستۍ برخه هم په بریا سره پایته ورسیده او بندیان ټول خوندي سیمو ته انتقال شول.له دې عملیاتو وروسته کله چې خبره مطبوعاتي شوه، او په نړیواله کچه دکابل د رژیم لپاره یوه نه جبیره کیدونکي شرمندګي وبلل شوه، دښمن له پیښې شوې رسوایۍ

دتیښتې دوروستۍ هڅې په توګه یوځل بیا خپل پخواني تاکتیک عملي کړ، دکندهار د لړزیدلې اداري مشر دبندیانو دبیانیولو پرله پسې ادعاګانې پیل کړې او تیره ورځ یې وویل چې نږدې شپیته تنه بندیان یې بیرته نیولي دي.

دکندهار تش په نام والي وایي چې دوی دمجاهدینو دبیرته نیولو لپاره په کندهار ښار او ولسوالیو کې پراخ عملیات پیل کړي دي، او دده په وینا داچې بندیان په (بایومیټریک) سیستم کې ثبت شوي دي، نو نیول یې ورته اسانه دي.

په دې اړه باید ووایو چې تیره ورځ رویټراژانس راپور ورکړ چې دامریکا ددفاع وزارت ویاند دی (ډګرمنې الیزابیت روبینز) ویلي دي، چې تراوسه څکه امریکایي ځواکونو دخلاصوشوو مجاهدینو دبیا نیولو په عملیاتو کې ګډون نه دی کړی چې دکندهار چارواکو ترې غوښتنه نه ده کړې، نوچې بهرني ځواکونه په دې عملیاتو کې برخوال نه وي، دکندهار دځایي ځواکونو عملیاتي مورال او اراده خو کله هم ددې وړ نه ده چې په مجاهدینو پسې دې لرې پرتو سیمو ته دورتګ جرأت وکړي یا دې دپلټنې عملیات ترسره کړي، دغه راز بایومیټریک سیستم چې دکندهار لاسپوڅي والي یې بیا بیا یادوی هم دبهرنیو اشغالګرو ځواکونو له خوا کاریدونکی سیستم دی، چې تراوسه داخلي عسکر ورته لاسرسی نلري، اوکه بالفرض ویې هم لري دا له امکانه بعیده ده، چې دیومیلیوني ښار کندهار ټول اوسیدونکي دې په دې سیستم معاینه کړای شي اویا دې دغه خلاص شوي کسان دومره زرله ولسوالیو څخه ښار ته ورشي.

لــوړ حقــايق څرګنــدوي چــې دښــمن داخــل خــورا خنــدوونکي دروغ وايــي، چــې هردعقــل څښــتن پــرې پوهيــدلی شــي، دوی چــې تراوســه دځينــو اجيــرو رســنيو لــه لارې دنيــول شــويو پــه نــوم دوه درې کســان غبرولــي دي، هرڅــوک يــي جعليــت درک کــولای شــي، لــه دې پرتــه دوی دخپلــې لــويې ادعــا داثبــات لپــاره مطبوعــاتو تــه هــيڅ قناعــت کــونکي شــواهد نــه دي وړانــدې کــړي اونــه هــم عقــل دا خبــره منــي چــې دمــرګ لــه خطــر ســره مخــامخ خــلاص شــوي کســان دې بيرتــه پــه هغــو لارو ورشــي پــه کومــو کــې چــې دښــمن څــارکوي البتــه مــوږ موثــق معلومــات لــرو چــې دکنــدهار ښــارامنيتي او اســتخباراتي څــار واکــې دخپلــو بــادارانو او مشــرانو دغولولــو او لــه هغــوی څخــه دامتيــازاتو دتــر لاســه کولــو پــه موخــه دښــار بــې وزلــه او ســيدونکي او پــه ښــار کــې دديــني مدارســو شــاګردان پــه همــدې نامــه نيســي او هغوی ته يې دبنديانو په نا مه وړاندې کوي.

مــــوږ چــــې دخلاصــــو شــــويو مجاهــــدينو دبيــــانيولو پــــه اړه ددښــــمن وروســــتۍ ادعاګــــانې پــــه کلکــــه ردوو، خپلــــو وطنوالــــو او درســــتو مطبوعــــاتو تــــه ډاډ ورکــــوو چــــې لله الحمــــد تراوســــه پــــورې زمــونږ يــوتن راخــلاص شــوی بنــدي هــم بيرتــه ددښــمن لخوانــدی نيــول شــوی، مطبوعــات بايــد ددښــمن دې وروســتي دروغجــن کمپــاين تــه متوجــه واوســي، او لــه دښــمن څخــه دخپلــو ادعاګــانو ســپيناوی وغواړي، ترڅوخــدای مکړه، بــدنام شــوی دښــمن دخپلــې شــرمندګۍ په پټولو کې دازادو مطبوعاتو له اعتبار څخه استفاده ونه کړي.

داسلامي امارت وياند

قاري محمد يوسف احمدي

دکندهار زندان دماتېدو په په اړه څو شاعرانه کلامونه

زنـــــــدان

رضوان الله فیضاني

پـــل پـــه پـــل مـــا تیـــږی هـــر وحشـــي زنـــدان
وار ده د بـــــاګرام او د څرخــــــي زنـــــدان
نـــه شـــو نـــور زغملـــی دوحشـــت پنجـــرې
دا د ســــــتمو او بربریـــــــت پنجـــــــرې
نور به نړوو هر طاغوتي زندان

ډیــــــرې دي حیرانــــــې زولنــــــې راتـــــه
دا د ســــرو کفـــارو جیــــل خـــانې راتـــه
مونږ ته نه ټنګیږي فولادی زندان

نـــــه کــــوو بالکــــل دولچکـــــو پــــــروا
نشـــته خیـــال کـــې زمـــونږ د ځنځیـــرو پـــروا
تل به ماتوو هر فرعوني زندان

بیـــا هـــر یـــو زلمـــي کولنـــګ راخیســـتی ده
هـــم یـــې تبـــر، بېـــل پـــه څنـــګ راخســـتي ده
نه پریدی نور دلته د غربي زندان

وایـــــي فیضـــــاني چـــــې توکُــــل کـــــوو
مــــونږ د ابــــراهیم پــــر پلـــه مـــزل کـــوو
ړنګ به کړو نن هر یو نمرودی زندان

وحشي زندان دكندهار وګوره

غليم كه هر څو كوشش ونه وكړل
دبي ګناوويی قتلونه وكړل

چي په غريبانولمبې بلې نه شي
خونكارې سترګې به بدلې نه شي

دوی داسلام شمعه وژلئ نه شي
زموږ ذهنونه بدلولئ نه شي

ددوی مقصد پوره كيدلاى نه شي
اوس را ګير شوي خلاصيدلئ نه شي

دابي له شكه يی رښتياويلي
ښه يې په ډاګه برملا ويلي

چي زندانونه به ماتيږي اخير
دغه قيديان به راخلاصيږي اخير

وحشي زندان دقندهار وګوره
مات ديوالونه يی باربار وګوره

ډير په سلګونو طالبان خلاص شوي
دغه په فضل دسبحان خلاص شوي

داسي زندان هم دبګرام به مات شي
ابوغريب كيوبا تمام به مات شي

دغه دظلم جام نسكور به شي نور
ختم دوران دظلم اوزور به شي نور

نظام دعدل خامخا به راشي
همدرده فضل دالله به راشي

زلمي خو لاړل زولنو ته ژاړه

ملاعبدالرحمن معتصم

زندانـــــه اوس خپلـــــو تيـــــارو تـــــه ژاړه
زلمـــــي خـــــو لاړل زولنـــــو تـــــه ژاړه

اوس نـــــو داتـــــه او دغـــــه ســـــاندې دويـــــر
دوحشـــــــــــتونوجنازو تـــــــــــه ژاړه

چـــــې بيـــــا در ولويـــــدې انګـــــړ تـــــه
نـــــن وهغـــــو ســـــپينو وړانګـــــو تـــــه ژاړه

تـــــه خـــــو دنـــــورو پـــــه عـــــذاب ژونـــــدی وې
نـــــن دخپـــــل تـــــن شـــــاړو زخموتـــــه ژاړه

نـــــه دي پريـــــږدي هـــــيڅ جنتـــــي کنـــــدهار
لـــــري شـــــه لـــــري دوزخـــــو تـــــه ژاړه

معتصـــــم ســـــتا پـــــه ورکيـــــدو راضـــــي يـــــم
خپلـــــو بـــــې رحمـــــو ســـــتو تـــــه ژاړه

دریـــم فـصــل

کامل مسلمان څوک دئ؟

لیکوال: مؤمن اقبال

په اوسني مهال کي که اسلامي ټولني ته وکتل سي نو مسلمانان دوه ډوله دي یو شعوري مسلمانان او بل مورثي مسلمانان دي هر یو بېل، بېل شرحه کړو ؛ خو مخکي به ووایو، چي کفري نړۍ د شعوري مسلمان سره دښمني او هم دا شعوري مسلمانان له منځه وړل غواړي.

شعوري مسلمان:

هغه مسلمان دئ، چي د خپلو عقایدو درناوي، عملي کېدل او د خپراوي لپاره هڅي د خپل ژوند یوه برخه ګرځولي وي، یعني دا چي تل په دې فکر کي وي، چي د مسلمان کوم تعریف دئ هغه په رشتیني ډول پرځان باندي عملي کړي آن تر دې، چي خپلو عقایدو ته تر ځان او مال هم وړاندي حق ورکوي، د خپل رشتیني حق د ترلاسه کولو لپاره د اصحابانو رضي الله عنهم پیروي کوي، هغوی رضي الله عنهم د ځان لپاره استادان او لارښوونکي ټاکي لکه عبد الله بن رواحة رضي الله عنه، چي د حقیقي ګټي د ترلاسه کولو لپاره یې بې ساري قرباني ورکړي دي او یوه نمونه به یې دلته ذکر کوو:

رسـول الله ﷺ و مختلفـو پاچهـانو تـه د اسـلام د بلنـي ليکونـه واستول، چي په هغو کي يې يو د حضرت حارث بـن عميـر ازدي رضي الله عنه پـه لاس د بصرا پاچا ته ولېږه حارث بن عمير رضي الله عنه ، چي کله موته ته ورسېد د قيصر د حاکمانو څخه يو کس، چي شرحبيل غساني نومېدو دغه مبارک قاصد يې وواژه او حال دا چي د قاصد وژل د ټولو قومونو په اصطلاح کي يو ناروا کار بلل کېده پر نبي ﷺ باندي دا خبره ګرانه پرېوتله نو درې زره کسيز لښکر يې تيار کړ، حضرت زيد بن حارثة رضي الله عنه يې ور امير کړ، بيا يې ورته وفرمايل: که زيد بن حارثه رضي الله عنه شهيد سي نو بيا د ي جعفر بن ابي طالب رضي الله عنه امير سي، که دی هم شهيد سي نو بيا دي عبد الله بن رواحة رضي الله عنه امير سي، که دی هم شهيد سي بيانو د مسلمانانو، چي هر څوک زړه غوښتی هغه دي امير کړي يوه يهودي دا خبري واورېدې او وې ويل: د اکسان به خامخا شهيدان کېږي ځکه د لومړنيو انبياوو عليهم السلام د دغه ډول خبرو څخه مطلب هم دا سي و. رسول الله ﷺ يو سپين بيرغ جوړ کړ، حضرت زيد رضي الله عنه تـه يې ورکړ، بيا رسول الله ﷺ د دوی ديوې ډلي سره د دوی د رخصتولو پـه اراده د ښار د باندي راووت د ښار د باندي، چي مجاهدين رخصتېدل پاتـه خلکو دعا ورتـه کولـه، چي الله جل جلاله دي تاسو کامیابه کړي او په خير او سلامتيا سره مو رب تعالی جل جلالـه بېرتـه راولـه ؛او الله جل جلاله دي تاسو د هـر ډول بـدی څخـه و ساتي. حضرت عبد الله بن رواحة رضي الله عنه د دوی په جواب کي درې بيتونه وويل، چي مطلب يې دا سي و: زه د خپـل رب څخـه د ګناهونو بحښنـه غـواړم او يـوه دا سي توره وي چي په هغې سره زما د وينو داري رواني سي ؛او يا په يوه دا سي نيزه ووهل سم، چي زما تر کولمو ينې ووزي څيري يې کړي کله، چي څوک زمـا د قبـر سـره تيريـږي نـو وو ايـي: الله جل جلاله دي تالار ښـود او کاميابه کړي رشتيا هم تـه لمر او کاميـاب وې. د دې څخـه وروسـته دوی

مبارکان روان سول. شرحبيل ته هم ددوی د روانېدو خبر وروړسېد. د شرحبيل سره سل زره فوج دمقابلې لپاره تيار سو. کله چي اسلامي پوځ مخکي ولاړ نو ورته معلومه سوه، چي دروم پاچا هرقل هم د سلو زرو پوځيانو سره مقابلې ته راروان دئ ددې خبر په اورېدو سره اصحابان رضي الله عنهم فکر من سول، چي ددې دومره لوی طاقت مقابله شروع کړې او که رسول الله ﷺ ته خبرورکړي په دغه حال کي عبدالله بن رواحة رضي الله عنه په لوړ اواز وويل: اې خلګو ! تاسو د کومي خبري څخه وېرېږئ ؟ تاسو د کوم مقصد لپاره راوتلي ياست ؟ ستاسو مقصد شهيد کېدل دي موږ هيڅ کله د قوت او د سړو د ډېروالي په زور نه يو جنګېدلي بلکي موږ يوازي د هغه دين په زور جنګېدلي يو چي د هغه دين په وجه الله جل جلاله موږ ته عزت راکړی دئ. مخ په وړاندي ځئ ددوو کاميابيو څخه به يوه خامخا لاسته راوړئ يا به بريالیتوب وي او يا به شهادت وي. مسلمانانو، چي دا خبره واورېده مېړانه يې وکړه پر مخ روان سول آن تر دې، چي موته نومي ځای ته ورسېده ؛او جنګ شروع سو. حضرت زيد رضي الله عنه بيرغ په لاس کي واخيست د جنګ ميدان ته ورغی ؛او په مشری يې زورور جنګ شروع سو. دلږ وخت په تېرېدو سره د شرحبيل ورور ووژل سو ؛او ملګري يې و تښتېدل خپله شرحبيل هم و تښتېد په يوه کلا کي پټ سو. هرقل ته يې د مرستي لپاره استازی ولېږه هر قل دوسوه زره پوځيان راولېږل جنګ په زيات زور سره شروع کېدو، چي زيد رضي الله عنه شهيد سو دستي حضرت جعفر رضي الله عنه بيرغ په لاس کي واخيستي دخپل آس پښې يې په خپله پرې کړې، چي بېرته تګ يې د زړه څخه ووزي يو څو اشعار يې وويل، چي مطلب يې دادئ: اې خلګو ! جنت څومره ښه شی دئ او جنت ته نژدې کېدل څومره ښکلی دئ ؛او د جنت اوبه څومره يخي دي. دروم پرخلګو عذاب راغلی ماته په کار ده، چي هغه ووژنم، دا شعرونه

يې وويل توره يې واخيسته کافرانو ښی لاس ځني پرې کړ بيا يې بيرغ په چپه لاس کي ونيوی کافرانو چپه لاس ځني پرې کړی ده مبارک بيرغ په متو کي ټينګ کړ، په خوله يې کلک ونيو، يو سړي د شا له خوا ځځه ګوزار پرې وکړ، دی مبارک ولويداو دستي شهيد سو. عبد الله بن عمر رضي الله عنهما فرمايي: موږ، چي کله شهيدان را ټولول حضرت جعفر رضي الله عنه چي مو راپورته کړی په بدن کي يې (۹۰) زخمونه وو. حضرت جعفر رضي الله عنه، چي شهيد سو خلګو عبد الله بن رواحة رضي الله عنه ته اواز وکړ، ده مبارک په دغه وخت کي د جنګ په يو طرف کي د غوښي يو ټوټه خوړله ځکه د درو ورځو ځخه يې هيڅ شی نه وخوړلي، ده چي اواز واورېد دستي راپورته سو او وې ويل: حضرت جعفر رضي الله عنه شهيد سوی دئ ته په دنيا اخته يې دستي راغی بيرغ يې راپورته کړ، سخت جنګ يې شروع کړ، ګوته يې زخمي سوه په وځړېده ده مبارک داځړېدلې ګوته په پښه ونيوله لاس يې کش کړ، ګوته يې پرې سوه ليري يې وغورځوله. په سخت جنګ او خفګان کي فکر من سو، چي نه د مقابلې توان سته او نه همت سته. لږ وخت ددې فکر تېرسوي و، چي خپل زړه ته يې وويل: اې زړه ! اوس د ځه شي شوق او مينه درته پاته ده؟، چي ته يې له خطره وېرېږې د بي بي شوق غواړې؟ هغه په درې طلاقه طلاقه ده.، د غلامانو شوق غواړې؟ هغه ټول ازاد دي د باغ او پيسو شوق غواړې؟ هغه ټوله د الله جل جلاله په لاره کي صدقه دي ددې ځخه وروسته يې يو ځو اشعار وويل، چي ديو طرف ځخه دحملې اواز راغلی، دی مبارک يې په مقابل کي سخت وجنګېدی اوترشهيد کېدو پوري يې توره وچلول.([1])

([1]) وحدثنا ابن اسحاق، حدثني ... قال: امّر رسول الله صلى الله عليه وسلم على الناس يوم مؤتة زيد بن حارثة، ... فعبد الله بن رواحة، فان اصيب عبد الله ...ان جعفر بن ابي طالب حين قُتل دعا الناس عبد الله بن رواحة، وهو في جانب العسكر، فتقدم ... ثم قال: يا نفس

نه یوازي، چې عبد الله بن رواحة رضي الله عنه یوه عاشقانه جذبه درلوده بلکې ټول اصحابان رضي الله عنهم د قرباني احساس درلودونکي وو بلکې د اصحابانو رضي الله عنهم هر کس زمری او شعوري مسلمان و، په تېره قصه کې تاسو د نورو اصحابانو رضي الله عنهم نومونه ولیدل، چې د هغوی سره د عبد الله بن رواحة رضي الله عنه په څېر جذبه او د دین عشق و. همدا ډول نور اصحابان رضي الله عنهم لکه عمار بن یاسر رضي الله عنه، بلال رضي الله عنه، ابو سلمة رضي الله عنه، ابو جندل رضي الله عنه، ابو بصیر رضي الله عنه، د حبشې په لومړۍ او دوهم هجرت کې تلونکي اصحابانو رضي الله عنهم ټولو امت ته د پوره پوهاوي لپاره عملي درس ورکړی دئ، ټول مبارکان د دې امت غوره او په زړه پوري استادان دي، دوی مبارکان خپله هم د حقیقي ګټې لپاره ستړي سوي دي او نورو ته یې هم لاربنود نه کړې ده همدا وجه ده، چې الله جل جلاله د مبارکو اصحابانو رضي الله عنهم ستاینه په قرآنکریم کې کړې ده او فرمایي:

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ ۚ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ ۖ تَرَىٰهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا ۖ سِيمَاهُمْ فِى وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ ٱلسُّجُودِ ۚ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ ۚ وَمَثَلُهُمْ فِى ٱلْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْـَٔهُۥ فَـَٔازَرَهُۥ فَٱسْتَغْلَظَ فَٱسْتَوَىٰ عَلَىٰ سُوقِهِۦ يُعْجِبُ

الى اي شيء تتوقين؟ الى فلانة - امراته - فهي طالق. والى فلان وفلان - غلمان له - فهم احرار، والى معجف - حائط له - فهو لله ورسوله... ثم اخذه عبد الله بن رواحة فقاتل حتى قتل شهيداً... اسدالغابة في عنوان (عين) باسم عبدالله بن رواحة

ٱلزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ ٱلْكُفَّارَ ۗ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾[2])

ژباړه: محمد ﷺ دالله ﷻ رسول دئ كوم كسان، چې دده سره ملګري دي سخت دي پر كافرانو ؛ او په خپل منځ كي رحم لرونكي دي ته به ويني، چي ركوع او سجده كوونكي دي د الله ﷻ فضل او رضالټونكي دي ددوى نښې ددوى په مخانو كي د سجدې اثر دئ هم دا ډول ددې مثال په توراة او انجيل كښي هم سته لكه يو تخم (چي لومړى راشين سي) نازكه پونګه راوباسي بيا زوروره سي نو ښه په قوت كي سي بيا پر خپله تنه باندي برابر سي (همدا ډول اصحابان رضي الله عنهم هم وو چي اول كمزوري وو وروسته الله ﷻ ورځ تر بلي قوت وروبخښه او دا قوت الله ﷻ ځكه وركړ)، چي پدې قوت سره كافران د حسد له امله وسوځي. الله ﷻ د هغو كسانو سره وعده كړې ده، چي ايمان يې راوړى دئ، نېك كارونه يې تر سره كړي دي، چي الله ﷻ به مغفرة ورته كوي او لوى اجر به وركوي.

په همدغه سورة كي همدا راز الله ﷻ فرمايي:

لَّقَدْ رَضِىَ ٱللَّهُ عَنِ ٱلْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ ٱلشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِى قُلُوبِهِمْ فَأَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَٰبَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾(3)

---

[2]: سورة فتح ، الاية: ٢٩

[3]: سورة فتح، الاية: ١٨

ژباړه: بېشکه الله ﷻ راضي سو دهغه کسانو څخه چي ستا سره په سفر کي وو او ستا سره يې تر ونې لاندې بيعت وکړ. بيا الله ﷻ په هغه (اخلاص او صداقت) عالم و، چي ددوی په زړو کي و، نو الله ﷻ پر دوی باندي ارامتيا راواستول او دوی ته يې نژدې فتحه ور نصيب کړه (چي مراد څني د خيبر فتحه ده) او الله ﷻ ډېر غنيمتونه ورنصيب کړه، چي دوی اخيستل او الله ﷻ غالب دئ؛ او زيات د حکمت څښتن دئ.

په بل ځاي کي الله ﷻ د اصحابانو ﷺ په اړه فرمايي:

رِجَالٌ صَدَقُواْ مَا عَـٰهَدُواْ ٱللَّهَ عَلَيۡهِۖ فَمِنۡهُم مَّن قَضَىٰ نَحۡبَهُۥ وَمِنۡهُم مَّن يَنتَظِرُۖ وَمَا بَدَّلُواْ تَبۡدِيلاً ﴿٢٣﴾(4)

ژباړه: په دې مؤمنانو کي داسي کسان سته، چي د الله ﷻ سره يې کومه ژمنه کړې وه په هغه کي رښتني وختل داسي دي، چي خپل نذر يې پوره کړ، (يعني شهيدان سول) او څني د پوره کولو په موخه انتظار کوي او ددوی د ارادو په بدلولو کي هيڅ بدلون نسي راتلای په بدلولو سره.

په بل ځای کي الله ﷻ فرمايي:

وَٱلسَّـٰبِقُونَ ٱلۡأَوَّلُونَ مِنَ ٱلۡمُهَـٰجِرِينَ وَٱلۡأَنصَارِ وَٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُم بِإِحۡسَـٰنٍ رَّضِىَ ٱللَّهُ عَنۡهُمۡ وَرَضُواْ عَنۡهُ وَأَعَدَّ لَهُمۡ جَنَّـٰتٍ تَجۡرِى تَحۡتَهَا ٱلۡأَنۡهَـٰرُ خَـٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًاۚ ذَٲلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾(5)

(4) سورة احزاب ، الاية: ٢٣

(5) سورة التوبة الاية :١٠٠

ژباړه: کوم مهاجر او انصار (، چي په ايمان راوړلو کي تر نورو) مخکي دي او ځومره خلک، چي په اخلاص سره ددوی تابعداري کوي الله جل جلاله ددې ټولو څخه راضي دئ او دوی دا الله ﷻ څخه راضي دي الله ﷻ ددوی لپاره جنتونه برابر کړي دي، چي دونو (تر ښاخو) لاندي به يې (ويالې) بهيږي او هميشه به په جنت کي وي دغه هم لويه کاميابي ده.

په دغه آياتو کي الله ﷻ د اصحابانو ﷺ څخه خپله خوښي ځرګندہ کړې ده ترديې به نو لويه خوشالي چيري وي حقيقي رب دهر څه مالک او خالق دچا څخه دخوشالۍ اورضايت ځرګندونه کوي.

همدا ډول رسول الله0 دمبارکو اصحابانو رضي الله عنهم دفضيلت او دميني داظهار اړونده زياتي ويناوي فرمايلي دي دمثال په ډول رسول الله0 فرمايي:چي زما څخه وروسته په ابو بکر ﷺ او عمر ﷺ پسي اقتدا کوئ. په يوه حديث کي راغلي دي: زما اصحاب ﷺ د ستورو په شان دي په هر يوه پسي چي اقتدا وکړئ سمه لاره به پيدا کړئ[6].

---

[6]: « مثل اصحابي مثل النجوم ، من اقتدى بشيء منها اهتدى » رواه مسند الشهاب القضاعي ورقم الحديث:١٢٤١ وايضاً رواه مسلم وكذا الامام احمد في مسنده. قال شيخ الحديث مولانا محمدزكريا رحمه الله في فضائل الصحابة التي ذكره في كتابه الحكايات الصحابة ان هذا الحديث قدتكلم فيه المحدثين ونقل قول الملا علي قاري رحمه الله في تائيده ولم اجد قول الملا علي قاري رحمه الله علي طريق الذي ذكر مولانا رحمه الله بل وجد بتغير فلاجل التغير نقلت قوله في كتابه المرقاة شرح المشكاة المصابيح: قال ملاعلي قاري رحمه الله:... وقال رسول الله اصحابي كالنجوم اي فاقتدوا بهم جميعهم او باكثرهم وان لم يتيسر فبايهم اقتديم اهتديتم وكانه اخذ من هذا بعضهم فقال من تبع عالما لقي الله سالما رواه رزين قال ابن الربيع اعلم ان حديث اصحابي كالنجوم بايهم اقتديتم اهتديتم اخرجه ابن ماجه كذا ذكره الجلال السيوطي في تخريج احاديث الشفاء ولم اجده في سنن ابن ماجه بعد البحث عنه وقد ذكره

حضـرت انـس ﷺ فرمـايي، چـي نبـي ﷺ فرمـايلي دي:زمـا اصحاب﷢ داسي مثال لري لكه په خوراک كي مالګه چي دغه خوراک بې له مالګې ښه کېداي نسي. نبي ﷺ فرمايي: زما د اصحابو ﷢ په اړه دالله ﷻ څخه وويرېږئ دوی د ملامتيا نښه مه جوړوئ څوک چي ددوی سره محبت كوي هغه زما سره محبت كوي او څوک چي ددوی سره كينه لـري هغـه زمـا سره كينـه لـري چاچي دوی تـه تكليـف وركړی هغـه ماتـه تكليف راكړی چاچي ماته تكليف راكړی هغه الله ﷻ ته تكليف وركړی او څـوک چـي الله ﷻ تـه تكليـف وركـړي د الله ﷻ پـه راكشـولو كـي بـه راسي.

نبي ﷺ فرمايي: زما اصحابو ﷢ ته ښكنځل مه كوئ په تاسو كي كه څوک د احد د غره سره برابر سره زر خيرات كړي نود اصحابو ﷢ د يوه يا نيم مد ثواب نسي لاسته راوړلای. نبي ﷺ فرمـايي: څوک چي اصـحابو ته ښكنځل كوي پر دغه كس د الله ﷻ، ملائكو او ټولو انسانانو لعنت دئ

ابن حجر العسقلاني في تخريج احاديث الرافعي في باب ادب القضاء واطال الكلام عليـه وذكـر انه ضعيف واه بل ذكر عن ابن حزم انه موضوع باطل لكن ذكر عن البيهقي انه قـال ان حـديث مسلم يؤدي بعض معناه يعني قوله النجوم امنة للسماء الحديث قال ابن حجر صـدق البيهقـي وهو يؤدي صحة التشبيه للصحابة بـالنجوم امـا في الاقتـداء فـلا يظهـر نعـم يمكـن ان يـتلمح ذلك من معنى الاهتداء بالنجوم قلت الظاهر ان الاهتـداء فـرع الاقتـداء قـال وظـاهر الحـديث انما هو اشارة الى الفتن الحادثة بعـد انقـراض الصـحابة مـن طمـس السـنن وظهـور البـدع ونشـر الجور في اقطار الارض اه وتكلم على هذا الحديثابن السبكي في شرح ابـن الحاجـب الاصـلي في الكلام على عدالـة الصـحابة ولـم يعـزه لابـن ماجـه وذكـره في جـامع الاصـول ولفظـه عـن ابـن المسيب عن عمـر بـن الخطـاب مرفوعـا سالت ربـي الحـديث الـى قـول اهتـديتم وكتـب بعـده اخرجه فهو من الاحاديث التي ذكرها رزين في تجريد الاصول ولـم يقـف عليهـا ابـن الـاثير في الاصول المذكورة وذكره صاحب المشكاة وقال اخرجـه رزين.المرقـاة المفـاتيح شـرح المشـكاة المصابيح.مؤمن اقبال

او د دغه سړي نه فرض قبلیږي او نه نفل. نبي ﷺ فرمايي: چې الله ﷻ ټوله انسانان راچڼ کړل د انبیاوو علیهم السلام څخه پرته په دوی ټولو کې یې دغه څلور کسان غوره کړه: حضرت ابوبکر رضي الله عنه، حضرت عمر رضي الله عنه، حضرت عثمان رضي الله عنه او حضرت علي رضي الله عنه او دوی یې زما پر ټولو اصحابانو رضي الله عنهم باندي بهتر وګرځول ابو سختیياني رحمه الله فرمايي: کوم چاچي د ابوبکر رضي الله عنه سره محبت وکړی هغه خپل دین سم کړ. چا چې د عمر رضي الله عنه سره محبت وکړ نو د دین روښانه لاره یې پیدا کړه. چاکه دعثمان رضي الله عنه سره محبت وکړ د الله ﷻ په رڼا سره روښانه سو او چا چې د علي رضي الله عنه سره محبت وکړ دغه کس نو د دین رسۍ ونیوله. څوک چې داصحابانو رضي الله عنهم ستاینه کوي دغه کس د نفاق څخه پاک دئ، څوک چې د اصحابانو رضي الله عنهم بې ادبي کوي منافق، بد عتي او د سنتو مخالف دئ زما سره داویره ده چې هیڅ عمل به قبول نسي تر څو د اصحابانو رضي الله عنهم سره محبت پیدا نسي او ددوی په اړه یې زړه پاک نسي. په یوه حدیث کې راغلي دي چې نبي ﷺ فرمايي: زما داصحابانو، زومانو اونورو اصحابانو په اړه زما لحاظ کوئ څوک چې ددوی په اړه زما لحاظ وکړي الله ﷻ به د دغه کس په دنیا او آخرت کې حفاظت وکړي او څوک چې زما لحاظ ونه کړي الله ﷻ د هغه کس څخه بېزاره دئ او د چا څخه چې الله ﷻ بېزاره سي کېدای سي چې پر یو څه باندي ونیول سي دنبي ﷺ دا ارشاد هم دئ چې نبي ﷺ فرمايي څوک چې زما داصحابو رضي الله عنهم په اړه زما لحاظ وکړي د قیامت په ورځ به زه دده محافظ یم. په یوه بل حدیث کې راغلي دي چې نبي ﷺ فرمايي څوک چې زما د اصحابو رضي الله عنهم په اړه زما لحاظ ونه کړي حوض کوثر ته به رانه وستل سي ما به یوازي د لیري څخه ووینې. سهل بن عبد الله رحمه الله فرمايي څوک چې د نبي ﷺ د

اصحابانو ﷺ تعظیم او درنښت نه کوي هغه پر نبي ﷺ ایمان نه دئ راوړی.(7)

حاصل دا چي څوک د اصحابانو رضي الله عنهم پر قدم باندي قدم ږدي او دین خپل مقصود ګڼي د اسي مسلمان ته شعوري او کامل مسلمان ویل کېږي، په دغه ډول مسلمانانو پسي هر چیري کافرانو لیځي رانغښتي دي او هیڅري دوی ته د خپل دین حق نه ورکوي ؛ ځکه په نړۍ کي یوازني دین د اسلام دین دئ، چي حتماً پرنورو بری پیدا کوي د ا حقیقت دوی درک کړی دئ، نور دینونه هیڅکله په معنوي زور سره بری نه سي تر ګوتو کولای نو ځکه کافران هغوی ته هیڅ نه وایي دهغوی معتقداتو ته احترام کوي، هندوان، چي ځانونه په اور سوځي دې کار ته دبشر دحقوقو خلاف نه وایي، عیسوي پاپان، چي کله ریاضت کوي نو کلونه، کلونه په ځاهانو کي او سیږي خوراک نه کوي، دې کارونو ته دبشر دحقوقو مخالفت نه وایي ځکه دوی ته معلومه ده، چي دهغوی دین هیڅکله هغه نقطې ته نسي رسېدای، چي بیا پردوی کړۍ راتنګه کړي دټولو کافرانو هدف دادئ، چي یا ټول مسلمانان له منځه یوسي او یا شعوري مسلمانان له منځه یوسي.

حاصل دا چي شعوري مسلمان هغه چا ته ویل کېږي، چي په لاندني آیت یې عمل کړی وي، چي الله جل جلاله فرمایي:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ ادْخُلُواْ فِي السِّلْمِ كَآفَّةً (سورة بقرة الاية: ٢٠٨)

7: مرقاة المفاتيح، باب مناقب الصحابة رضي الله عنهم ،مسند الشهاب القضاعي ، باب مثل اصحابي مثل النجوم ، من اقتدى بشيء منها اهتدى ، مسند احمد، باب مناقب الصحابة رضي الله عنهم الصحيح مسلم ، باب مناقب الصحابة رضي الله عنهم7111111112

ژباړه: اې مؤمنانو ! په اسلام کي په تمامه معنا (په پوره توګه) داخل سئ.
يعني د اسلام ټوله امرونه ومنئ، څه، چي د اسلام غوښتنه ده هغه پوره کړئ.

موروثي مسلمان:

هغه مسلمان ته ويل کېږي، چي تش د اسلام د لفظ سره دومره اشنا وي، چي زه د مسلمانانو په ډله کي داخل يم او د اسلام دين ديوې سياسي ډلې او يا يوه ګوند په څېر دئ، چي زه هم پکښي داخل يم، په دې باندي پوه نه وي، چي د اسلام دين د مسلمان څخه غوښتني لري، د اسلام دين خدمت غواړي، اسلامي چوپړ بايد ديوه احساس له مخي وسي حال دا چي دغه مورثي مسلمان د اسلام غوښتني ديوه رواج په شکل پېژني ؛ خو د احساس له مخي يې نه ترسره کوي همدا وجه ده، چي همدا سي مسلمان په ذهن کي دا خبره لري، چي دژوند څخه مقصد خوند او ترقي ده په هره طريقه، چي وي که د اسلام سره مخالفه طريقه وي او که موافقه وي ځکه دده له انده د اسلام اساسات تش درواج او دود بڼه لري که پاته سي څه خبره نه ده لکه ديو عادي رواج په پاتېدو، چي تاوان نه پېښيږي همدا ډول د اسلام کومه غوښتنه يا امر، چي پاته سي هم څه تاوان نه پېښيږي يا په بل عبارت، چي په اوس وخت کي دا سي فکر ته سيکولريزم ويل کېږي.
حاصل دا چي همدا ډول کس ځان د اسلام له مقصود څخه د باندي شي بولي.

ټوله نړۍ مسلمانانو ته متوجه ده، چي ټول مسلمانان په همدې مفکوره واړوي ځکه دوی ته، چي کومه ستونزه پيښيږي هغه يوازي د شعوري مسلمانانو څخه پيښيږي ددې ښه مثال په تېره واقعه کي تېر سو، چي د موته په غزا کي اسلامي پوځ مخکي ولاړی نو ورته معلومه سوه، چي د روم پاچا هرقل هم د سلو زرو پوځيانو سره مقابلې ته راروان دئ ددې خبر په اورېدو سره اصحابان رضي الله عنهم فکر من سول، چي

ددې دومره لوی طاقت مقابله شروع کړې او که رسول الله ﷺ ته خبرورکړي په دغه حال کي عبدالله بن رواحة رضي الله عنه په لوړ اواز وویل: اې خلګو ! تاسو د کومي خبري څخه وېرېږئ ؟ تاسو د کوم مقصد لپاره راوتلي یاست ؟ ستاسو مقصد شهید کېدل دي موږ هیڅ کله د قوت او د سړو د ډېروالي په زور نه یو جنګېدلي بلکي موږ یوازې د هغه دین په زور جنګېدلي یو چي د هغه دین په وجه الله جل جلاله موږ ته عزت راکړی دئ. مخ په وړاندي ځئ ددوو کامیابیو څخه به یوه خامخا لاسته راوړئ یا به بریالیتوب وي او یا به شهادت وي.

کافرانو هم دغه حقیقت درک کړی، چي مسلمانان که هرڅومره لږ وي بریالیتوب تر ګوتو کوي ځکه دوی ته مرګ او ژوند دواړه په یوډول اهمیت لري مړیني ته شهادت وایي کامیابي یې بولي او ژوندي پاته کېدو ته غزا وایي هم یې کامیابي بولي ددې خبري یو بل مثال دبېر معونة په سریه کي هم دئ، چي اویا کسه داسي اصحابان پکښي شهیدان سول، چي ټوله یې د قرآن عالمان او حافظان وو په دغه شهیدانو کي د حضرت ابوبکر رضي الله عنه غلام عامر بن فهیره رضي الله عنه هم و دده مبارک قاتل جبار بن سلمي وایي: ماچي کله عامر بن فهیره رضي الله عنه په نېزه ووهی ده وویل: (وَ الله فُزْتُ) یعني په الله جل جلاله مي دي قسم وي، چي زه کامیاب سوم ددې څخه وروسته ماولید ، چي دده جسد و اسماني طرف ته پورته سو زه ډېر حیران سوم ددې څخه وروسته ما دخلګو څخه وپوښتل: ، چي دغه سړی ما په نېزه ووهی دستي مړ سو خو بیا هم دی وایي، چي په الله جل جلاله قسم، چي زه کامیاب سوم دده کامیابي نو په څه شي کي ده؟ خلګو راته وویل: دده کامیابي په جنت کي ده پدې وجه زه مسلمان سوم.(8)

---

(8) ذکره مولانا محمد زکریا نور الله مرقده بحوالة الخمیس .

همدا وجه ده، چې کافران کوشش کوي، چې د مسلمانانو څخه دين بيخي له منځه يوسي او يا يې تش په نامه ورپريږدي، حاصل دا چې تر هغه بريده مسلمانان برياليتوب نه سي ترګوتو کولای څو، چې ځانونه يې شعوري مسلمانان نه وي جوړ کړي.